

Tilinpäätös
ja sijoittajatietoa
2015

Kannattavuus
säilyi hyvällä tasolla
epävarmasta
markkinakehityksestä
huolimatta

Metson vuoden 2015 raporttien lukuohje

Metso on julkaissut kolme erillistä raporttia, jotka yhdessä koostavat Metson vuosikertomuksen vuodelle 2015. Tämä tilinpäätös on julkaistu ja painettu sekä suomeksi että englanniksi. Lue lisää -osiot tarjoavat tilinpäätöksen aihepiiriin liittyen lisää lähteitä ja näkökulmia.

Kaikki kolme raporttia sisältäen vuosiesitteen, tilinpäätöksen ja kestävän kehityksen raportin ovat katsottavissa verkossa osoitteessa annualreportmetso.com. Sivustolta saa ladattua PDF tiedostona vuosikoostemme suomeksi tai englanniksi, jonka voi myös tilata painettuna versiona. Yritysvastuuraportti löytyy englanninkielisenä PDF-tiedostona verkossa, ja se on varmennettu ulkoisesti.

Lue lisää

- > metso.com
- > twitter.com/metsogroup
- > linkedin.com/company/metso
- > facebook.com/metsoworld
- > youtube.com/metsoworld

Toimitusjohtajan puheenpuoro

Vuosi 2015 oli Metsolle kohtuullisen hyvä, vaikka liiketoimintaympäristömme olikin haastava. Näistä markkinoiden haasteista huolimatta teimme koko vuoden kovasti töitä, jotta Metsosta tulisi yhä parempi ja kilpailukykyisempi yhtiö. Olemme uudistaneet tuote- ja palvelutarjoamaamme vastaamaan asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja edistäneet tapoja hyödyntää esimerkiksi digitalisaatiota eri liiketoiminoissamme. Samaan aikaan olemme muokanneet liiketoimintamallejamme, jotta organisaatiot olisivat rakenteiltaan kevyempiä, asiantuntijamme vielä aiempaa lähempänä asiakkaitamme, vastuut kaikilta osin selkeitä, ja että olisimme ylipäätään aiempaa joustavampia reagoimaan liiketoimintaympäristön muutoksiin. Osana näitä hankkeita olemme joutuneet valitettavasti vähentämään henkilöstöämme, mutta kulturalentteen keventäminen on ollut väistämätöntä, jotta menestyisimme kovenevassa kilpailussa.

Numeroiden valossa pärjäsimme viime vuonna hyvin. Nykyisten liiketoimintojemme tilaukset laskivat viime vuonna vain 4 prosenttia edellisvuodesta, ja esimerkiksi kaivosteollisuuden tilaukset kasvoivat 2 prosenttia. Tämä kasvu on huomionarvoista, sillä Kiinan talouskasvun heikentyminen ja osin sen seurauksena mineraalien – esimerkiksi rautamalmin ja kuparin – hintojen lasku on vaikuttanut negatiivisesti kaivosalan investointiaktiiviteettiin. Matalat hinnat ovat lisäksi saaneet kaivosyhtiöt leikkaamaan kustannuksiaan, ja joitakin kaivoksia on jouduttu sulkemaan. Tämä kehitys on vaikuttanut myös palveluliiketoimintaamme, joka on kuitenkin osoittanut kilpailukykyä ja pärjännyt tiukassa markkinatilanteessa hyvin. Venttiiliiketoiminnassamme tilaukset olivat lähellä edellisvuoden tasoa, vaikka öljy- ja kaasuteollisuuden kysyntä heikentyi jonkin verran öljyn hinnan voimakkaan laskun myötä. Tässä meitä auttaa se, että myymme venttiilejä ja niihin liittyviä laitteita ja palveluja öljyn ja kaasun lisäksi useille muillekin prosessiteollisuuden aloille.

Tilausten ja liikevaihdon laskusta huolimatta kannattavuutemme (EBITA-marginaali ennen kertaluonteisia eriä) laski vain hiukan ja oli 12,2 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 12,7 prosenttia. Näissä luvuissa ei ole huomioitu myytyä Prosessiautomaatiojärjestelmät-liiketoimintaa (PAS). PAS-kaupasta saadun myyntivoiton ansiosta liikevoittonamme (EBIT) nousi 555 miljoonaan euroon ja osakekohtainen tulos 2,95 euroon osakkeelta. Edistymme merkittävästi myös sitoutuneen pääoman hallinnassa, jossa erityishuomiota on kiinnitetty varastoihin ja saataviin. Nykyisen rakenteen mukaisesti laskettu sitoutuneen pääoman tuotto oli viime vuonna 16,1 prosenttia. Varastojen ja saatavien hallinnan tehostaminen vapautti käyttöomaa, millä oli positiivinen vaikutus kassavirtaamme. Operatiivinen kassavirtamme nousi 360 miljoonaan euroon edellisvuoden 256 miljoonasta, ja vapaa kassavirta oli 341 miljoonaa, kun se vertailuvuonna oli 204 miljoonaa. Metson tase vahvistui merkittävästi, ja velkaantuneisuusasteemme laski 10,6 prosenttiin edellisvuoden 45,6 prosentista, ja kassavaramme vuoden lopussa olivat 590 miljoonaa euroa.

Osoituksena yhtiön vahvasta taloudellisesta asemasta ja luottamuksesta tulevaisuuteen hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 maksettaisiin normaalin vuosittaisena osinkona 1,05 euroa osakkeelta eli yhtä paljon kuin edellisenä keväänä. Haluamme olla luotettava ja ennustettava osingonmaksaja, ja hallituksen ehdotus on mielestäni hyvin linjassa tämän tavoitteen kanssa.

Samalla haluan painottaa, että osingonjako ei rajoita Metson kasvumahdollisuuksia, vaan taloudellinen asemamme antaa hyvät lähtökohdat toteuttaa houkuttelevia yrityskauppoja, jos niillä nähdään olevan potentiaalia lisätä kilpailukykyämme ja arvoa osakkeenomistajillemme.

Positiivisena seikkana viime vuodelta haluan mainita myös Metson turvallisuuskulttuurin merkittävän parantumisen, mikä näkyy tapaturmien vähentymisenä. Vuonna 2015 tapaturmat vähenivät 28 % edellisvuoteen verrattuna, ja tapaturmataajuus oli 2,6, kun se vuonna 2014 oli 3,9. Jatkamme edelleen työtä turvallisuuden parantamiseksi, sillä tavoittemme on laskea tapaturmataajuus alle yhteen. Metso voi menestyä vain tarjoamalla sekä omalle henkilöstöllemme että kumppaneillemme turvallisen työympäristön.

Lopuksi haluan suunnata kiitokseni viime vuodesta Metson henkilöstölle, joka on osoittanut kiitettävää sitkeyttä näinä hankalina aikoina. Asiakkaitamme ja osakkeenomistajiamme haluan kiittää luottamuksesta Metsoon ja toivon, että voimme olla luottamuksenne arvoisia myös kuluvana vuonna. Kiitokset myös muille sidosryhmillemme hyvästä yhteistyöstä. Toivotan kaikille menestyksestä vuotta 2016!

Matti Kähkönen
toimitusjohtaja

Tulos per osake
2,95

Liikevoitto*
555 milj. euroa

* Koko vuoden 2015 liikevoitto sisältää Prosessiautomaatiojärjestelmät -liiketoiminnan (PAS) myynnistä saadun myyntivoiton

 Lue lisää

➤ Toimitusjohtajan videotervehdys: annualreportmetso.com

Tilinpäätös 2015

Tämä tilinpäätös on lyhennelmä Metso Oyj:n tilintarkastetusta tilinpäätöksestä ja käsittää konsernitilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja oman pääoman erittelyn. Koko tilintarkastettu tilinpäätös, sisältäen myös emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, on saatavissa verkkosivustoltamme **metso.com**.

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus.....	3
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	8
Konsernin tase	10
Konsernin rahavirtalaskelma	12
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	13
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ¹⁾	14
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut 2011–2015	62
Tunnuslukujen laskentakaavat	63
Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS	64
Emoyhtiön tase, FAS	64
Emoyhtiön oman pääoman erittely, FAS	65
Käytetyt valuuttakurssit	66
Osakkeet ja osakkeenomistajat	67
Tilintarkastuskertomus	72
Vuosineljännestitiedot	73
Riskit ja riskienhallinta	77
Osakkeenomistajille	79
Hallitus	80
Johtoryhmä	81
Sijoittajasuhteet	82
Kysymyksiä ja vastauksia vuodelta 2015	83

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet	14
2 Rahoitusriskien hallinta	20
3 Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja oletukset	23
4 Myynnin ja hallinnon yleiskustannukset	25
5 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto	25
6 Henkilöstökulut ja henkilöstön lukumäärä	25
7 Poistot	27
8 Rahoitustuotot ja -kulut, netto	27
9 Tuloverot	28
10 Yrityssostot	30
11 Yritysmyyntit	30
12 Tulos per osake	31
13 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	32
14 Osakkuusyhtiöt	36
15 Myytävissä olevat osakesijoitukset	37
16 Vaihto-omaisuus	37
17 Osatuloutuksen alaiset toimitusprojektit	38
18 Nettokäyttöpääoman muutos	38
19 Korolliset ja korottomat saamiset	39
20 Rahoitusvarat ja -velat	40
21 Rahat ja pankkisaamiset	42
22 Oma pääoma	42
23 Osakeperusteiset maksut	44
24 Pitkäaikaiset lainat	46
25 Varaukset	47
26 Lyhytaikaiset lainat	48
27 Osto- ja muut velat	48
28 Eläkevelvoitteet	49
29 Vastuut	53
30 Leasing- ja vuokratoumukset	53
31 Johdannaiset	54
32 Tytäryhtiöt	56
33 Raportointisegmentit ja toiminnan maantieteellinen jakautuminen	57
34 Tilintarkastuspalkkiot	61
35 Oikeudenkäynnit ja vaateet	61
36 Uudet laskentastandardit	61

¹⁾ Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristö vuonna 2015

Haasteet asiakasteollisuussissamme jatkuivat vuonna 2015 johtuen hyödykkeiden heikentyvistä hinnoista sekä Kiinan ja muiden kehittyvien talouksien heikommasta kasvusta. Kaivosteollisuuden laitekysyntä oli edelleen heikkoa, ja yleinen toimintaympäristö pysyi suunnilleen muuttumattomana läpi vuoden. Asiakkaiden kustannussäästöt heikensivät jonkin verran kaivosteollisuuden palveluidemme kysyntää tietyillä alueilla, mutta kokonaisuutena aktiivisuus säilyi melko vakaana. Eri markkina-alueiden välillä oli tuntuvia eroja. Kivenmurskausteollisuuden laitteiden ja palveluiden kysyntä heikkeni edellisvuodesta, lähinnä kehittyvien markkinoiden kasvun hidastumisesta johtuen. Öljy- ja kaivosteollisuuden investointiprojekteihin tarvittavien venttiilien kysyntä laski edellisvuodesta, mitä muiden prosessiteollisuuden alojen kysyntä tasoitti. Myös palveluliiketoiminnan kysyntä oli vakaata.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Johtuen lähinnä Prosessiautomaatiojärjestelmät (PAS) -liiketoiminnan myynnistä konsernin tilaukset vuonna 2015 laskivat 11 prosenttia ja olivat 3 027 miljoonaa euroa (2014: 3 409 milj. e). Palveluliiketoiminnan tilaukset laskivat 7 prosenttia 1 913 miljoonaa euroon (2 052 milj. e). Minerals-segmentin tilaukset laskivat 4 prosenttia, ja Flow Control -segmentin tilaukset laskivat 27 prosenttia PAS-liiketoiminnan myynnistä johtuen. Konsernin tilauskertymä ilman PAS-liiketoimintaa laski 4 prosenttia vuodesta 2014, lähinnä heikomman kivenmurskauslaitteiden ja palveluiden kysynnän vuoksi. Ilman PAS-liiketoimintaa Flow Control -segmentin tilaukset laskivat 2 prosenttia. Tilauskantamme oli joulukuun 2015 lopussa 1 268 miljoonaa euroa (1 575 milj. e, 1 400 milj. e ilman PAS-liiketoimintaa), ja 88 prosenttia tilauskantaamme sisältyvistä toimituksista arvioidaan ajoittuvan vuodelle 2016. Nykyinen markkina-tilanne aiheuttaa edelleen tilauskannan toimituksiin liittyviä riskejä.

Liikevaihto ja taloudellinen kehitys

Vuoden 2015 liikevaihto laski 2 977 miljoonaa euroon (3 658 milj. e). Palveluliiketoiminnan osuus tästä oli 63 prosenttia eli 1 869 miljoonaa euroa (2 007 milj. e). Ilman PAS-liiketoimintaa koko vuoden liikevaihto oli 2 923 miljoonaa euroa (3 363 milj. e). Minerals-segmentin liikevaihto laski 18 prosenttia lähinnä heikomman laitemyynnin seurauksena. Flow Controlin liikevaihto pieneni 21 prosenttia PAS-liiketoiminnan myynnin vuoksi. Ilman PAS-liiketoimintaa Flow Control -segmentin liikevaihto kasvoi 6 prosenttia.

Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja aineettomien hyödykkeiden poistoja (EBITA) sekä kertaluonteisia eriä pieneni 25 prosenttia ja oli 347 miljoonaa euroa (460 milj. e), joka on 11,7 prosenttia (12,6 %) liikevaihdosta. Muutos johtui PAS-liiketoiminnan myynnistä sekä kaivos- ja kivenmurskauslaitteiden myynnin laskusta.

Vuoden 2015 liikevoitto (EBIT) oli 555 miljoonaa euroa eli 18,7 prosenttia liikevaihdosta (351 milj. e ja 9,6 %). Kertaluonteiset erät vuonna 2015 olivat 226 miljoonaa (-90 milj. e), josta 252 miljoonaa euroa on PAS-liiketoiminnan kaupasta kirjattua myyntivoittoa.

Vuonna 2015 nettorahoituskulumme olivat 39 miljoonaa euroa (69 milj. e). Tämä sisälsi 28 miljoonaa euroa korkokuluja (38 milj. e), 8 miljoonaa euroa korkotuottoja (9 milj. e), 4 miljoonaa euroa valuuttakurssitappioita (5 milj. e tappiota) ja 15 miljoonaa euroa muita nettorahoituskuluja (35 milj. e).

Tulos ennen veroja oli 516 miljoonaa euroa (282 milj. e) vuonna 2015. Efektiivinen veroaste vuonna 2015 oli 14 prosenttia (33 %). Matala veroaste johtui PAS-liiketoiminnasta saadusta verovapaasta myyntivoitosta. Operatiivinen veroaste oli noin 30 prosenttia. Liiketoiminnan rahavirta oli 360 miljoonaa euroa (256 milj. e) ja vapaa kassavirta 341 miljoonaa euroa (204 milj. e). Osakekohtainen tulos oli 2,95 euroa (1,25 e).

Metson avainluvut

Milj. e	2015	2014	Muutos %	2015 ilman PAS*	2014 ilman PAS*	Muutos %
Saadut tilaukset	3 027	3 409	-11	2 965	3 074	-4
Palveluliiketoiminnan saadut tilaukset	1 913	2 052	-7	1 879	1 910	-2
% saaduista tilauksista	63	60		63	62	
Tilauskanta	1 268	1 575	-19	1 268	1 400	-9
Liikevaihto	2 977	3 658	-19	2 923	3 363	-13
Palveluliiketoiminnan liikevaihto	1 869	2 007	-7	1 840	1 869	-2
% liikevaihdosta	63	55		63	56	
Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja aineettomien hyödykkeiden poistoja (EBITA) sekä kertaluonteisia eriä	347	460	-25	356	426	-16
% liikevaihdosta	11,7	12,6		12,2	12,7	
Liikevoitto**	555	351	58			
% liikevaihdosta	18,7	9,6				
Tulos/osake, euroa	2,95	1,25	136			
Vapaa kassavirta	341	204	67			
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %	25,7	16,4		16,1		
Omavaraisuusaste, %	48,3	40,5				
Nettovelkaantuneisuusaste, %	10,6	45,6				
Henkilöstö vuoden lopussa	12 375	15 644	-21	12 375	14 072	-12

*Prosessiautomaatiojärjestelmät-liiketoiminta (PAS) myytiin 1.4.2015.

**Vuoden 2015 liikevoitto sisältää PAS-liiketoiminnan myynnistä saadun myyntivoiton.

Taloudellinen asema

Pääoman tehokkuuteen kohdistuvien toimien jatkaminen näkyi nettokäyttöpääoman laskuna. Muutos johtui lähinnä varastojen ja saamisten laskusta, ja sillä oli 64 miljoonan euron positiivinen vaikutus kassavirtaan (75 milj. euron negatiivinen vaikutus) vuonna 2015.

Metson likviditeetti on hyvä. Rahavarat olivat katsauskauden vuoden 2015 lopussa yhteensä 657 miljoonaa euroa (292 milj.e). Tästä 67 miljoonaa euroa (13 milj. e) on sijoitettu rahoitusinstrumentteihin, joiden alkuperäinen maturiteetti on yli kolme kuukautta. Loput 590 miljoonaa euroa (279 milj. e) on kirjattu rahoihin ja pankkisaamisiin. Metson käytettävissä on syndikoitu 500 miljoonan euron valmiusluotosopimus, joka on käyttämättä.

Konsernin tase on vahva. Korolliset nettovelat olivat joulukuun lopussa 153 miljoonaa euroa (561 milj. e) ja nettovelkaantuneisuusaste 10,6 prosenttia (45,6 %). Omavaraisuusaste oli 48,3 prosenttia (40,5 %).

Syyskuussa 2015 Metso päätti jatkaa yhteistyötä vain yhden luottoluokittajan kanssa. Palveluiden arvioinnin tuloksena luottoluokitusyhteistyö Moody's Investor Servicen kanssa lopetettiin, ja yhteistyötä Standard & Poor's Ratings Servicesin kanssa jatkettiin. Moody'sin tulevat luokitukset perustuvat vain julkisesti saatavilla olevaan tietoon. Metson luottoluokitus säilyi katsauskaudella ennallaan. Standard & Poor's Ratings Servicesin viimeisin luokitus huhtikuulta 2015: pitkäaikainen luokitus BBB ja lyhytaikainen A-2, näkymät vakaat.

Investoinnit

Vuonna 2015 bruttoinvestointimme ilman yritysostoja olivat 46 miljoonaa euroa (74 milj. e). Ylläpitoinvestointien osuus oli 80 prosenttia eli 36 miljoonaa euroa (81 % ja 60 milj. e). Arvioimme investointien vuonna 2016 olevan samalla tasolla kuin vuonna 2015.

Raportointisegmentit

Minerals

Milj. e	2015	2014	Muutos %
Saadut tilaukset	2 260	2 361	-4
Palveluliiketoiminnan saadut tilaukset	1 477	1 511	-2
% saaduista tilauksista	65	64	
Tilaukanta	1 006	1 108	-9
Liikevaihto	2 198	2 676	-18
Palveluliiketoiminnan liikevaihto	1 437	1 474	-3
% liikevaihdosta	65	55	
Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja aineettomien hyödykkeiden poistoja (EBITA) sekä kertaluonteisia eriä	241	338	-29
% liikevaihdosta	11,0	12,6	
Liikevoitto	213	244	-13
% liikevaihdosta	9,7	9,1	
Sitoutuneen operatiivisen pääoman tuotto (ROCE), %	17,5	19,4	
Henkilöstö vuoden lopussa	9 039	10 368	-13

Vuonna 2015 tilaukset laskivat 4 prosenttia 2 260 miljoonaan euroon (2 361 milj. e). Palveluiden osuus kaikista tilauksista oli 65 prosenttia eli 1 477 miljoonaa euroa, missä oli pientä pudotusta edellisvuodesta. Muutos johtui vara- ja kulutusosien tilausten laskusta, sillä asiakkaiden suorituskykyä parantavien palveluiden tilaukset kasvoivat 3 prosenttia. Kaivoslaitteiden tilaukset kasvoivat 7 prosenttia 389 miljoonaan euroon vuonna 2015. Tilaukanta oli joulukuun 2015 lopussa 1 006 miljoonaa euroa (31.12.2014: 1 108 milj. e). Tilaukannasta 86 prosenttia arvioidaan ajoittuvan vuodelle 2016 ja 14 prosenttia vuodelle 2017.

Koko vuoden liikevaihto väheni 18 prosenttia 2 198 miljoonaan euroon (2 676 milj. e). Kivenmurkausliiketoiminnan myynti väheni 13 prosenttia. Syynä oli sekä palveluiden että laitteiden heikompi myynti. Kaivosteollisuuden laitemyynti laski 40 prosenttia edellisvuodesta, ja kaivosteollisuuden palveluiden myynti laski 2 prosenttia.

Segmentin tulos ennen rahoituseriä, veroja ja aineettomien hyödykkeiden poistoja (EBITA) sekä kertaluonteisia eriä oli 241 miljoonaa euroa eli 11,0 prosenttia liikevaihdosta (338 milj. e ja 12,6 %). Laiteliiketoiminnan liikevaihtoon nähden korkeat kiinteät kustannukset sekä uudelleenjärjestelykustannukset rasittivat segmentin kannattavuutta. Koko vuoden liikevoitto oli 213 miljoonaa euroa (244 milj. e).

Flow Control

Milj. e	2015	2014	Muutos %	2015 ilman PAS	2014 ilman PAS	Muutos %
Saadut tilaukset	767	1 051	-27	705	717	-2
Palveluliiketoiminnan saadut tilaukset	437	542	-19	402	399	1
% saaduista tilauksista	57	52		57	56	
Tilaukanta	262	468	-44			
Liikevaihto	778	982	-21	723	685	6
Palveluliiketoiminnan liikevaihto	432	533	-19	402	395	2
% liikevaihdosta	56	54		56	58	
Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja aineettomien hyödykkeiden poistoja (EBITA) sekä kertaluonteisia eriä	118	148	-21	126	114	11
% liikevaihdosta	15,1	15,1		17,5	16,6	
Liikevoitto*	110	139	-20			
% liikevaihdosta	14,2	14,1				
Sitoutuneen operatiivisen pääoman tuotto (ROCE), %	32,5	36,5		37,1	33,1	
Henkilöstö vuoden lopussa	2 770	4 557	-39	2 770	2 985	-7

*Vuoden 2015 liikevoitto ei sisällä PAS-liiketoiminnan myynnistä saatua myyntivoittoa.

Vuonna 2015 uusia tilauksia saatiin 705 miljoonan euron arvosta eli kaksi prosenttia vertailukautta vähemmän. Öljy- ja kaasuteollisuuden tilaukset laskivat 12 prosenttia, ja sellu- ja paperiteollisuuden tilaukset kasvoivat 2 prosenttia. Pumpujen tilaukset kasvoivat 8 prosenttia vuonna 2015. Flow Controlin tilauskanta oli joulukuun lopussa 262 miljoonaa euroa, josta 99 prosenttia arvioidaan toimitettavan vuonna 2016.

Koko vuoden liikevaihto kasvoi 6 prosenttia johtuen muutamasta merkittävästä sellu- ja paperiteollisuuden venttiiliprojektista sekä pumppuihin liittyvien palveluiden myynnin kasvusta. Segmentin vuoden 2015 EBITA ennen kertaluonteisia eriä kasvoi 126 miljoonaa euroon edellisvuoden 114 miljoonasta eurosta. EBITA-marginaali ennen kertaluonteisia eriä nousi 17,5 prosenttiin (16,6 %). Marginaali parantui kasvaneen liikevaihdon ja kustannuskurin ansiosta.

Liiketoimintojen myynti

1. huhtikuuta 2015 Metso saattoi päätökseen Prosessiautomaatiojärjestelmät -liiketoiminnan (PAS) myynnin. PAS-liiketoiminta muodostui prosessiautomaatoratkaisuista massa-, paperi- ja voimantuotantoteollisuudelle, mikä kattoi automaatio- ja laadunvalvontajärjestelmät, analyysaattorit ja mittausjärjestelmät sekä niihin liittyvät palvelut. PAS-liiketoiminta kuului Metson Flow Control -segmenttiin. PAS:illa oli 1 657 työntekijää, ja sen liikevaihto oli noin 300 milj. euroa. Lopullinen kauppahinta oli 312 miljoonaa euroa, ja Metso kirjasi kaupasta 252 miljoonan euron myyntivoiton toisen vuosineljänneksen tulokseensa.

Metso ilmoitti 13.4.2015 saattaneensa päätökseen Tampereen valimon myynnin suomalaiselle TEVO Oy:lle. Valimon 130 työntekijää siirtyivät kaupan myötä TEVO:n palvelukseen. Valimon myynti käsiteltiin kirjanpidossa käyttöomaisuuden myyntinä.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimus- ja tuotekehitystoimintamme (T&K) verkostoon kuuluu maailmanlaajuisesti noin 20 yksikköä. Kehitämme ja suojaamme aktiivisesti uusia teknologioita, prosesseja ja palveluratkaisuja. Vuoden aikana T&K-verkostomme teki 93 (141) keksintöilmoitusta, jotka johtivat 21 (33) kantapatenttihakemukseen. Vuoden 2015 lopussa patenttisuojan piirissä oli 293 (428) Metson keksintöä. Vuoden 2015 T&K-kulut olivat 40 miljoonaa euroa eli 1,3 prosenttia konsernin liikevaihdosta (59 milj. e ja 1,6 %). Lasku edellisvuodesta johtui PAS-liiketoiminnan myynnistä. Teollisoikeuksista aiheutuneet kulut vuonna 2015 olivat 2 miljoonaa euroa (3 milj. e).

Minerals jatkoi yhteistyökumppaneiden kanssa strategista T&K-ohjelmaansa, jonka tavoitteena on kehittää seuraavan sukupolven rikastamolaitosteknologiaa. Kehitimme ratkaisuja parantamaan kaivostoimintojen tehokkuutta. Esimerkiksi uusi mekaaninen käyttäjärjestelmä on kustannustehokas asentaa, käyttää ja ylläpitää. Lanseerasimme myös useita ratkaisuja kivenmurskausteollisuudelle, kuten Nordberg® NP13™ -iskupalkkimurskaimen sekä suorituskykyisen Nordberg® HP5™ -kartiomurskaimen. Metso toi markkinoille myös kaksi uutta, asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita palvelevaa sealatuotesarjaa, Metso PREMIER Screens™ ja Metso COMPACT Screens™.

Minerals-segmentin palveluliiketoiminnassa keskityttiin uusien kullutusosaratkaisujen, varaosien ja asiakkaiden suorituskykyä parantavien palveluiden kehittämiseen. Haluamme tarjota elinkaaripalveluita lähellä asiakkaita kaikkialla maailmassa. Metso laajensi Megaliner™-myllyvuorauskonseptia kattamaan jauhinmyllyjen tukikartiot. Leukamurskainten kullutusosien vaihtoon kehitettiin uusi huoltotasoratkaisu. Nämä ovat esimerkkejä turvallisuutta ja palveluiden tehokkuutta parantavista ja tuotantokatkoksia lyhentävistä ratkaisuista.

Flow Controlin venttiililiiketoiminta toi markkinoille useita öljy- ja kaasuteollisuuden asiakkaiden turvallisuutta ja energiatehokkuutta parantavia tuotteita. Uudet XH-sarjan venttiilit ovat turvallinen ja luotettava ratkaisu useisiin asiakkaiden korkeapaineisiin käyttökohteisiin. Teollisuuskaasujen käsittelyyn lanseerattiin uusi energiaa säästävä, metallitiivisteinen BWX-läppäventtiilisarja, joka soveltuu erityisesti happikäyttöön. Älykkäiden asennoittimien tuotevalikoima laajeni uudella NDX-venttiiliohjaimella, joka on suunniteltu erityisesti istukka-venttiileille. NDX on luotettava ja turvallinen ratkaisu. Sen asentaminen on erittäin nopeaa ja helppoa, mikä mahdollistaa merkittävän ajansäästön venttiilin käyttöönotossa. Flow Controlin pumppuliiketoiminta lanseerasi kaivosteollisuuden jauhinmyllyjen tyhjennyksen kehitetyt MD-sarjan myllypumput, joissa käytetään uusinta hydrauliteknologiaa ja, joista on tarjolla metalli- ja kumivuoratut versiot. Vankkatekoisia, tehokkaita pumppuja saa kromipitoisella rautavuorauksella tai kumiavuorauksella.

Työterveys, turvallisuus ja ympäristö

Henkilöstön, asiakkaiden ja yhteistyökumppanien terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin painottaminen kaikessa toiminnassamme on kaikille metsolaisille ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteemme on varmistaa turvallinen työympäristö työntekijöillemme, ja olemme sitoutuneet kantamaan vastuuta omasta ja muiden turvallisuudesta. Metson turvallisuuskulttuuri on parantunut merkittävästi, mikä näkyy työtapaturmien laskuna.

Kirjattavien tapaturmien määrä vuonna 2015 laski 28 prosenttia vuodesta 2014. Vuonna 2015 tapaturmataajuutemme (LTIF) oli 2,6 (3,9). Tavoiteluku on alle yhden. LTIF-luku tarkoittaa vähintään päivän poisoloon johtaneiden tapaturmien määrää miljoonaa työtuntia kohti. Metson pitkän aikavälin tavoite on nolla tapaturmaa.

Meillä on ennakoiva toimintamalli turvallisuusasioihin. Vuonna 2015 keskityttiin erityisesti muutamiin valittuihin alueisiin. Yksi niistä oli vaarojen tunnistamiseen ja riskien arviointiin ja torjumiseen käytettävä malli, Metso HIRA. Kehitimme myös edelleen riskien havainnointien raportointia ja jatkoimme johdon koulutusta. Vuonna 2015 vuosittaisen turvalupauskampanjamme painopiste oli turvallisuuskeskusteluissa. Turvallisuuskeskustelut ovat esimiehen ja työntekijän välisiä yleisiä keskusteluja turvallisuudesta. Sisäinen terveys-, turvallisuus- ja ympäristötarkastus suoritettiin 22 toimipaikassa.

Resurssien kestävä käyttö tukee liiketoimintamme pitkän aikavälin menestystä. Katsomme, että meillä on velvollisuus kehittää koko globaalin arvoketjumme ympäristötoiminnan tasoa. Metson tavoitteena on vähentää vedenkulutusta ja jätteen määrää 15 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Vuonna 2009 asetimme omalle tuotannollemme koko konsernin kattavat energiansäästö- ja hiilidioksidipäästötavoitteet. Päämäärämme on parantaa energiatehokkuutta ja vähentää hiilidioksidipäästöjä merkittävästi.

Henkilöstö

Metson palveluksessa oli joulukuun 2015 lopussa 12 375 henkilöä. Mineralsissa oli 9 039 ja Flow Controlissa 2 770 työntekijää. Konsernihallinto ja tukitoiminnot työllistivät 566 henkilöä. Vuoden 2014 loppuun verrattuna Minerals-segmentin henkilöstö väheni 1 329 henkilöllä ja Flow Control -segmentin 1 787 henkilöllä, joista 1 657 liittyi PAS-liiketoiminnan myyntiin. Kehittyvillä markkinoilla työskenteli 49 prosenttia (50 %) henkilöstöstä. Vuonna 2015 henkilöstöä oli keskimäärin 13 872.

Henkilöstö alueittain

	31.12.2015	% henkilöstöstä	31.12.2014	% henkilöstöstä	Muutos %
Eurooppa	4 249	34	4 824	34	-12
Pohjois-Amerikka	1 939	16	2 296	16	-16
Etelä- ja Keski-Amerikka	2 545	20	2 963	21	-14
Kiina	1 189	10	1 314	9	-10
Muu Aasian ja Tyynenmeren alue	1 488	12	1 599	12	-7
Afrikka ja Lähi-itä	965	8	1 076	8	-10
Metso ilman PAS-liiketoimintaa	12 375	100	14 072	100	-12
Prosessiautomaatiojärjestelmät	-		1 572		
Metso yhteensä	12 375	100	15 644		-21

	31.12.2015	% henkilöstöstä	31.12.2014	% henkilöstöstä	Muutos %
Kehittyvät markkinat	6 113	49	6 967	50	-12
Kehittyneet markkinat	6 262	51	7 105	50	-12
Metso ilman PAS-liiketoimintaa	12 375	100	14 072	100	-12
Prosessiautomaatiojärjestelmät	-		1 572		
Metso yhteensä	12 375	100	15 644	100	

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Metson varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.3.2015 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilivuodelta 2014.

Yhtiökokous päätti maksaa osinkoa 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta 1,05 euroa osakkeelta. Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään enintään 0,40 euron lisäosion maksusta, jos Prosessiautomaatiojärjestelmät-liiketoiminnan myynti Valmetille saadaan päätökseen. Hallitus päätti 24.7.2015 käyttää valtuutuksensa, ja ylimääräinen osinko maksettiin 4.8.2015.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, joka koski hallituksen valtuutusta päättää omien osakkeiden hankkimisesta. Myös nimitystoimikunnan ehdotus hallituksen kokoonpanosta ja palkkioista hyväksyttiin. Yhtiön tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti valittiin KHT-yhteisö Ernst & Young Oy.

Hallitus

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän ja valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Mikael Liliuksen ja varapuheenjohtajaksi Christer Gardellin. Hallituksen jäseninä jatkoivat Wilson Nélio Brumer, Ozey K. Horton Jr., Lars Josefsson, Nina Kopola ja Eeva Sipilä. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun.

Hallitus valitsi keskuudestaan tarkastusvaliokuntaan sekä palkitsemis- ja henkilöstövaliokuntaan seuraavat henkilöt:

- Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Eeva Sipilä (puheenjohtaja), Lars Josefsson ja Nina Kopola.
- Palkitsemis- ja henkilöstövaliokuntaan kuuluvat Mikael Lilius (puheenjohtaja), Christer Gardell ja Ozey K. Horton Jr.

Muutoksia Metson johtoryhmässä

Metson johtoryhmässä tehtiin kaksi uutta nimitystä 23.7.2015. Nimitykset tulivat voimaan välittömästi. Perttu Louhiluoto nimitettiin Services-liiketoiminta-alueen johtajaksi ja John Quinlivan Flow Control-

liiketoiminta-alueen johtajaksi. Services-liiketoiminta-alueen entinen johtaja Juha Silvennoinen ei jatkanut Metson palveluksessa. Näiden nimitysten jälkeen Metson johtoryhmään kuuluvat:

- Matti Kähkönen, toimitusjohtaja (johtoryhmän puheenjohtaja)
- Harri Nikunen, talous- ja rahoitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja
- João Ney Colagrossi, Minerals-liiketoiminta-alueen johtaja
- Perttu Louhiluoto, Services-liiketoiminta-alueen johtaja
- John Quinlivan, Flow Control -liiketoiminta-alueen johtaja
- Merja Kamppari, henkilöstöjohtaja
- Simo Sääsilahti, strategiajohtaja

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Metso julkaisee erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015 suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten mukaisesti. Selvitys kattaa myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita, ja se julkaistaan Metson verkkosivuilla, erillään hallituksen toimintakertomuksesta.

Osakkeet ja osakepääoma

Metso Oyj:n osakepääoma oli vuoden 2015 lopussa 140 982 843,80 euroa, ja osakkeiden lukumäärä 150 348 256 kappaletta. Emoyhtiön hallussa oli 31.12.2015 yhteensä 363 718 omaa osaketta, mikä on 0,2 prosenttia Metson osakkeiden ja äänen kokonaismäärästä. Osakekantamme markkina-arvo oli vuoden lopussa 3 105 miljoonaa euroa ilman emoyhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Metson osakkeita vaihdettiin vuonna 2015 NASDAQ OMX Helsingissä 150 739 847 kappaletta 3 640 miljoonalla eurolla. Metson osakekurssi NASDAQ OMX Helsingissä laski vuoden aikana 16 prosenttia, 24,86 eurosta 20,70 euroon. NASDAQ OMX Helsingin portfolioindeksi OMX Helsinki CAP kasvoi samalla aikavälillä 11 prosenttia. Metson osakkeen ylin noteeraus NASDAQ OMX Helsingissä vuoden 2015 aikana oli 29,55 ja alin 17,31 euroa. Vuoden keskiarvo oli 24,11 euroa.

Metson ADS-todistuksilla käydään kauppaa Yhdysvalloissa International OTCQX -markkinapaikalla. ADS-todistusten päätöskurssi 31.12.2015 oli 5,92 dollaria. Vuoden 2015 korkein noteeraus oli 8,22 dollaria ja alin 4,88 dollaria.

Kannustinjärjestelmät

Metson osakepohjaiset kannustinjärjestelmät ovat osa konsernin ja liiketoimintojen johdon palkitsemis- ja sitouttamisohjelmaa. Palkkiona luovutettavat osakkeet hankitaan osakemarkkinoilta, joten niillä ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta. Lisätietoa saa vuoden 2015 hallinto- ja ohjausjärjestelmäselvityksestä.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Eeva Sipilä, KTM, CEFA, nimitettiin 3.2.2016 Metson talous- ja rahoitusjohtajaksi (CFO) 1.8.2016 alkaen. Hän siirtyy Metsoon Cargotec Oyj:stä, jossa hän on toiminut talous- ja rahoitusjohtajana. Metson nykyinen talous- ja rahoitusjohtaja Harri Nikunen jatkaa nykyisessä tehtävässään heinäkuun loppuun saakka, jonka jälkeen hän siirtyy uusiin tehtäviin yhtiössä.

Lyhyen tähtäimen riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Maailmantalouden kasvuun liittyvä epävarmuus saattaa vaikuttaa asiakasteollisuksiimme ja heikentää Metson tuotteiden ja palveluiden kysyntää. Talouskasvun merkittävä maailmanlaajuinen hidastuminen saattaa edelleen kutistaa markkinoita ja johtaa hintakilpailun kiristymiseen. Levoton poliittinen tilanne muun muassa Itä-Euroopassa, Venäjällä ja Lähi-idässä saattaa vaikuttaa haitallisesti tilauskantaamme, neuvotteluvaiheessa oleviin projekteihin ja muuhun liiketoimintaan.

Kiinan talouden epävarma tilanne voi pitkittyessään rasittaa liiketoimintaamme, jos maahan suuntautuvat ulkomaiset investoinnit vähenevät ja hyödykkeiden hinnat putoavat. Hyödykkeiden alhaiset hinnat vähentävät asiakkaidemme investointihalukkuutta, ja projekteja voidaan lykätä tai perua. Hintakilpailun kiristyminen vaikeuttaa myös kasvavien työvoima- ja tuotantokustannusten siirtämistä hintoihin.

Valuuttakurssien vaihtelut todennäköisesti pahentavat talouden epävarmuutta, mutta toimintamme maantieteellinen laajuus vähentää yksittäisten valuuttojen merkitystä. Metso suojaa sitovista toimitus- ja hankintasopimuksista aiheutuvat valuuttapositiot.

Talouden epävarmuus voi johtaa lyhytaikaisiin rahoitusvajaisiin, mikä voi vähentää asiakkaidemme investointihalukkuutta ja siten vaikuttaa epäsuorasti myös Metson toimintaan. Riittävä rahoitus on yrityksemme toiminnan jatkuvuudelle tärkeää. Arviomme mukaan nykyiset rahavaramme ja käytettävissämme oleva rahoitus turvaavat yhtiön maksuvalmiuden ja rahoituksen joustavuuden sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Näkymät vuodelle 2016

Metso on muuttanut ohjeistuspolitiikkaansa ja lopettaa taloudellisen ohjeistuksen julkaisemisen vuoden 2016 alusta. Liikevaihtoa ja kannattavuutta koskevien numerollisten ohjeistusten sijaan kuvaamme yleistä liiketoimintaympäristöä, loppumarkkinoiden kysynnän kehitystä sekä annamme joitakin taloudellisia tietoja, kuten arviot kuluvan tilivuoden investoinneista ja uudelleenjärjestelykustannuksista.

Metson yleisen liiketoimintaympäristön arvioidaan heikkenevän hieman vuonna 2016 vuoteen 2015 verrattuna. Arvioimme tuotteidemme ja palvelujemme kysynnän kehittyvän seuraavasti:

- kaivoslaitteiden kysyntä säilyy heikkona ja kaivosteollisuuden palveluiden tyydyttävänä
- kivenmurkauslaitteiden ja niihin liittyvien palveluiden kysyntä säilyy tyydyttävänä
- Flow Controlin asiakkaiden uusiin investointeihin liittyvien tuotteiden kysyntä säilyy tyydyttävänä ja Flow Controlin palveluiden kysyntä hyvänä.

Vuoden 2015 lopun tilauskannasta arvioidaan vuoden 2016 aikana laskutettavan 1,1 miljardia euroa. Toimenpiteet oman toiminnan tehostamiseksi parantavat kilpailukykyämme ja lieventävät hintapaineita niillä markkinoilla, joiden kysyntänäkymät ovat heikot tai tyydyttävät. Uudelleenjärjestelykustannusten arvioidaan olevan alemmalla tasolla kuin vuonna 2015. Investointien ilman yrityskauppoja ja nettorahoituskulujen arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2015.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Yhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2015 oli 917 679 762,79 euroa, josta vuoden 2015 nettotulos oli 543 811 588,67 euroa.

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkona 1,05 euroa osakkeelta ja, että jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Varsinainen yhtiökokous 2016

Metso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 21.3.2016 Finlandia-talossa (Mannerheimintie 13, Helsinki). Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle erillisellä kokouskutsulla.

Helsingissä helmikuun 3. päivänä 2016

Metso Oyj:n hallitus

Konsernin tuloslaskelma

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	Liitetieto	2014	2015
Liikevaihto	33	3 658	2 977
Hankinnan ja valmistuksen kulut	6, 7	-2 579	-2 062
Bruttokate		1 079	915
Myynnin ja hallinnon yleiskustannukset	4, 6, 7	-683	-593
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto	5	-46	234
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	14	1	-1
Liikevoitto	33	351	555
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	8	-69	-39
Tulos ennen veroja		282	516
Tuloverot	9	-93	-74
Tilikauden tulos		189	442
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		188	442
Määräysvallattomille omistajille		1	0
Tilikauden tulos		189	442
Tulos/osake			
Laimentamaton, euroa	12	1,25	2,95
Laimennettu, euroa	12	1,25	2,95

Konsernin laaja tuloslaskelma

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	Liitetieto	2014	2015
Tilikauden tulos		189	442
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Rahavirran suojaus veroaikutus huomioituna	22, 31	-3	2
Myytävikissä olevat osakesijoitukset veroaikutus huomioituna	15, 22	0	0
Tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten muuntoerot	22	33	-19
		30	-17
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-) veroaikutus huomioituna	28	-19	12
Laajan tuloksen erät		11	-5
Tilikauden laaja tulos		200	437
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		199	437
Määräysvallattomille omistajille		1	0
Tilikauden laaja tulos		200	437

Konsernin tase

Varat

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	Liitetieto	2014	2015
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet			
	13		
Liikearvo		461	452
Muut aineettomat oikeudet		105	98
		566	550
Aineelliset hyödykkeet			
	13		
Maa- ja vesialueet		52	49
Rakennukset		144	123
Koneet ja kalusto		172	161
Keskeneräinen käyttöamaisuus		30	10
		398	343
Rahoitus- ja muut pitkäaikaiset varat			
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	14	8	1
Myytavissä olevat osakesijoitukset	15, 20	2	1
Laina- ja muut korolliset saamiset	19, 20	10	11
Johdannaiset	20, 31	7	10
Laskennallinen verosaatava	9	127	108
Muut pitkäaikaiset varat	19, 20	40	39
		194	170
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 158	1 063
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus			
	16	842	715
Saamiset			
Myynti- ja muut saamiset	19, 20	860	632
Projektit, joiden valmistusasteen mukainen arvo ylittää asiakkailta laskutetut ennakot	17	217	90
Laina- ja muut korolliset saamiset	19, 20	0	1
Kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit	19, 20	13	67
Johdannaiset	20, 31	9	6
Tuloverosaamiset		25	45
		1 124	841
Rahat ja pankkisaamiset		21	279
Lyhytaikaiset varat yhteensä		2 245	2 146
Varat yhteensä		3 403	3 209

Oma pääoma ja velat

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	Liitetieto	2014	2015
Oma pääoma	22		
Osakepääoma		141	141
Muuntoerot		-52	-71
Arvonmuutos- ja muut rahastot		302	302
Kertyneet voittovarot		830	1 064
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		1 221	1 436
Määräysvallattomien omistajien osuus		8	8
Oma pääoma yhteensä		1 229	1 444
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset lainat	20, 24	791	765
Eläkeveloitteet	28	121	99
Varaukset	25	22	27
Johdannaiset	20, 31	6	7
Laskennallinen verovelka	9	13	15
Muut pitkäaikaiset veloitteet	20	3	2
		956	915
Lyhytaikaiset velat			
Pitkäaikaisten lainojen lyhennyserät	20, 24	1	27
Lyhytaikaiset lainat	20, 26	71	30
Osto- ja muut velat	20, 27	630	469
Varaukset	25	104	68
Saadut ennakot		277	164
Projektit, joissa asiakkailta laskutetut ennakot ylittävät valmistusasteen mukaisen arvon	17	88	54
Johdannaiset	20, 31	22	9
Tuloverovelat		25	29
		1 218	850
Velat yhteensä		2 174	1 765
Oma pääoma ja velat yhteensä		3 403	3 209

Konsernin rahavirtalaskelma

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	Liitetieto	2014	2015
Liiketoiminta:			
Tilikauden tulos		189	442
Tilikauden tuloksen ja liiketoiminnan rahavirran oikaisuerät			
Poistot	7	75	69
Käyttöomaisuuden myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	5	-3	-1
Osakkuus- ja tytäryhtiöistä syntyneet myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	5	0	-252
Myytävässä olevista osakesijoituksista syntyneet myyntivoitot	5	0	0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	14	-1	1
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	8	69	39
Tuloverot	9	93	74
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		78	20
Nettokäyttöpääoman muutos ilman yrityshankintojen ja -myyntien vaikutusta	18	-75	64
Maksetut korot		-46	-28
Saadut korot		9	8
Maksuperusteiset rahoituserät, netto		-6	-4
Maksetut tuloverot		-126	-72
Liiketoiminnan rahavirta		256	360
Investointitoiminta:			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	13	-74	-46
Käyttöomaisuuden myynnit		8	17
Yritysosot, hankitut rahavarat vähennettynä	10	-19	-
Liiketoimintojen myynnit, myydyt rahavarat vähennettynä	11	-	305
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin		-1	-2
Osakkuusyhtiöiden myynnit		0	-
Myytävässä olevien osakesijoitusten myynnit		0	0
Kaupan kohteena olevien rahoitusinstrumenttien ostot		-	-82
Kaupan kohteena olevien rahoitusinstrumenttien myynnit		7	26
Lainasaatavien lisäys		-13	-3
Lainasaatavien vähennys		1	0
Investointitoiminnan rahavirta		-91	215
Rahoitustoiminta:			
Maksetut osingot		-150	-217
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) ja lyhennykset (-), netto		-35	-39
Pitkäaikaisten lainojen nostot		0	0
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		-180	-1
Rahoitusleasing-velkojen lyhennykset		0	0
Muut erät		0	0
Rahoitustoiminnan rahavirta		-365	-257
Rahojen ja pankkisaamisten nettomuutos		-200	318
Valuuttakurssimuutosten vaikutus		12	-7
Rahat ja pankkisaamiset vuoden alussa	21	467	279
Rahat ja pankkisaamiset vuoden lopussa		279	590

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. e	Osake- pääoma	Muunto- erot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voitto- varat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
31.12.2013	141	-85	305	812	1 173	8	1 181
Tilikauden tulos	-	-	-	188	188	1	189
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaus verovaikutus huomioituna	-	-	-3	-	-3	-	-3
Myytavissä olevat sijoitukset verovaikutus huomioituna	-	-	0	-	0	-	0
Tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten muuntoerot	-	33	-	-	33	-	33
Tytäryhtiöiden oman pääoman suojaus verovaikutus huomioituna	-	-	-	-	-	-	-
Etuuspohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-) verovaikutus huomioituna	-	-	-	-19	-19	-	-19
Tilikauden laaja tulos	-	33	-3	169	199	1	200
Osingot	-	-	-	-150	-150	0	-150
Osakeperusteiset maksut verovaikutus huomioituna	-	-	0	0	0	-	0
Muut	-	-	0	-1	-1	-1	-2
Muutos määräysvallattomien omistajien osuudessa	-	-	-	0	0	-	0
31.12.2014	141	-52	302	830	1 221	8	1 229
Tilikauden tulos	-	-	-	442	442	0	442
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaus verovaikutus huomioituna	-	-	2	-	2	-	2
Myytavissä olevat sijoitukset verovaikutus huomioituna	-	-	0	-	0	-	0
Tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten muuntoerot	-	-19	-	-	-19	-	-19
Etuuspohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-) verovaikutus huomioituna	-	-	-	12	12	-	12
Tilikauden laaja tulos	-	-19	2	454	437	0	437
Osingot	-	-	-	-217	-217	0	-217
Osakeperusteiset maksut verovaikutus huomioituna	-	-	-1	-1	-2	-	-2
Muut	-	-	-1	1	0	0	0
Muutos määräysvallattomien omistajien osuudessa	-	-	-	-3	-3	0	-3
31.12.2015	141	-71	302	1 064	1 436	8	1 444

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan kuvaus

Metso Oyj ("emoyhtiö") tytäryhtiöineen (yhdessä emoyhtiön kanssa "Metso" tai "konserni") on johtava teollinen konserni laite- ja palveluratkaisujen toimittajana kaivos- ja mineraalinkäsittelyteollisuudelle sekä virtauksensäädössä. Metson pääasiakkaat toimivat kaivos-, öljy- ja kaasun- sekä kivenmurskausalalla.

Metson raportoidut segmentit ovat olleet Minerals ja Flow Control. Minerals-segmentti sisältää kaivos-, maarakennus- ja kierrätysliiketoiminnan ja Flow Control -segmentti sisältää venttiilit ja pumput.

Metso Oyj on julkisesti noteerattu yhtiö, jonka osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalla, kaupankäyntitunnuskella MEO1V. Metso Oyj:n konsernihallinnon osoite on Fabianinkatu 9 A, 00130 Helsinki.

Metso Oyj:n hallitus on kokouksessaan 3.2.2016 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Osakeyhtiölain mukaisesti osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös tai muuttaa sitä tilinpäätöstä seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Laatimisperusteet ja uudet laskentastandardit

Konsernitilinpäätös noudattaa EU:n hyväksymää Kansainvälistä tilinpäätöskäytäntöä (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja käsittää Metso Oyj:n lisäksi kaikkien tytäryhtiöiden tilinpäätöstiedot. Metson soveltamat EU:n hyväksymät IFRS-standardit eivät eroa IASB:n laatimista standardeista ja tulkinnoista.

Käyttöön otetut uudet standardit ja standardien muutokset

Metso on 1.1.2015 alkaen noudattanut raportoinnissaan Annual Improvements Cycle 2011-2013:n muutoksia sekä IFRIC 21 Levies tulkintaohjetta. Näiden standardien muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta Metson konsernitilinpäätökseen.

Arvioiden käyttö

IFRS:n mukaisen tilinpäätöksen laadinta edellyttää johdolta tietyiltä osin arvioiden ja oletusten tekemistä sekä harkintaa tilinpäätöksen laadintaperiaatteita sovellettaessa. Nämä vaikuttavat julkaistavien taseerien arvoon, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lopullinen tulos saattaa poiketa tehdyistä arvioista. Liitetiedossa 3 kuvataan merkittävää harkintaa vaativat tai monimutkaiset alueet sekä alueet, joilla on tehty konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä oletuksia ja arvioita.

Tilinpäätösperiaate

Konsernitilinpäätös perustuu alkuperäisen hankintamenon käyttämiseen, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja velkoja, myytävissä olevia sijoituksia, kaupan kohteena olevia rahoitusinstrumentteja sekä johdannaisinstrumentteja, jotka arvostetaan käypään arvoonsa.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa sillä on suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta yli 50 prosentin omistusosuus äänivallasta tai määräysvalta yhtiön liiketoiminnalliseen ja taloudelliseen päätöksentekoon. Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen niiden hankintahetkestä lähtien ja myydyt tai omistajille jaetut yhtiöt niiden luopumisajankohtaan asti.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat: saatavat ja velat, sekä voitot ja tappiot liiketoimista tytäryhtiöiden välillä eliminoidaan osana yhdistelyprosessia. Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöistä esitetään konsernin taseessa osana omaa pääomaa, erillään osakkeenomistajille kuuluvasta pääomasta. Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta ilmoitetaan konsernin tuloslaskelmassa erikseen.

Konsernin sisäiset osakeomistukset eliminoidaan hankintameno- menetelmällä. Hankintamenoon sisältyy luovutettujen varojen lisäksi liikkeelle laskettujen osakkeiden käypä arvo ja hankintahetkellä mahdollisesti vastattavaksi otetut velat. Jokaisen hankinnan osalta määräysvallattomien omistajien osuus voidaan kirjata joko käypään arvoonsa tai suhteellisenä osuutena hankitun kohteen nettovarallisuudesta. Hankitun kohteen nettovarallisuuden käyvän arvon ylittävä hankintameno kirjataan liikearvoksi (ks. myös aineettomat hyödykkeet). Jos hankintameno alittaa konsernin hankinnan nettovarallisuuden käyvän arvon, näiden erotus kirjataan suoraan konsernin tulokseen.

Kun Metson määräysvalta lakkaa, jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyhtiönä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat.

Tapahtumat määräysvallattomien omistajien kanssa käsitellään kuten omistajien kanssa tehdyt. Määräysvallattomilta omistajilta hankitun omistusosuuden kauppahinnan ja saadun nettovarallisuuden käyvän arvon välinen ero kirjataan suoraan konsernin omiin pääomiin. Määräysvallattomille omistajille myydyt osuuden luovutusvoitto tai -tappio kirjataan samoin suoraan omaan pääomaan.

Osakkuusyhtiöt ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhtiöiksi lasketaan yhtiöt, joissa Metsolla on huomattava vaikutusvalta yhtiön liiketoiminnalliseen ja taloudelliseen päätöksentekoon. Huomattava vaikutusvalta yleensä perustuu suoraan tai epäsuoraan osakeomistukseen, joka tuottaa 20-50 prosenttia äänivallasta tai jos Metso voi käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin merkitään taseeseen hankintahetkellä hankintamenoonsa. Metson osuus tämän jälkeen syntyneistä voittoroista lisätään konsernin taseen osakkuusyhtiösijoituksiin.

Konsernin omistususuutta vastaava osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisrytysten tuloksesta esitetään omana eräänä konsernin tuloslaskelmassa.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisen kaikki yhteisjärjestelyt ovat yhteisyrityksiä. Jos Metso käyttää yhteistä määräysvaltaa yhtiön liiketoiminnalliseen ja taloudelliseen päätöksentekoon, yhdistellään se konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä. Jos Metsolla on määräysvalta yhtiön liiketoiminnalliseen ja taloudelliseen päätöksentekoon yhdistellään se konsernitilinpäätöksen kuten tytäryhtiö ja määräysvallattomien omistajien osuus kirjataan.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettava sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdentamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimitetty strategisia päätöksiä tekevä Metson hallitus.

Ulkomaanrahanmääräiset erät

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminnallinen valuutta ja Metson toiminnallinen valuutta.

Ulkomaanrahanmääräiset tapahtumat kirjataan kirjauspäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä valuuttamääräiset tase-erät arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketoiminnasta aiheutuvat kurssierot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, paitsi suojauskannan piiriin kuuluvat kurssierot, jotka tuloutetaan samalla rivillä kuin suojauksen kohde. Rahoitustoiminnasta johtuvat kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Jos tytäryhtiöiden toiminnallinen valuutta poikkeaa konsernin esittämisenvaluutasta, niiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Näistä kurseista syntyvä ero kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta konsernin oman pääoman muuntoeroihin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden omista pääomista sekä ulkomaisiin nettosijoituksiin rinnastettavista lainoista aiheutuvat kurssierot on kirjattu konsernin muiden laajan tuloksen erien kautta muuntoeroihin. Kun ulkomaisen tytäryhtiön omia pääomia suojataan valuuttamääräisin lainoin tai johdannaisilla, niistä syntyneet kurssierot, verovaikutus huomioituna, kirjataan laajan tuloksen erien kautta näitä muuntoeroja vastaan. Kun ulkomainen tytäryhtiö myydään, kertyneet muuntoerot, mukaan lukien suojausinstrumenttien vaikutus, peruutetaan muiden laajan tuloksen erien kautta ja kirjataan konsernin tuloslaskelmaan oikaisemaan luovutusvoittoa tai tappiota. Jos ulkomaisen tytäryhtiön omaa pääomaa pienennetään palauttamalla osa siihen sijoitetuista varoista, palautusta vastaava osuus muuntoeroista peruutetaan konsernin laajan tuloksen erien kautta ja kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

Johdannaiset

Johdannaiset kirjataan taseeseen käypään arvoonsa niiden tekohtekellä ja arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöshetkellä. Johdannaiset luokitellaan tekohtekellään joko sitovien sopimusten ja tulevien kassavirtojen suojaukseksi (rahavirtasuojaus), kiinteäkorkoisen velan suojaukseksi (käyvän arvon suojaus), ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien suojaukseksi (oman pääoman suojaus), tai tulosvaikutteisesti kirjattaviksi, jolloin niihin ei sovelleta suojauskannantaa.

Suojauskannassa Metso dokumentoi transaktion tekohtekellä suojausinstrumentin ja suojauksen kohteen välisen suojaussuhteen riskienhallintastrategiansa ja -tavoitteidensa mukaisesti. Suojauksen tehokkuutta testataan neljännesvuosittain sekä tulevien kassavirtojen osalta että taannehtivasti.

Johdannaiset luokitellaan taseen pitkäaikaisiksi varoiksi ja veloiksi, kun niiden jäljellä oleva maturiteetti on yli 12 kuukautta ja taseen lyhytaikaisiksi varoiksi ja veloiksi, kun maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Rahavirtasuojaus

Metso soveltaa rahavirtasuojauksentaa tiettyihin koronvaihto-, valuuttatermiini- ja sähkötermiiniosopimuksiin.

Metso kohdistaa vain valuuttatermiinisopimusten valuuttatekijän suojauskannaan, korkotekijä kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin nettona. Termiiniosopimuksen tehokkaan osuuden voitto tai tappio kirjataan tulokseen samanaikaisesti ja samalle riville kuin suojattava tapahtuma. Myyntien ja ostojen suojauskannassa käytettävien valuuttatermiinien tehokas osa kirjataan liikevaihtoon ja hankinnan ja valmistuksen kuluihin. Muuttuvakorkoisen lainan suojaamiseen käytetyn korkoswapin tehokkaan suojauksen osuus puretaan laajan tuloksen erien kautta oman pääoman suojausrahastosta tuloslaskelman rahoituseriin kohde-etuuden toteutuessa. Sekä suojauksen alkaessa että tilinpäätöshetkellä testataan johdannaisen suojauskomponentin tehokkuus suojata kohteena olevien kassavirtojen käypien arvojen muutoksia.

Metso testaa säännöllisesti sähkötermiinien tehokkuutta varmistukseen, että sähkötermiiniosopimusten käyvän arvon muutos suojaa tehokkaasti kohteena olevaa ennustettua sähköön ostoa eri maissa. Sopimuksen tehokkaan osan vaikutus kirjataan hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Johdannaisten tehokas osa kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman suojausrahastoon, josta sitä puretaan muiden laajan tuloksen erien kautta tuloslaskelmaan kirjattavaksi samanaikaisesti suojauksen kohteen kanssa.

Johdannaisten tehoittoman osuuden voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai rahoituseriin, jos johdannainen on hankittu muuttuvakorkoisen lainan suojaukseen. Jos suojatun liiketapahtuman ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut puretaan tuloslaskelmaan laajan tuloksen erien kautta.

Käyvän arvon suojaus

Metso soveltaa käyvän arvon suojauskannantaa tiettyihin kiinteäkorkoisiin lainoihin.

Lainan suojaamiseen käytetyn korkoswapin käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan samanaikaisesti kohde-etuuden arvostuksen kanssa. Sekä suojauksen alkaessa että tilinpäätöshetkellä johdannaisten tehokkuus testataan vertaamalla niiden käyvän arvon muutoksia suojatun kohteen arvonmuutoksiin.

Oman pääoman suojaus

Tietyissä valuutoissa raportoivien tytäryhtiöiden omia pääomia voidaan suojata pääasiassa ulkomaanrahanmääräisin lainoin ja termiiniosopimuksin. Toteutuneet ja toteutumattomat kurssierot, verovaikutus huomioituna, kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta konsolidoinnissa syntyvää muuntoeroa vastaan siltä osin kuin suojaukset ovat tehokkaita. Johdannaisten korkotekijä kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset

Osa johdannaisista ei ole mukana suojauslaskennassa. Nämä instrumentit, joita on solmittu tasaamaan liike- ja rahoitustoiminnan riskejä, koostuvat valuuttatermiini-, valuutta- ja korko-optio-, koronvaihto- ja nikkelin hinnanvaihtosopimuksista. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan korkokuluihin. Termiiniosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan pääosin muihin liiketoiminnan tuottoihin ja kuluihin. Silloin kun termiiniosopimukset on hankittu konsernin valuuttamääraisten rahavarojen ja kassahallinnan sijoitusten kurssiriskien tasaukseen, niiden käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin, netto. Hyödykesopimusten käyvän arvon muutos kirjataan muihin liiketoiminnan tuottoihin ja kuluihin, netto.

Johdannaisten käyvän arvon määrittäminen

Terminien käypä arvo määräytyy niiden tilinpäätöshetken markkinahinnan mukaan. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arviotujen tulevien rahavirtojen nykyarvona. Hyödykejohdannaisten käypä arvo perustuu niiden noteerattuun markkinahintaan tilinpäätöshetkellä. Optioiden käyvän arvon määrittämisessä käytetään Black-Scholes hinnoittelumallia.

Työsuhde-etuudet

Osakeperusteiset maksut

Metson avainhenkilöille on myönnetty osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

Omana pääomana maksettavat osakepalkkiot perustuvat Metson osakkeen markkinahintaan niiden myöntämispäivänä. Ne jaksotetaan henkilöstökulukuksi vaadituille palvelusvuosille ja vastaavasti omaan pääomaan arvonmuutosrahastoihin. Rahana maksettavan palkkion arvo perustuu Metson osakkeen markkinahintaan tilinpäätöshetkellä, ja se jaksotetaan henkilöstökuluihin sekä vastaavasti lyhytaikaisiin velkoihin rahaosuuden maksupäivään asti.

Markkinaperusteiset ehdot, kuten osakkeen kokonaistuotto, johon myöntämisehdot perustuvat, huomioidaan arvioitaessa myönnettävien oman pääomanehtoisten instrumenttien käypää arvoa. Tähän arvoon perustuva kulu kirjataan riippumatta markkinaperusteisten ehtojen täyttymisestä.

Muut kuin markkinaperusteiset ehdot, liikevoitto-, palveluliiketoiminnan kasvu, sitoutuneen pääoman tuotto ja tulos per osake -tavoitteet otetaan huomioon arvioitaessa tulevien osakepohjaisten kannustimien määrää. Metso päivittää tilinpäätöshetkellä ennusteensa tulevien myönnettävien osakepohjaisten kannustimien määrästä. Muutokset edelliseen ennusteeseen kirjataan tuloslaskelmaan ja oman pääoman muihin rahastoihin tai lyhytaikaisiin velkoihin.

Eläkkeet ja eläkemenojen jaksottamisperiaate

Metsolla on eri toimintamaisissa paikallisten säännösten ja käytäntöjen mukaisia eläkejärjestelyjä. Eläkejärjestelmät voivat olla etuusperusteisia sisältäen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet, henkivakuutuksiin liittyvät etuudet sekä muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, kuten terveydenhuollon ja irtisanomiskorvaukset. Eläke perustuu useimmiten palvelusvuosien määrään sekä viimeisten palvelusvuosien palkkatasoon. Järjestelyt rahoitetaan yleensä vakuutusyhtiöille tai säätöille suoritettavilla maksuilla, jotka määräytyvät vakuutusmatemaattisten laskelmien mukaan.

Lisäksi joillakin Metson yhtiöillä on usean työnantajan järjestelyitä ja maksupohjaisia järjestelyitä. Sijoitukset maksuperusteisiin ja usean työnantajan järjestelyihin sekä vakuutettuihin eläkejärjestelyihin kirjataan kuluksi maksuvelvoitteen syntymishetkellä.

Kun kyseessä on etuusperusteinen järjestelmä, velaksi kirjattava vastuu on eläkevelvoitteiden tilinpäätöshetken nykyarvon ja varojen käyvän arvon nettomäärä. Riippumattomat vakuutusmatemaattikot laskevat ennakoituun etuusyksikkömenetelmään perustuvan eläkevelvoitteen määrän. Eläkevelvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla tulevaisuuden rahavirrat yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoon perustuvalla korkokannalla. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite. Eläkemenot ja muut henkilöstön eläkkeelle siirtymiseen liittyvät menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi henkilöstön palvelusvuosien mukaan jaksotettuina. Nettokorko sisällytetään tuloslaskelmassa rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Historialliseen kehitykseen, vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteiden muutoksiin perustuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Aiempaan työsuoritukseen liittyvät menot kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Tuloutusperiaate

Liikevaihtona esitetään tuotteiden tai palvelujen laskutusarvo vähennettynä myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla ja alennuksilla. Tuloutus tapahtuu suoriteperiaatteen mukaisesti tuotteen luovutushetkellä tai silloin, kun tuote ja vastuu sen kuljetuksesta ovat sopimuksen mukaan siirtyneet ostajalle. Asiakkaan luottokelpoisuus tarkistetaan ennen toimitussopimuksen sitoutumista. Jos riski ostajan maksukyvyttömyydestä kuitenkin ilmenee tuloutuksen jo tapahduttua, epävarmasta saamisesta tehdään arvonalentumisvaraus.

Valmistusasteen mukainen tuloutus

Myyntituotot ja ennakoitu bruttovoitto toimitussopimuksista tuloutetaan valmistusasteen mukaan. Tuloutus tapahtuu cost-to-cost -menetelmällä. Cost-to-cost -menetelmä eli kustannuksiin perustuva valmistusasteen mukainen tuloutus lasketaan siten, että myyntituotto ja bruttovoitto kirjataan suhteuttamalla kertyneet kustannukset toimitussopimuksen ennakoituihin kokonaiskustannuksiin. Kun konsernin voidaan katsoa olevan toimitussopimuksen pääurakoitsija, alihankkijoiden raaka-aine-, palkka- ja muut tuotekustannukset otetaan huomioon valmistusasteen laskennassa. Mahdolliset muutokset toimitussopimuksen ennakoituissa kokonaiskustannuksissa tai tappiossa kirjataan niiden syntymishetkellä.

Palveluiden tuottaminen

Tuotot lyhytaikaisista palvelusopimuksista kirjataan palvelun tultua suoritetuksi. Pitkäaikaisien palvelusopimusten myyntituotot tuloutetaan cost-to-cost -menetelmällä.

Vaihtokoneet

Kun vaihtokoneita vastaanotetaan osana myyntisopimusta, vaihtokoneen hyvitysarvon ja varastoon kirjaamisarvon erotus kirjataan hankinnan ja valmistuksen kuluihin myynnin katetta oikaisemaan.

Julkiset avustukset

Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista, jolloin ne pienentävät hyödykkeestä tehtäviä poistoja. Muut julkiset avustukset jaksotetaan tuloksi niille kausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sisältävät tuottoja ja kuluja, joiden ei voida suoraan katsoa liittyvän Metson liiketoimintojen operatiiviseen toimintaan tai jotka syntyvät operatiiviseen toimintaan liittyvien ulkomaanrahanmääristen rahoitusinstrumenttien, mukaan lukien termiinipimukset, realisoitumattomista tai realisoituneista käyvän arvon muutoksista. Tällaisia eriä ovat muun muassa merkittäviin uudelleenjärjestelyohjelmiin liittyviä kuluja, omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, myydyt liiketoiminnot pois lukien, sekä valuuttakurssierot suojauslaskennan piiriin kuuluvia tai rahoitustoimintaan liittyviä kurssieroja lukuun ottamatta. Lisäksi muissa tuotoissa ja kuluissa raportoidaan ulkomaiset verot ja veronluonteiset maksut, jotka eivät perustu verotettavaan tuloon, eivätkä voimassa oleviin verosopimuksiin.

Tuloverot

Konsernin tulolaskelmassa esitetään tuloveroina konserniyhtiöiden tilikauden verotettavia tuloksia vastaavat verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu samoin kuin laskennalliset verot.

Laskennallinen verovelka tai -saatava on laskettu kaikille verotuksen ja tilinpäätöksen välisille jaksotuseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua tulevien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaatava vain arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruusena. Laskennalliset verot kirjataan liiketoimintojen yhdistämisessä hankituista varoista ja veloista

Laskennallista verovelkaa ei ole laskettu kotimaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voitoista, koska ne voidaan siirtää emoyhtiölle ilman veroseuraamuksia. Laskennallisia veroja ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voitoista ei ole otettu huomioon paitsi niissä yhtiöissä, joissa aikaisempina vuosina voittoja on jaettu osinkona ja joista syntyy veroseuraamuksia.

Käyttöomaisuushyödykkeet

Käyttöomaisuushyödykkeet koostuvat aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin liikearvosta, tavaramerkeistä, patenteista ja lisensseistä. Ne on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Liikearvoa ja muita aineettomia hyödykkeitä, kuten tavaramerkejä, joille ei ole annettavissa taloudellista vaikutusaikaa, ei poisteta, vaan niiden arvoa testataan vuosittain.

Taloudellisilta vaikutusajoiltaan rajalliset hyödykkeet

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajalliset aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin todennäköisinä taloudellisina vaikutusajoinaan seuraavasti:

Patentit ja lisenssit	5–10 vuotta
Tietojärjestelmät	3–5 vuotta
Teknologia	3–15 vuotta
Asiakassuhteet	3–12 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet (sisältäen hankitun tilauskannan)	< 1–15 vuotta

Todennäköisiä taloudellisia vaikutusajoja tarkistetaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aikaisemmista ennusteista, poistosuunnitelmaa päivitetään vastaavasti.

Taloudellisilta vaikutusajoiltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden tasearvoja tarkistetaan silloin, kun ulkoiset tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että kyseisten omaisuuserien arvo on alentunut. Aikaisemmin tehty arvonalennus voidaan perua, jos siihen johtaneet olosuhteet ovat merkittävästi parantuneet. Peruuksia ei kuitenkaan saa johtaa korkeampaan tasearvoon, kuin mikä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi kirjattu.

Liikearvo ja taloudellisilta vaikutusajoiltaan rajoittamattomat hyödykkeet

Liikearvon ja muiden taloudellisilta vaikutusajoiltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvoja tarkistetaan vuosittain tai useammin silloin, kun tuloskehityksen todetaan heikentyneen esimerkiksi liikevaihdon tai -voiton alenemisen tai rahavirtojen heikentymisen johdosta, tai jos liiketoiminnon ulkoisissa olosuhteissa tapahtuu muutoksia, joiden voidaan katsoa aiheuttavan liikearvon pysyvän arvonalentumisen. Liikearvon testaus suoritetaan rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, kun taas muiden taloudellisilta vaikutusajoiltaan rajoittamattomien hyödykkeiden testaus suoritetaan joko osana rahavirtaa tuottavaa yksikköä tai yksittäisen omaisuuserän tasolla, jos sille pystytään määrittämään itsenäinen rahavirta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden vuosittainen testaus voidaan suorittaa edellisellä tilikaudella laadittujen laskelmien perusteella silloin, kun rahavirtaa tuottavan yksikön varat ja velat eivät ole muuttuneet merkittävästi edellisissä laskelmissa käytetyistä, ja jos edellistä testausta suoritettaessa kerrytettävät rahamäärät ovat selvästi ylittäneet yksikön tasearvot ja lisäksi on erittäin epätodennäköistä, että tarkasteluhetkellä määritettävä kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi tarkasteluhetken tasearvot. Metso käyttää liikearvon ja muun taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattoman hyödykkeen käyvän arvon testauksessa tulevien rahavirtojen diskonttausmenetelmää. Aikaisemmin kirjattua liikearvon arvonalennusta ei palauteta, vaikka arvonalentumiseen johtaneet olosuhteet olisivatkin parantuneet.

Tutkimus- ja tuotekehityskulut

Tutkimus- ja tuotekehityskulut kirjataan pääsääntöisesti vuosikuluina ja ne koostuvat palkoista, hallinnon yleiskustannuksista sekä aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuuserien poistoista. Tuotekehityskulut, jotka täyttävät IAS 38:n aktiivintiedellytykset, kirjataan taseeseen ja poistetaan kyseisen teknologian todennäköisen taloudellisen pitoajan mukaisesti.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettynä. Maa- ja vesialueita ei poisteta.

Aineelliset hyödykkeet poistetaan tasapoistoin todennäköisenä taloudellisena vaikutusajanaan seuraavasti:

Rakennukset	15–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–20 vuotta

Todennäköisiä taloudellisia vaikutusajoja tarkistetaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aikaisemmista ennusteista, poistosuunnitelmaa muutetaan vastaavasti.

Merkittävät perusparannukset sisällytetään joko hyödykkeen tasearvoon tai erotetaan omaksi hyödykkeekseen silloin, kun on todennäköistä, että niistä saadaan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä ja niistä aiheutuneet kustannukset voidaan erottaa tavonmaisista korjaus- ja kunnossapitokustannuksista.

Metso tarkistaa aineellisen käyttöomaisuutensa tasearvoja silloin, kun ulkoiset tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että kyseisten omaisuuserien arvo on pysyvästi alentunut. Aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennukset, myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, netto. Aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennus voidaan peruuttaa, jos sen kerrytettävissä olevan rahamäärän perusteena olleet arviot ovat muuttuneet merkittävästi. Peruutus ei kuitenkaan saa johtaa korkeampaan tasearvoon, kuin mikä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi kirjattu.

Rakennusaikaisten korkojen aktivointi

Konsernin rakennuttamien käyttöomaisuusinvestointien rakennusaikaiset korot aktivoidaan ja kirjataan poistoiksi samassa ajassa kuin lainalla rahoitettu investointikohde.

Vuokrasopimukset (leasing)

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista siirtyy Metsolle, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasingilla hankittu omaisuus aktivoidaan sopimuksen alkaessa taseeseen käypään arvoonsa tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat vuokraerät jaetaan velan lyhennykseen ja rahoituskuluun. Vastaavat vuokravastuut sisältyvät pitkäaikaisiin lainoihin rahoituskuluilla vähennettynä ja korko kirjataan tuloslaskelmaan leasing-sopimuksen ajalle jaksotettuna. Rahoitusleasingilla hankittu omaisuus poistetaan joko taloudellisena pitoaikanaan tai leasing-sopimuksen keston mukaisesti, jos tämä on lyhyempi.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, luokitellaan käyttöleasing-sopimuksiksi, joiden vuokrat kirjataan kuluksi syntyessään.

Rahoitusvarat ja -velat

Metso luokittelee rahoitusvarat seuraaviin arvostusluokkiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, lainat ja saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tehdään tekoherkellä varojen alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaan. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat koostuvat johdannaisista ja tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusinstrumenteista.

Myytävissä olevat rahoitusvarat jaetaan edelleen myytävissä oleviin osakesijoituksiin ja muihin sijoituksiin. Lainat ja saamiset jakautuvat korollisiin laina- ja muihin saamisiin sekä muihin saamisiin, jotka ovat korottomia.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen sekä lainojen ja saamisten ostot ja myynnit kirjataan kaupan tekopäivänä, ts. päivänä, jona Metso sitoutuu myymään tai ostamaan rahoitusvaran. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan toteutumishetkellä käypään arvoon ja transaktiomenot sisällytetään niiden hankintamenoon.

Rahoitusvarat esitetään pitkäaikaisina, jos niiden maturiteetti ylittää vuoden.

Metso arvioi aina tilinpäätöshetkellä, onko yksittäisen myytävissä olevan rahoitusvaran tai koko ryhmän arvonalentuminen objektiivisesti todennettavissa. Jos myytävissä olevien rahoitusvarojen käypä arvo on merkittävästi tai pitkäaikaisesti alentunut alle hankintahinnan, tappio siirretään omasta pääomasta kuluksi tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Kauppan kohteena olevat rahoitusinstrumentit, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, koostuvat sijoituksista rahoitusinstrumentteihin ja eripituisista kolmen kuukauden ylittävistä määräaikaistalletuksista. Ne arvostetaan käypään arvoonsa tulosvaikutteisesti neljännesvuosittain. Toteutuneet voitot ja tappiot ja mahdolliset arvonalennukset kirjataan toteutumishetkellä tuloslaskelmaan.

Johdannaisilla suojattu ja käyvän arvon suojauslaskentaan luokiteltu kiinteäkorkoinen velka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti neljännesvuosittain. Toteutuneet voitot ja tappiot kirjataan toteutumishetkellä tuloslaskelmaan.

Suojauslaskennan ulkopuolelle jäävät johdannaiset arvostetaan tulosvaikutteisesti käypään arvoonsa neljännesvuosittain. Toteutuneet voitot ja tappiot kirjataan toteutumishetkellä tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat osakesijoitukset

Myytävissä olevat osakesijoitukset, jotka sisältävät pääosin listattujen yhtiöiden osakkeita, arvostetaan käypään arvoonsa. Arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuun päätöskurssiin. Käyvän arvon muutoksesta johtuvat toteutumattomat voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan arvonnmuutosrahastoon. Toteutuneet voitot ja tappiot sekä mahdolliset arvonalentumiset kirjataan toteutumishetkellä tulokseen ja arvonnmuutosrahastoon kertyneet käyvän arvon muutokset puretaan muiden laajan tuloksen erien kautta. Listaamattomat osakkeet, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä, esitetään taseessa hankintahintaansa mahdollisilla arvonalennuksilla vähennettynä.

Myytävissä olevat sijoitukset

Pitkäaikaiset myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä oleviin sijoituksiin kirjattavat pitkäaikaiset varat, jotka ovat osa Metson kassanhallintaa, ovat sijoituksia rahoitusinstrumentteihin, muun muassa joukkovelkakirjalainoihin, yritystodistuksiin ja määräaikaistalletuksiin. Ne esitetään pitkäaikaisina silloin, kun niiden kesto ylittää vuoden tai niiden eräpäivää ei ole määritelty, mutta ne aiotaan pitää yli vuoden. Instrumentit arvostetaan käypään arvoonsa neljännesvuosittain ja käyvän arvon muutos kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan arvonnmuutosrahastoon. Toteutuneet voitot ja tappiot sekä mahdolliset arvonalentumiset kirjataan toteutumishetkellä tuloslaskelmaan ja arvonnmuutosrahastoon kertyneet käyvän arvon muutokset puretaan muiden laajan tuloksen erien kautta.

Lyhytaikaiset myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä oleviin sijoituksiin kirjattavat lyhytaikaiset varat ovat Metson kassanhallinnassa käytettäviä erittäin likvidejä sijoituksia, jotka eivät täytä rahojen ja pankkisaamisten määritelmää. Ne arvostetaan käypään arvoonsa neljännesvuosittain ja käyvän arvon muutos kirjataan laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan arvonnmuutosrahastoon. Toteutuneet voitot ja tappiot sekä arvonalentumiset, jos niitä on tehty, kirjataan toteutumishetkellä tuloslaskelmaan ja arvonnmuutosrahastoon kertyneet käyvän arvon muutokset puretaan laajan tuloksen erien kautta.

Lainat ja saamiset

Laina- ja muut korolliset saamiset muodostuvat korollisista myyntisaamisista sekä muista korollisista lainasaamisista.

Lainat ja saamiset merkitään taseeseen käypään arvoonsa transaktiokuluineen, jonka jälkeen ne arvostetaan efektiivisen koron menetel-

mällä jaksotettuun hankintamenoonsa. Niiden perintäkelpoisuutta arvioidaan säännöllisesti ja systemaattisesti. Mikäli lainasaamisen arvioidaan olevan osittain tai kokonaan menetetty, arvonalentuminen kirjataan siltä osin kuin tasearvo ylittää odotettavissa olevien kassavirtojen nykyarvon. Lainasaamisten korkotuotot sisältyvät rahoitustuottoihin ja kuluihin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään keskihintamenetelmällä lasketun hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä. Hankintamenoon sisällytetään ostohinta sekä kuljetus- ja valmistuskustannukset. Itse valmistettujen valmiiden tuotteiden kustannukset koostuvat välittömistä materiaaleista, palkoista ja sosiaalikulusta, alihankinnoista sekä muista välittömistä kuluista. Lisäksi tuotantokustannuksiin on kohdistettu tuotannon ja projektihallinnon yleiskustannuksia. Todennäköinen luovutushinta perustuu hyödykkeen markkina-arvoon vähennettynä luovutuksesta syntyvillä kuluilla.

Vaihto-omaisuuden arvosta on vähennetty arvonalentumisvaraus, joka kirjataan kuluksi sillä kaudella, jolloin teknisen vanhentumisen ja muiden tekijöiden perusteella arvioitu varauksen tarpeellisuus on todettu.

Vaihdoissa vastaanotetut käytetyt koneet kirjataan vaihto-omaisuuteen arvioituun vaihtoarvoonsa tai sitä alempaan käypään arvoon.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset kirjataan taseeseen alkuperäiseen laskutettuun arvoonsa oikaistuna mahdollisella arvonalentumisvarauksella. Tuloslaskelmassa varaus kirjataan myynnin ja hallinnon yleiskustannuksiin. Varaus perustuu myyntisaamisten säännölliseen läpikäyntiin ja sen laskennassa otetaan huomioon yksittäisen asiakkaan luottotappioriski, asiakastoimialojen yleinen taloudellinen kehitys ja muutokset maksuehdoissa. Epävarma myyntisaaminen kirjataan menetetyksi, kun likvidaatiosta tai konkurssista on saatu virallinen ilmoitus, jonka mukaan saamista ei tulla maksamaan.

Jos asiakkaille myönnetään vuoden ylittäviä maksuehtoja, niihin liittyvät saamiset diskontataan nykyarvoonsa ja korkotuotot jaksotetaan myönnetylle maksuajalle.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahoihin ja pankkisaamisiin sisältyvät käteinen raha, pankkitilit ja likvidit sijoitukset, joiden sijoitusajanjakso syntyhetkellä on enintään kolme kuukautta.

Myytävänä olevat varat

Pitkäaikaiset varat sekä lopetettavat tai myytävät liiketoiminnot luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden tasearvo on pääosin kerrytettävissä niiden myynnin kautta eikä jatkuvana liiketoimintana. Ne arvostetaan joko tasearvoonsa tai sitä alempaan käypään arvoon myynnin kuluilla oikaistuna.

Liiketoiminto käsitellään lopetettavana, kun johto on sitoutunut lopettamaan, myymään tai jakamaan omistajille erillisen liiketoiminnan, johon liittyvät varat, velat ja liiketoiminnan tulos voidaan erottaa omaksi kokonaisuudekseen sekä liiketoiminnallisesti että raportoinnissa. Kun myytävänä olevien omaisuuserien tunnusmerkistö täyttyy, pitkäaikaiset varat kirjataan tasearvoonsa tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myyntikustannuksilla ja poistojen kirjaaminen käyttöomaisuudesta lopetetaan. Myytävänä olevaksi luokiteltujen luovutettavien erien ryhmään sisältyvät varat ja velat esitetään erillään jatkuvien liiketoimintojen varoista ja veloista siitä lähtien, kun luokittelun tunnusmerkistö on täyttynyt. Lopetettavien tai myytyjen liiketoimintojen tulos verojen jälkeen sekä luovutuksesta syntynyt myyntivoitto tai -tappio esitetään

konsernin tuloslaskelmassa jatkuvista toiminnoista erillään kaikilla esitettävillä kausilla. Tase-eriä ei luokitella myytävänä oleviksi takautuvasti päätöstä edeltävälle vertailukaudelle.

Osakeanti ja omat osakkeet

Osakeannista tai optioiden merkitsemisestä syntyneet transaktiokustannukset esitetään omassa pääomassa niistä saadun vastikkeen vähennyksenä, verot huomioituna.

Emoyhtiön omistamat omat osakkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintahintaan ja vähennetty omasta pääomasta. Jos omia osakkeita myydään tai lasketaan uudelleen liikkeelle, niistä saatu vastike kirjataan omaan pääomaan välittömällä transaktiokustannuksilla sekä tuloveroilla oikaistuna.

Osinko

Hallituksen jaettavaksi ehdottamaa osinkoa ei kirjata ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Pitkäaikaiset lainat

Pitkäaikaiset lainat kirjataan hankintahetkellä käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Velka luokitellaan lyhytaikaiseksi, jollei konsernilla ole varauksentonta oikeutta siirtää velan suoritusta vähintään 12 kuukaudella eteenpäin tilinpäätöspäivästä lukien.

Velkainstrumenttien liikkeellelaskun transaktiomenot

Velkainstrumenttien liikkeellelaskusta aiheutuvat transaktiomenot sisällytetään velan tasearvoon ja kirjataan kuluksi efektiivisen koron menetelmällä velan jäljellä olevana juoksuaikana.

Velkainstrumenttien muutosten transaktiomenot

Velkainstrumenttien muutokseen liittyvät transaktiomenot sisällytetään velan tasearvoon ja kirjataan kuluksi efektiivisen koron menetelmällä ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana silloin, kun uudet ehdot eivät olennaisesti eroa alkuperäisistä. Eroa arvioidaan vertaamalla uusien ehtojen mukaisten rahavirtojen diskontattua nykyarvoa alkuperäisen velan jäljellä oleviin diskontattuihin rahavirtoihin.

Varaukset

Varaukset, joihin liittyvien kassatapahtumien odotetaan toteutuvan yli vuoden kuluttua kirjausajankohdastaan, diskontataan nykyarvoonsa. Nykyarvo päivitetään tulevissa tilinpäätöksissä.

Uudelleenjärjestely- ja toiminnan sopeuttamiskustannukset

Uudelleenjärjestely- ja toiminnan sopeuttamiskustannuksista tehdään varaus vasta johdon valmisteltua ja hyväksytyä virallisen sitovan suunnitelman. Irtisanomiskulut kirjataan, kun henkilöstölle tai henkilöstön edustajille on riittävän yksityiskohtaisesti ilmoitettu aiotuista toimista, ja asiaan liittyvät korvaukset ovat luotettavasti arvioitavissa. Varaukseen sisällytetään kustannukset, jotka syntyvät joko tehdyn suunnitelman välittömänä seurauksena tai jotka liittyvät sitoumukseen, josta ei ole enää odotettavissa taloudellista hyötyä tai tällaisen sopimuksen peruuttamiseen. Uudelleenjärjestely- ja toiminnan sopeuttamiskustannukset kirjataan hankinnan ja valmistuksen tai myynnin ja hallinnon kuluihin riippuen kustannusten luonteesta. Uudelleenjärjestely- ja toiminnan sopeuttamiskustannuksiin voi sisältyä myös muita johdon hyväksymän suunnitelman toteuttamisesta aiheutuneita kustannuksia, kuten arvonalentumisia, jotka raportoidaan liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa.

Ympäristövelvoitteet

Ympäristövelvoitteista aiheutuvista tappioista tehdään varaus, kun kustannusten toteutuminen on todennäköistä ja niiden määrä voidaan arvioida luotettavasti. Kirjaus tapahtuu yleensä viimeistään silloin, kun esitutkimus tarvittavista kunnostustoimenpiteistä on valmistunut. Varauksen määrää voidaan myöhemmin korjata tietojen tarkentuessa tai olosuhteiden muuttuessa. Muilta osapuolilta saatavat korvaukset merkitään taseeseen erillisenä saatavana silloin, kun niiden saamista voidaan pitää varmana.

Takuukustannukset

Tilinpäätökseen kirjataan vastaisista takuukustannuksista varaus. Takuuvarauksen riittävyttä arvioidaan säännöllisin väliajoin jo toteutuneiden sekä arvioitujen tulevien kustannusten perusteella.

2 Rahoitusriskien hallinta

Metson maailmanlaajuiseen toimintaan liittyy erilaisia liiketoiminta- ja rahoitusriskejä. Rahoitusriskien hallinnasta vastaa keskitetysti konsernirahoitus Metson hallituksen vuosittain hyväksymän kirjallisen rahoituspolitiikan mukaisesti. Konsernirahoituksen toimintaa seuraa rahoituksen ohjausryhmä puheenjohtajanaan konsernin talous- ja rahoitusjohtaja. Konsernirahoitus toimii liiketoimintayksiköiden vastapuolena, hoitaa keskitetysti ulkoista varainhankintaa ja vastaa rahavarojen hoidosta ja tarvittavista suojaustoimista. Konsernirahoitus tunnistaa, arvioi ja suojaautuu rahoitusriskeiltä tiiviissä yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kanssa. Tavoitteena on minimoida rahoitusriskien epäsuotuisia vaikutuksia yhtiön taloudelliseen tulokseen.

Herkkyysanalyysi

Rahoitusriskien yhteydessä esitetyt herkkyysanalyysiluvut perustuvat tilinpäätösajankohdan riskipositioihin. Herkkyysanalyysiä tehtäessä oletetaan vain yhden rahoitusinstrumentin arvoon vaikuttavan tekijän, kuten koron tai valuuttakurssin, muuttuneen. On epätodennäköistä, että riskitekijän volatiliiteetti olisi testioletusten mukainen ja että muut tekijät säilyisivät muuttumattomina.

Metso käyttää herkkyysanalyysissä yleisesti sovellettua tapaa olettaa yhden prosenttiyksikön (100 korkopisteen) muutosta koroissa ja 10 prosentin muutosta valuuttojen vaihtosuhteessa ja hyödykkeiden hinnoissa, koska tämä parantaa tietojen vertailukelpoisuutta tilikaudesta toiseen ja antaa selvemmän käsityksen muutosvaikutuksista tilinpäätöksen lukijalle. Näin tehdessään Metso on tietoinen, etteivät oletukset ole yhtä realistisia kuin toteutuneeseen volatiliiteettiin perustuvat, mutta niiden tarkoitus ei ole heijastaa tulevaa kehitystä. Menneeseen perustuvaa volatiliiteettiä ei ole myöskään haluttu käyttää, koska se voisi antaa ulkopuoliselle virheellisen kuvan yhtiön johdon käsityksestä rahoitusinstrumenttien volatiliiteeteista.

Likviditeetti- ja jälleenerahoitusriski sekä pääomarakenteen hallinta

Likviditeetti- tai jälleenerahoitusriski syntyy, kun yhtiö ei pysty rahoittamaan toimintaansa luottokelpoisuuttaan vastaavin ehdoin. Välittömän maksuvalmiuden turvaamiseksi kassavarojen, lyhytaikaisten sijoitusten ja nostettavissa olevien luottositoumusten määrä pidetään riittävällä tasolla. Rahoituksen saatavuutta kaikissa olosuhteissa turvataan hajautamalla varainhankinta eri markkinoille ja rahoituslaitoksiin. Konsernirahoitus valvoo pankkitilirakenteita, liiketoimintayksiköiden kassaloidja

ja ennusteita ja ohjaa konsernin kokonaiskassavarojen hyödyntämistä mahdollisimman tehokkaasti.

Metson maksuvalmius pysyi vahvana ja sitä tukivat tasainen operatiivinen kassavirta, rahoituksen erääntymisrakenne ja käytettävissä olevat luottositoumukset. Vuoden 2015 lopussa (2014 lopussa vastaavasti) rahat ja pankkisaamiset olivat yhteensä 590 miljoonaa euroa (279 milj. e), kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit 67 miljoonaa euroa (13 milj. e) ja nostamattomat luottositoumukset 500 miljoonaa euroa (500 milj. e). Viisivuotinen syndikoitu valmiusluottosopimus erääntyy kesäkuussa 2020, ja sisältää yhden option jatkaa laina-aikaa vuoden pankkien suostumuksella vuoteen 2021 saakka. Lisäksi käytettävissä on 500 miljoonan euron suuruinen kotimainen yritystodistusohjelma.

Korolliset ja korottomat myyntisaamiset ja muut vastaavat erät eivät sisälly tässä määriteltyyn likviditeettiriskin hallintaan, koska ne eivät ole konsernirahoituksen vastuulla olevan aktiivisen riskienhallinnan välineitä; eivätkä myöskään korottomat velat kuten esimerkiksi osto- ja muut velat.

Metso hallinnoi jälleenerahoitusriskiään tasapainottamalla lyhyt- ja pitkäaikaisen velan suhteellista keskinäistä osuutta sekä pitkäaikaisten lainojen jäljellä olevaa keskimääräistä maksuaikaa. Alla olevissa taulukoissa on esitetty Metson velkojen lyhennykset ja rahoituskulut eriteltynä niiden tilinpäätöspäivänä jäljellä olevien sopimuspohjaisten eräpäivien mukaisesti. Pitkäaikaisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten nettokorot sisältyvät pitkäaikaisten velkojen rahoituskuluihin.

Erääntymisajat 31.12.2014:

Milj. e	<1 vuotta	1–5 vuotta	>5 vuotta
Pitkäaikaiset velat			
Lyhennykset	1	717	100
Rahoituskulut	22	70	11
Lyhytaikaiset velat			
Lyhennykset	71	-	-
Rahoituskulut	1	-	-
Ostovelat	331	-	-
Muut velat	73	-	-
Yhteensä	499	787	111
Rahoitustakaukset	-	-	-

Erääntymisajat 31.12.2015:

Milj. e	<1 vuotta	1–5 vuotta	>5 vuotta
Pitkäaikaiset velat			
Lyhennykset	27	681	100
Rahoituskulut	20	52	8
Lyhytaikaiset velat			
Lyhennykset	30	-	-
Rahoituskulut	1	-	-
Ostovelat	249	-	-
Muut velat	23	-	-
Yhteensä	350	733	108
Rahoitustakaukset	-	-	-

Yksityiskohtaiset erittelyt eri tase-eristä on esitetty konsernitilinpäätöksen muissa liitetiedoissa.

Metson hallitus arvioi pääomarakennetta säännöllisesti ja sen operatiivisesta hallinnoinnista vastaa konsernirahoitus.

Pääomarakenteen hallinta kattaa sekä oman pääoman että korollisen vieraan pääoman. Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 31.12.2015 oli yhteensä 1 436 miljoonaa euroa (1 221 milj. e) ja korolliset velat yhteensä 822 miljoonaa euroa (863 milj. e). Tavoitteena on turvata liiketoiminnan jatkuvuus ja optimoida pääoman kustannus.

Metson tavoitteena on säilyttää vakaa sijoituskelppoinen luottoluokitus (solid investment grade).

Metson luottoluokitukset tilinpäätöshetkellä:

Standard & Poor's

BBB / A-2

Metson lainasopimuksissa ei ole luottoluokitukseen perustuvia ennenaikaisen takaisinmaksun käynnistäviä sopimusvakuuksia (covenants). Joihinkin lainasopimuksiin sisältyy pääomarakenteeseen perustuvia sopimusvakuuksia. Metso täyttää rahoitussopimuksiinsa liittyvät sopimusvakuudet ja muut ehdot.

Pääomarakennetta kuvaavat tunnusluvut on esitetty sivulla 62 kohdassa 'Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut 2011–2015'. Tunnuslukujen laskentakaavat on kerrottu sivulla 63.

Korkoriski

Markkinakorkojen ja korkomarginaalien muutokset vaikuttavat yhtiön rahoituskustannuksiin ja tuottoihin sekä korollisten tase-erien markkina-arvostukseen. Korkoriskiä hallinnoidaan tasapainottamalla vaihtuva- ja kiinteäkorkoisten lainojen keskinäistä suhdetta ja sekä velkojen että sijoitusten duraatiota. Korollisiin saataviin ja velkoihin liittyvä riskiltä voidaan lisäksi suojautua johdannaisinstrumenteilla, kuten korkotermineillä, koronvaihtosopimuksilla, optioilla ja futuureilla. Konsernirahoitus hallinnoi ja valvoo korkoriskiä herkkyyksianalyysin ja duraation avulla. Pitkäaikaisen velan Macaulay-duraatio oli 2,1 vuotta 31.12.2015 (2,5 vuotta).

Vuoden 2015 lopussa taseessa korkoriskiä sisältäviä eriä olivat korolliset varat 669 miljoonaa euroa (302 milj. e) ja korolliset velat 822 miljoonaa euroa (863 milj. e). Korollisesta velasta 93 prosenttia (88 %) on euromääräistä.

Korkoriskin herkkyyksianalyysin perusteena on yhteenlaskettu yhtiötason korkoriski, joka muodostuu korollisista saamisista, korollisista veloista ja johdannaisista, kuten korkoswapeista, jotka suojaavat alla olevaa korkoriskiä. Korkojen nousu tai lasku yhdellä prosenttiyksiköllä muiden tekijöiden pysyessä vakiona vaikuttaisi Metson seuraavan 12 kuukauden aikana uudelleenhinnoitteluun tulevien korollisten velkojen ja saatavien nettokorkokustannuksiin verovaikutus huomioituna +/- 0,8 miljoonaa euroa (+/- 1,4 milj. e).

Korkojen nousu tai lasku yhdellä prosenttiyksiköllä muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina aiheuttaisi Metson tuloslaskelmaan ja taseeseen seuraavat verovaikutuksella oikaistut vaikutukset:

Milj. e	2014	2015
Vaikutus		
tuloslaskelmaan	+/- 0,7	+/- 0,3
omaan pääomaan	+/- 0,9	+/- 0,7

Vaikutus tuloslaskelmaan muodostuu tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavista rahoitusinstrumenteista. Vaikutus omaan pääomaan muodostuu käyvän arvon muutoksista, jotka syntyvät myytävissä olevista sijoituksista ja johdannaisista, joilla suojataan pitkäaikaista vaihtuvakorkoista velkaa rahavirtasuojauksella.

Valuutariski

Metson liiketoiminta on maailmanlaajuisia ja konsernille aiheutuu valuutariskiä useissa valuutoissa, tosin toiminnan maantieteellinen laajuus vähentää yksittäisten valuuttojen merkitystä. Noin 80 prosenttia Metson liikevaihdosta tulee euroalueen ulkopuolelta; merkittävimmät valuutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Australian dollari, Brasilian real, Chilen peso ja Kiinan juan.

Transaktioriski

Transaktioriskiä syntyy liiketoimintayksikön kaupallisista ja rahoitukseen liittyvistä tapahtumista ja maksuista, jotka ovat muussa kuin yksikön omassa valuutassa, sekä silloin, kun toisiinsa liittyvät tulevat ja menevät valuuttamääräiset rahavirrat ovat määrittään tai ajoitukseltaan erilaisia.

Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti liiketoimintayksiköt suojaavat taseessa olevat ja sitoviin toimitus- ja hankintasopimuksiin perustuvat valuuttapositionsa täysimääräisesti. Liiketoimintayksiköt suojaavat tulevat valuuttamääräiset rahavirtansa sisäisillä valuuttakaupoilla konsernirahoituksen kanssa; suojausperiodit eivät yleensä ylitä kahta vuotta. Liiketoimintayksiköt tekevät valuuttasuojauksia myös suoraan pankkien kanssa sellaisissa maissa, joissa valuuttasäännöstely estää konsernin sisäiset suojaussopimukset.

Konsernirahoitus valvoo yhtiön valuutakohtaista nettopositiota ja päättää, missä määrin avoin riski suljetaan. Mikäli liiketoimintayksikkö soveltaa sitovan sopimuksen suojaukseen suojauslaskentaa, konsernirahoitus suojaaa aina kyseisen riskin solmimalla sisäistä termiinisopimusta vastaavan ulkoisen termiinisopimuksen. Konsernirahoituksen avoimille valuuttapositioneille on asetettu niiden mahdollisesta tulosvaikutuksesta johdetut enimmäismäärät. Valuutariskin hallinnassa konsernirahoitus voi käyttää termiinisopimuksia ja valuuttaoptioita.

Metson yhteenlaskettu valuutariski 31.12. oli:

Milj. e	2014	2015
Operatiiviset erät	173	191
Rahoituserät	363	461
Suojaukset	-515	-597
Kokonaispositio	20	55

Valuutariskin herkkyyksianalyysin perustana on konsernitason yhteenlaskettu kokonaispositio, joka koostuu kaikista valuuttamääräisistä saatavista ja veloista, sitoviin sopimuksiin liittyvistä arvioituista rahavirroista, lyhyt- ja pitkäaikaisista myynti- ja ostosopimuksista sekä ennakoituista hyvin todennäköisiksi arvioituista operatiivisista suojaetuista rahavirroista. Herkkyyksianalyysissä ei ole mukana ulkomaisten tytäryhtiöiden, joiden toiminnallinen valuutta on muu kuin euro, omista pääomista aiheutuvaa muuntoeroa eikä sen suojausta. Jos euro vahvistuu tai heikkenee 10 prosenttia muita valuuttoja vastaan, sen vaikutus vuodenvaihteen positiosta laskettuna, verovaikutus huomioituna on +/- 0,8 miljoonaa euroa (-/+ 0,9 milj. e).

Valuutariski jakautuu noin 35 valuuttaan ja 31.12.2015 suurimmat avoimet riskit kohdistuivat Ruotsin kruunun (32%) ja Yhdysvaltain dollarin (21 %) positiioihin. Ruotsin kruunun 10 prosentin vahvistuminen aiheuttaisi verovaikutus huomioituna +2,0 miljoonan euron tulosvaikutuksen. Vastaavan muutoksen vaikutus Yhdysvaltain dollarissa olisi +1,3 miljoonaa euroa. Minkä tahansa muun valuutan vahvistuminen 10 prosentilla aiheuttaisi alle miljoonan euron vaikutuksen.

IFRS 7 -standardin mukainen herkkyyksianalyysi tehdään vain rahoitusinstrumenteista, jolloin kokonaisvaluutariskistä jätetään huomiomatta seuraavat erät: sitoviin sopimuksiin liittyvät arvioidut rahavirrat, ennakkomaksut, myynti- ja ostosopimukset ja ennakoituid operatiiviset rahavirrat. +/- 10 prosentin kurssimuutos valuuttakursseissa euroa vastaan aiheuttaisi verovaikutus huomioiden seuraavat vaikutukset:

Milj. e	2014 yhteensä	USD	SEK	Muut	2015 Yhteensä
Vaikutus					
tuloslaskelmaan	+/- 0,1	+/- 1,9	+/- 0,3	+/- 0,6	+/- 2,7
omaan pääomaan	+/- 0,6	-/+ 0,3	-/+ 0,1	-/+ 0,5	-/+ 1,0

Vaikutus omaan pääomaan lasketaan niistä johdannaisista, jotka täyttävät rahavirtasuojauksen kriteerit ulkomaanvaluuttamäärien sitovien sopimusten riskin suojaamiseksi. Vaikutus tuloslaskelmaan lasketaan kaikista muista valuuttariskin sisältävistä rahoitusinstrumenteista, mukaan lukien rahavirtaa suojaaneista johdannaisista samassa suhteessa kuin niiden alla oleva sitoumus on osatuloutettu konsernin osatuloutusperiaatteiden mukaisesti.

Translaatoriski

Translaatoriski syntyy, kun tytäryhtiön oma pääoma on muussa kuin emoyhtiön toiminnallisessa valuutassa. Merkittävimmät translaatoriskit ovat Kiinan yuanissa, Brasilian realissa ja Chilen pesossa ja Yhdysvaltain dollarissa, jotka yhdessä muodostavat noin 60 prosenttia kokonaistranslaatoriskistä. Metso ei suojaa tällä hetkellä translaatoriskillä.

Hyödykeriski

Hyödykeriski syntyy raaka-aineiden ja energian hintavaihteluista. Metson liiketoimintayksiköt tunnistavat hyödykeriskien suojaustarpeensa ja konsernirahoitus toteuttaa suojaukset hyväksytyjä vastapuolia ja instrumentteja käyttäen. Hyödykeriskejä varten on määritelty ja hyväksytty erilliset suojausliimit. Suojaukset toteutetaan rullaaavasti siten, että suojausaste pienenee ajan pidentyessä. Muihin rahoitusriskeihin verrattuna hyödykkeiden hintariskit ovat suhteellisen pieniä eikä niitä voida pitää merkittävänä.

Pohjoismaisten yksiköiden sähkön hintariskiä on suojattu sekä sähköjohdannaisilla että kiinteähintaisilla sähkön ostosopimuksilla. Suojaukset on määritelty erittäin todennäköisten tulevien sähköostojen hintasuojauksiksi. Suojausten painopiste on seuraavan kahden vuoden kulutuksessa; pisimmät suojaukset ulottuvat viiden vuoden päähän. Sähkösuojauksen toteutus on ulkoistettu konsernin ulkopuoliselle välittäjälle. Metson sähkösuojauksen määrä 31.12.2015 oli 69 GWh (112 GWh).

Pienentääkseen ruostumattoman teräksen hintaan sisältyvän seosainelisan hintamuutosten aiheuttamaa riskiä, Metso on solminut nikkelijohdannaisopimuksia (average-price swap agreements). Seosainelisa perustuu eri metallien kuukausittaisiin keskiarvohintoihin; merkittävin metalli seosainelisässä on nikkeli. Metson nikkelisuojausten määrä 31.12.2015 oli 324 tonnia (342 tonnia).

Hyödykkeiden hintariskin herkkyyksianalyysi IFRS 7 standardin mukaisesti esitettynä sisältää hyödykeriskien suojaamiseksi tehdyt johdannaisopimukset, mutta ei sisällä raaka-aineiden ja sähkön ennakoitua kulutusta. Hyödykehintojen 10 prosentin nousu tai lasku aiheuttaisi seuraavat vaikutukset verovaikutus huomioon ottaen:

Milj. e	2014	2015
Sähkö – vaikutus omaan pääomaan	+/- 0,3	+/- 0,1
Sähkö – vaikutus tuloslaskelmaan	+/- 0	+/- 0
Nikkeli – vaikutus tuloslaskelmaan	+/- 0,3	+/- 0,2

Sähkön suojauksessa sovelletaan rahavirtasuojauslaskentaa, joten suojauksen tehokkaan osuuden vaikutus kirjataan omaan pääomaan ja tehottoman osuuden vaikutus tuloslaskelmaan. Nikkelijohdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa, joten niiden käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Muita hyödykeriskejä ei hallita rahoitusinstrumenteilla.

Luottoriski ja muu vastapuoliriski

Luotto- tai vastapuoliriski realisoituu, jos asiakas tai rahoitusvastapuoli ei pysty täyttämään sitoumuksiaan Metsolle. Kaupalliseen toimintaan liittyvät luottoriskit ovat ensisijaisesti liiketoimintayksiköiden vastuulla.

Liiketoimintayksiköt arvioivat asiakkaidensa luottokelpoisuutta näiden taloudellisen tilanteen, aiempien kokemusten ja muiden asiaan vaikuttavien seikkojen perusteella. Näitä kaupalliseen toimintaan liittyviä luottoriskejä voidaan tarvittaessa pienentää ennakkomaksuilla, remburseilla ja kolmannen osapuolen takauksilla tai luottovakuutuksilla. Konsernirahoitus tarjoaa keskitetysti asiakasrahoitukseen liittyviä palveluja ja valvoo, että maksuehdoissa ja vaadittavissa vakuuksissa noudatetaan rahoituspolitiikan periaatteita. Metsolla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Vuonna 2014 Metso kirjasi luottotappion asiakkaalle (Northland Resources) poikkeuksellisesti annetusta pitkäaikaisesta lainasta. Voimassaolevan rahoituspolitiikan mukaan Metso ei osallistu asiakkaiden rahoitukseen.

Luottoriskin enimmäismäärä on myynti- ja lainasaamisten kirjanpitoarvo. Luottoriskin laatua arvioidaan sekä myyntisaamisten ikäjakautuma- että asiakaskohtaisilla analyyseillä. Myyntisaamisten ikäjakautuma on esitetty liitetiedossa 19.

Pankit, muut rahalaitokset ja yritykset, joiden kanssa solmitaan sopimuksia rahoitusinstrumenteista, muodostavat myös vastapuoliriskin, jota hallinnoidaan vastapuolten huolellisella valinnalla, vastapuoliliimitillä ja netotussopimuksilla kuten ISDA (Master agreement of International Swaps and Derivatives Association). Vastapuoliliimitien noudattamista seurataan säännöllisesti.

Rahoitusinstrumentteihin liittyvän vastapuoliriskin enimmäismääränä käytetään voimassaolevien sijoitusten, avoimien johdannaisopimusten ja kassavarojen käypiä arvoja tilinpäätöspäivänä.

Käyvän arvon arvioiminen

Taseessa käypään arvoon kirjatut rahoitusinstrumentit on luokiteltu käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaan seuraavasti:

Taso 1 Toimivilta markkinoilta saatavissa olevat markkinahintanteeraukset. Markkinahinnat ovat helposti ja säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä, markkinainformaation välityspalvelusta, markkinahinnoittelun palveluntuottajalta tai valvontaviranomaiselta. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostonoteerausta. Tason 1 rahoitusinstrumentit ovat korkoarpopapereita ja osakkeita, jotka on luokiteltu myytävissä oleviksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Taso 2 Tason 2 rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla. Näissä menetelmissä käytetään syöttötietona markkinahintanteerauksia, jotka ovat helposti saatavissa pörssistä, välittäjältä, markkinainformaation välityspalvelusta, markkinahinnoittelun palveluntuottajalta tai valvontaviranomaiselta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat:

- Ei-pörssinoteerattuja (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.
- Korkoarpopapereita, jotka on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.
- Käyvän arvon suojauslaskennassa olevat velat.

Taso 3 Rahoitusinstrumentti on luokiteltu tasolle 3, jos käyvän arvon laskentaerivoiperustuatodettavissa oleviin markkinahintanteerauksiin. Metsolla ei ollut tällaisia rahoitusinstrumentteja vuonna 2014 eikä vuonna 2015.

Alla olevissa taulukoissa esitetään Metson käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat.

31.12.2014

Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Varat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Johdannaiset	-	5	-
Arvopaperit	13	-	-
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	-	13	-
Myytävässä olevat rahoitusvarat			
Osakesijoitukset	0	-	-
Varat yhteensä	13	18	-
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Johdannaiset	-	22	-
Käypään arvoon kirjattava velka	-	418	-
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	-	9	-
Velat yhteensä	-	449	-

31.12.2015

Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Varat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Johdannaiset	-	4	-
Arvopaperit	21	46	-
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	-	12	-
Myytävässä olevat rahoitusvarat			
Osakesijoitukset	0	-	-
Varat yhteensä	21	62	-
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Johdannaiset	-	11	-
Käypään arvoon kirjattava velka	-	419	-
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	-	5	-
Velat yhteensä	-	435	-

3 Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja oletukset

Konsernitilinpäätöstä ja liitetietoja laadittaessa yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka perustuvat sekä toteutuneisiin tapahtumiin että todennäköisiin tulevaisuudenodotuksiin. Arvioita päivitetään säännöllisesti. Seuraaviin tase-eriin sisältyy merkittävässä määrin johdon harkintaan perustuvia arvioita ja oletuksia, minkä vuoksi niiden arvo seuraavana tilikautena saattaa olennaisesti poiketa aiemmasta.

Myyntisaamiset

Metso kirjaa tilinpäätöshetkellä parhaan arvionsa mukaisen arvonalentumisvarauksen saamisista, joista ei todennäköisesti tulla saamaan suoritusta. Arviot perustuvat järjestelmälliseen ja jatkuvaan saatavien läpikäyntiin osana luottoriskin valvontaa. Luottoriskien arviointi perustuu aikaisemmin toteutuneisiin luottotappioihin, saamisten määrään ja rakenteeseen sekä lähiajan taloudellisiin tapahtumiin ja olosuhteisiin.

Vaihto-omaisuus

Metso kirjaa tilinpäätöshetkellä parhaan arvionsa mukaisen arvonalentumisvarauksen vaihto-omaisuudesta. Arviot perustuvat vaihto-omaisuuden systemaattiseen ja jatkuvaan seurantaan. Arvioinnissa otetaan huomioon varastojen rakenne ja määrät ennustetun tarpeen pohjalta.

Tuloutus

Metso toimittaa asiakkailleen laitteistoja, joissa asiakkaan loppuhyväksyntä toimitukselle saattaa ajoittua eri tilikaudelle kuin myyntisopimuksen solmiminen. Periaatteidensa mukaan Metso soveltaa pitkäaikaisten toimitussopimusten tulouttamisessa osatuloutusmenetelmää. Vuonna 2015 noin 9 prosenttia liikevaihdosta on tuloutettu osatuloutusperiaatteella, joka perustuu ennalta määritettyihin osakokonaisuuksiin, joiden tuloutus tapahtuu toteutuneiden kustannusten perusteella. Toimitussopimuksen ennustettavissa oleva tappio kirjataan tulosvaikutteisesti, sen ilmetessä. Laskutusta, kuluja ja tuottoja sekä toimitusaikataulua tarkistetaan säännöllisesti toimituksen valmistusaikana. Ennustetta

korjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jolloin muutostarve on ilmennyt. Vaikka Metsolla on vankka kokemus osatuloutuksesta, toimitussopimusten kustannusrakenteen muuttuminen saattaa vaikuttaa kokonaiskustannusten ja tuloutuksen määrään. Siksi osatuloutusta ei sovelleta sellaisiin toimituksiin, joiden lopputulemaa ja kustannuskertymä ei pystytä arvioimaan luotettavasti.

Valuuttamääräisten sitovien sopimusten suojaus

Metson suojauskäytännön mukaisesti yksiköiden pitää suojata valuuttariskinsä, kun niillä on sitova sopimus muussa kuin omassa toiminnallisessa valuuttassaan, riippumatta siitä, onko sitoumus Metson sisäinen vai ulkoinen. Kun sitovaa sopimusta osatuloutetaan, siihen sovelletaan suojauslaskentaa, ja suojausinstrumentin vaikutus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin kunnes sopimus on tuloutettu. Vaikka Metso on määritellyt sitovan sopimuksen tunnusmerkit, tulouttamattoman sitoumuksen lopullinen toteutuminen riippuu myös seikoista, joihin Metson johto ei voi vaikuttaa, ja joita ei voi ennustaa suojausta tehtäessä. Tällainen tekijä voi olla muutos markkinatilanteessa, jonka vuoksi sopimosopuoli siirtää sitoumuksen toteutusaikataulua tai peru sopimuksen. Mahdollisuuksien mukaan johto pyrkii sisällyttämään sopimukseen lausekkeita, jotka vähentävät epäsuotuisien tapahtumien vaikutusta tulokseen.

Tuloverot

Konsernitilinpäätöksen laadinta edellyttää, että Metso arvioi tuloveronsa erikseen kunkin toimintamaan osalta. Arvioinnissa otetaan huomioon veroasema sekä erilaisten vero- ja kirjanpitoikäntöistä johtuvien väli-aikaisten erojen, kuten tulojaksotusten ja kustannusvarausten, vaikutus. Eroista kirjataan laskennallisia verosaamisia ja -velkoja. Laskennallisen verosaamisen hyödyntämismahdollisuuksia arvioidaan ja oikaistaan siltä osin kuin hyödyntämismahdollisuus on epätodennäköinen.

Verovarauksista ja laskennallisista veroista päättäminen edellyttää merkittävässä määrin johdon harkintaa. Vuoden 2015 lopussa Metson

laskennallisten verosaamisten nettomäärä oli 93 miljoonaa euroa. Verosaamisten kirjaamisessa on otettu huomioon sekä Metson verotettava tulo kussakin yhtiössä tai toimintamaassa että ajanjakso, jonka kuluessa laskennallinen verosaaminen pystytään syntyvän verotettavan tuloksen ja verostrategian mukaisesti hyödyntämään. Jos toteutuneet tulokset eroavat tehdyistä arvioista, laskennallisen verosaamisen määrää joudutaan oikaisemaan seuraavilla tilikausilla. Tulevat muutokset Metson toimintamaiden verolainsäädännössä voivat myös vaikuttaa lopputulokseen.

Hankintamenon kohdistaminen

Hankitun nettovarallisuuden kauppahinta kohdistetaan hankituille varoille ja veloille. Hankitun nettovarallisuuden ylittävä hankintahinta kirjataan taseelle liikearvoksi laadintaperiaatteiden mukaisesti. Kohdistuksen perusteena olevat käyvät arvot on pyritty määrittämään ensisijaisesti markkina-arvojen perusteella. Kun markkina-arvoja ei ole ollut saatavissa, kuten esimerkiksi pitkäaikaisten aineettomien hyödykkeiden sekä tietyjen aktiivisen kaupankäynnin ulkopuolella olevien ja julkisesti noteeraamattomien hyödykkeiden kohdalla, arvostus perustuu hyödykkeen arvioituun suorituskykyyn ja ennustettuun tulontuottokykyyn. Arvonmääritys, joka perustuu hyödykkeen nykyiseen jälleenhankintahintaan, diskontattuihin kassavirtoihin tai arvioituun myyntihintaan, edellyttää johdolta oletuksia hyödykkeen tulevasta tulontuottokyvystä ja käyttötarkoituksesta sekä sen vaikutuksesta rahoitusasemaan. Mahdolliset muutokset liiketoiminnan painopistealueissa ja suuntautumisessa voivat vaikuttaa hyödykkeen käyttötarkoitukseen ja siten myös rahoitusasemaan.

Arvonalentumistestaus

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattoman omaisuuden, kuten liikearvon, tasearvoja tarkistetaan vuosittain tai useammin silloin, kun tapahtumat ja olosuhteiden muutokset osoittavat niiden arvon mahdollisesti alentuneen. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisten ja suunnitelman mukaan poistettavien hyödykkeiden tasearvoja tarkistetaan, kun on havaittavissa, että niiden tasearvo saattaa ylittää käyttöarvon tai luovutuksen yhteydessä saatavan korvauksen, jos luovutus katsotaan mahdolliseksi vaihtoehdoksi. Metso kirjasi arvonalentumistappioita käyttöomaisuudesta 2 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 0 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Tasearvojen tarkistamiseen mahdollisen arvonalentumisen varalta johtavat seuraavat seikat:

- Taloudellisten tai poliittisten olosuhteiden olennainen ja pysyvä heikentyminen asiakkaan tai Metson omassa toimintaympäristössä
- Liiketoiminnan tai omaisuserän merkittävä suorituskyvyn heikentyminen aiempaan tai ennustettuun suorituskykyyn verrattuna
- Konsernin strategiassa tapahtuvat merkittävät muutokset, jotka vaikuttavat liiketoimintasuunnitelmiin ja aikaisempiin investointipäätöksiin

Arvonalentumistestauksen laskentaperiaatteet perustuvat erilaisiin arvioihin. Arvostus on siten erittäin herkkä muutoksille, sillä se vaatii oletusten tekemistä yksittäisten liiketoimintayksiköiden tuotteiden tarjonnasta ja kysynnästä, tulevista myyntihinnoista sekä saavutettavista kustannussäästöistä. Toiminnan tehostamisohjelmilla saavutettavien hyötyjen ja säästöjen arviointi on subjektiivista. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden käypä arvo määritetään diskonttaamalla ennustetut tulevat rahavirrat nykyarvoonsa ja diskonttokorkona käytetään johdettua pääoman painotettua keskiarvoa. Tämä korko ei välttämättä ole johdettavissa markkinakoroista. Vuotuisessa liikearvon testauksessa 0,5 prosenttiyksikön lasku terminaalivuoden kasvuprosentissa olisi pienentä-

nyt rahavirtaa tuottavien yksiköiden yhteenlaskettua käypää arvoa noin 5 prosenttia johtamatta arvonalentumiseen. Jos lisäksi diskonttauskorkoa nostetaan 2 prosenttiyksikköä, se olisi pienentänyt rahavirtaa tuottavien yksiköiden käypää arvoa 25 prosentilla aiheuttamatta arvonalentumista.

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Toiminnan sopeuttamis- ja uudelleenjärjestelykuluista tehdään varaus kun niiden kirjauskypsyshdot täyttyvät. Johdosta riippumattomista syistä lopulliset kustannukset voivat poiketa alkuperäisestä varauksesta. Vuoden 2015 lopussa Metson taseessa oli 20 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelyvarauksia.

Takuukustannusvaraukset

Takuukustannusvaraus perustuu toteutuneisiin takuukustannuksiin sekä koneista ja laitteista esitettyihin vaateisiin. Takuu aika myönnetään yleensä 12 kuukaudeksi toimituksen vastaanotosta. Laajempien projektitoimitusten keskimääräinen takuu aika on kaksi vuotta. Uutta teknologiaa sisältäviin toimituksiin sekä pitkäaikaisiin toimitussopimuksiin voidaan tehdä tapauskohtaisesti lisävarauksia ottaen huomioon toimitukseen mahdollisesti liittyvät muut riskit.

Eläkkeet

IAS 19 standardin mukainen etuus pohjainen eläkekulu perustuu muun muassa seuraaviin arvioihin:

- Tilikauden alussa arvioitu järjestelyyn kuuluvien varojen ennustettu tuotto. Järjestelyyn kuuluvien varojen todellinen tuotto voi poiketa olennaisesti odotetusta tuotosta markkinatilanteesta riippuen.
- Tilikauden eläkekulun ja eläkeveloitteen laskemisessa käytettävä diskonttokorko, joka perustuu tilikauden alun korkotasoon. Diskonttokorko ei välttämättä ole johdettavissa varsinaisista markkinakoroista.
- Tuleva palkkataso. Palkkojen korotukset eivät välttämättä toteudu arvioidun suuruusina. Merkittävät muutokset konsernirakenteessa ja maailmanlaajuisten markkinoiden epävarmuus vaikeuttavat ennusteiden laatimista.

Vakuutusmatemaattisten oletusten poikkeamat ja oletuksissa tapahtuvat muutokset aiheuttavat voittoja tai tappioita, jotka kirjataan laajan tuloksen eriin. Herkkyyksianalyysiä etuus pohjaisen veloitteen osalta on esitetty liitetiedossa 28.

Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset maksujärjestelyt sekä niihin liittyvät palkitsemisjärjestelmät sisältävät toteutumisehtoja, kuten tietyn, tulos per osake-, sitoutuneen pääoman tuoton (ROCE) ennen veroja ja osakkeen kokonaistuototason saavuttaminen, ja vaatimuksia myöntämisen jälkeisten palvelusvuosien lukumäärästä. Osakepalkkion enimmäismäärä on suhteutettu edunsaajan vuosipalkkaan. Myönnettävien osakkeiden määrää arvioidaan aina tilinpäätöksen yhteydessä. Arvioinnissa otetaan huomioon muutokset Metson ja sen raportointisegmenttien tulostenusteissa, palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvan henkilöstön vaihtuvuus ja muut myönnettävien osakkeiden määrään vaikuttavat tekijät.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumenttien esittämistä koskevan standardin mukaisesti johto joutuu tekemään oletuksia rahoitusinstrumenttien tulevasta rahavirroista ja niiden herkkyyksianalyysiin vaikuttavista tekijöistä. Johdon on myös pitänyt olettaa, että johdannaisten ja erityisesti ulkomaanrahan määräraisten johdannaisten käyvät arvot tilinpäätöshetkellä heijastavat kyseisten instrumenttien toteutuvia kassavirtoja.

4 Myynnin ja hallinnon yleiskustannukset

Milj. e	31.12. päättynyt tilikausi	
	2014	2015
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-384	-339
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, netto	-59	-40
Hallinnon kulut	-240	-214
Yhteensä	-683	-593

Tutkimus- ja tuotekehityskulut, netto, jakaantuvat seuraavasti:

Milj. e	31.12. päättynyt tilikausi	
	2014	2015
Tutkimus- ja tuotekehityskulut yhteensä	-60	-41
Aktivoidut tuotekehityskulut	-	-
Investoinnit	0	-
Saadut avustukset	2	1
Poistot	-1	0
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, netto	-59	-40

5 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto

Milj. e	31.12. päättynyt tilikausi	
	2014	2015
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	0	252
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	4	2
Myytavissä olevien osakesijoitusten myyntivoitot	0	0
Rojaltituotot	1	1
Vuokratuotot	1	1
Kurssivoitot ¹⁾	62	72
Muut tuotot	3	8
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	71	336
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-2	-1
Arvonlennukset käyttöomaisuushyödykkeistä	-2	-1
Luottotappiot Northland -saatavista	-34	-
Kurssitappiot ¹⁾	-72	-84
Muut kulut	-7	-16
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-117	-102
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto	-46	234

¹⁾ Sisältää myyntisaamisista ja ostovelvoista sekä niihin liittyvistä johdannaisista syntyneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot.

6 Henkilöstökulut ja henkilöstön lukumäärä

Henkilöstökulut:

Milj. e	31.12. päättynyt tilikausi	
	2014	2015
Palkat	-666	-584
Eläkekulut, maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-41	-30
Eläkekulut, etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ¹⁾	-2	-6
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ¹⁾	1	-11
Osakeperusteiset maksut	-2	-2
Muut henkilösivukulut	-140	-112
Yhteensä	-850	-745

¹⁾ Lisätietoja eläkekuluista on esitetty liitetiedossa 28.

Henkilöstö kauden lopussa:

	2014	2015
Minerals	10 368	9 039
Flow Control	4 557	2 770
Konsernihallinto ja muut yhteensä	719	566
Metso yhteensä	15 644	12 375

Henkilöstö keskimäärin kauden aikana:

	2014	2015
Minerals	10 663	9 719
Flow Control	4 740	3 513
Konsernihallinto ja muut yhteensä	688	640
Metso yhteensä	16 091	13 872

Hallituksen palkkiot ja etuudet:

Tuhatta euroa	2014	2015
Hallituksen jäsenet 31.12.2015:		
Mikael Lilius	-128	-126
Christer Gardell	-76	-73
Wilson Nélio Brumer	-91	-81
Ozey K. Horton, Jr.	-101	-95
Lars Josefsson	-73	-62
Nina Kopola	-71	-62
Eeva Sipilä	-77	-77
Markku Aapakari ¹⁾	-	-6
Entiset hallituksen jäsenet:		
Jukka Viinanen	-2	-
Mikael von Frencckell	-1	-
Erkki Pehu-Lehtonen	-1	-
Pia Rudengren	-1	-
Eija Lahti-Jäntti ¹⁾	-1	-
Juha Lehtonen ¹⁾	-8	-
Yhteensä	-631	-582

¹⁾ Osallistunut hallitustyöskentelyyn henkilöstön edustajana, ilman äänioikeutta.

27.3.2015 pidetyn yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen palkkiot ovat seuraavat: puheenjohtajan palkkio on 110 000 euroa, varapuheenjohtajan 62 000 euroa sekä muiden hallituksen jäsenten 50 000 euroa vuodessa. Lisäksi valittavalle tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle tullaan maksamaan 15 000 euron lisäpalkkio sekä palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalle 5 000 euron lisäpalkkio. Yhtiökokouksen päätöksen perusteella yhtiön hallituksen jäsenet ovat käyttäneet vuosipalkkiostaan 40 prosenttia Metso Oyj:n osakkeiden hankintaan. Hallituksen jäsenet

hankkivat osakkeet markkinoilta kahden viikon sisällä ensimmäisen osavuositarkastuksen julkistamisen jälkeen 23.4.2015. Lisäksi niille hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Pohjoismaissa, maksetaan 700 euroa kokoukselta, ja jäsenille, joiden kotipaikka on muualla Euroopassa, 1 400 euroa kokoukselta ja niille jäsenille, joiden kotipaikka on Euroopan ulkopuolella, 2 800 euroa kokoukselta niistä kokouksista, joihin he osallistuvat, mukaan lukien valiokuntien kokoukset. Matkakulut ja päivärahat maksetaan Metson matkustussäännön mukaisesti.

Toimitusjohtajalle, varatoimitusjohtajalle ja muille johtoryhmän jäsenille maksetut palkkiot ja etuudet:

Euroa	Rahapalkka	Maksettu tulospalkkio	Luontoisedut	Osakepalkkio	Yhteensä
2014					
Toimitusjohtaja Matti Kähkönen	553 200	48 600	15 800	181 916	799 516
Varatoimitusjohtaja Harri Nikunen	314 490	77 550	13 332	121 278	526 650
Muut johtoryhmän jäsenet	1 334 286	238 309	21 492	193 450	1 787 537
Yhteensä	2 201 976	364 459	50 624	496 644	3 113 703
2015					
Toimitusjohtaja Matti Kähkönen	616 200	143 802	15 621	469 543	1 245 166
Varatoimitusjohtaja Harri Nikunen	320 524	82 606	13 625	263 211	679 966
Muut johtoryhmän jäsenet	1 559 558	305 070	20 885	648 146	2 533 659
Yhteensä	2 496 282	531 478	50 131	1 380 900	4 458 791

Toimitusjohtaja Matti Kähköselle maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut (puhelin- ja autoetu) on esitetty yllä olevassa taulukossa. Kähkönen kuuluu Metson johtajille tarkoitettuihin osakepohjaisiin palkitsemisohjelmiin, joista maksettavat palkkiot koostuvat Metson osakkeista ja rahaosuudesta. Lisätietoja osakeperusteisista maksuista on esitetty liitetiedossa 23.

Matti Kähkösen johtajasopimuksen mukainen eläkeikä on 63 vuotta (2019). Hänen eläkkeensä on 60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta ansiosta, ja se lasketaan neljän viimeisen ansiovuoden perusteella. Irtisanomistilanteessa hänellä on oikeus 24 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen. Vuosina 2014 ja 2015 Kähkösen lisäeläkevakuutuksen maksut olivat yhteensä 291 tuhatta euroa ja 488 tuhatta euroa.

Varatoimitusjohtaja Harri Nikuselle maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut (puhelin- ja autoetu) sisältyvät yllä olevaan taulukkoon. Nikunen kuuluu Metson johtajille tarkoitettuihin osakepohjaisiin palkitsemisohjelmiin, joista maksettavat palkkiot koostuvat Metson osakkeista ja rahaosuudesta.

Harri Nikusen johtajasopimuksen mukainen eläkeikä on 63 vuotta (2018). Irtisanomistilanteessa hänellä on oikeus 6 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen. Vuosina 2014 ja 2015 Nikusen lisäeläkevakuutuksen maksut olivat 65 tuhatta euroa ja 66 tuhatta euroa.

Metsolla on myös lisäeläkevakuutuksia, joiden piiriin kuuluvat johtoryhmän jäsenet. Vakuutusmaksut olivat 164 tuhatta euroa vuonna 2014 ja 165 tuhatta euroa vuonna 2015.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset Metsossa 31.12.2015:	
Mikael Lilius	28 811
Christer Gardell	4 238
Wilson Nélio Brumer	1 454
Ozey K. Horton, Jr.	3 210
Lars Josefsson	1 454
Nina Kopola	1 501
Eeva Sipilä	3 161
Yhteensä	43 829

Johtoryhmän jäsenten osakeomistukset Metsossa 31.12.2015:	
Matti Kähkönen	30 957
Harri Nikunen	14 255
Perttu Louhiluoto	3 159
João Ney Colagrossi	19 193
John Quinlivan	2 739
Merja Kamppari	7 955
Simo Sääskilähti	1 118
Yhteensä	79 376

7 Poistot

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Aineettomat hyödykkeet	-19	-18
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-11	-13
Koneet ja kalusto	-45	-38
Yhteensä	-75	-69

Poistot toiminnoittain:

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-45	-44
Myyntiin ja hallinnon yleiskustannukset		
Myynti ja markkinointi	-10	-9
Tutkimus ja tuotekehitys	-1	0
Hallinto	-19	-16
Yhteensä	-75	-69

8 Rahoitustuotot ja -kulut, netto

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Rahoitustuotot		
Osingot	0	0
Pankkisaamisten korkotuotot	5	7
Sijoitusten korkotuotot	4	1
Muut rahoitustuotot	1	2
Rahoitustuotot yhteensä	10	10
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista lainoista	-38	-28
Korkokulut rahoitusleasing-sopimuksista	0	0
Muut rahoituskulut ¹⁾	-36	-17
Kurssitappiot	-5	-4
Rahoituskulut yhteensä	-79	-49
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-69	-39

1) Vuoden 2014 muut rahoituskulut sisältävät 19 miljoonan euron luottotappion rahoitusinstrumentista.

9 Tuloverot

Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot:

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Tilikauden ja edellisten tilikausien verot	-86	-71
Laskennalliset verot	-7	-3
Tuloverot yhteensä	-93	-74

Suomalaisen yhtiöverokannan mukainen tulovero erosi tuloslaskelmaan kirjatuista tuloveroista seuraavasti:

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Tulos ennen veroja	282	516
Suomalaisen verokannan mukainen vero 20,0 %	-56	-103
Edellisten tilikausien verot	11	-1
Suomen ja ulkomaiden verokantojen välinen ero	-26	-23
Vahvistettujen verotappioiden hyödyntäminen	0	6
Tilikauden veroihin vaikuttamattomat tappiot ja hyvitykset	0	1
Ulkomaiden hyvityskelvottomat lähdeverot	-9	-1
Vähennyskelvottomat kulut	-4	-5
Verovapaat tulot	0	53
Laskennallisen verovelan muutos liittyen jakamattomiin voittovaroihin	-5	-1
Muut	-4	0
Tuloverot yhteensä	-93	-74

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot:

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014			2015		
	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaus	-4	1	-3	0	0	0
Myytävikissä olevat sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Etuuspohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	-28	9	-19	13	-1	12
Tytäryhtiöihin tehtyjen nettosisjoitusten muuntoerot	33	0	33	-19	0	-19
Muut laajan tuloksen erät	1	10	11	-6	-1	-7
Tilikauden verot		1			0	
Laskennalliset verot		9			-1	
Yhteensä		10			-1	

Täsmäytyslaskelma laskennallisesta verosaatavasta ja -velasta:

Milj. e	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Yritysosot ja -myynnit	31.12.
2014						
Laskennallinen verosaatava						
Vahvistetut tappiot	22	1	0	1	-	24
Käyttöomaisuus	23	-18	-	1	-	6
Vaihto-omaisuus	29	0	-	1	-	30
Varaukset	21	-5	-	-	-	16
Jaksotuserot	7	11	-	-	-	18
Eläkkeisiin liittyvät erät	19	-5	9	2	-	25
Muut	16	-4	0	3	-	15
Laskennallinen verosaatava yhteensä	137	-20	9	8	-	134
Netotettu laskennallisesta verovelasta ¹⁾	-20	13	-	-	-	-7
Laskennallinen verosaatava, netto	117	-7	9	8	-	127
Laskennallinen verovelka						
Hankintamenon kohdistaminen	13	-4	-	-	-	9
Käyttöomaisuus	15	-12	-	-	-	3
Muut	5	3	-	-	-	8
Laskennallinen verovelka yhteensä	33	-13	-	-	-	20
Netotettu laskennallisesta verosaatavasta ¹⁾	-20	13	-	-	-	-7
Laskennallinen verovelka, netto	13	0	-	-	-	13
Nettoverosaatava	104	-7	9	8	-	114

Milj. e	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Yritysosot ja -myynnit	31.12.
2015						
Laskennallinen verosaatava						
Vahvistetut tappiot	24	-12	0	-	-1	11
Käyttöomaisuus	6	2	-	-	-	8
Vaihto-omaisuus	30	2	-	-	-	32
Varaukset	16	3	-	-1	-	18
Jaksotuserot	18	-2	-	-	-6	10
Eläkkeisiin liittyvät erät	25	-2	-1	1	-	23
Muut	15	9	0	0	-10	14
Laskennallinen verosaatava yhteensä	134	0	-1	0	-17	116
Netotettu laskennallisesta verovelasta ¹⁾	-7	-1	-	-	-	-8
Laskennallinen verosaatava, netto	127	-1	-1	0	-17	108
Laskennallinen verovelka						
Hankintamenon kohdistaminen	9	2	-	-	-	11
Käyttöomaisuus	3	1	-	-	-	4
Muut	8	0	-	-	-	8
Laskennallinen verovelka yhteensä	20	3	-	-	-	23
Netotettu laskennallisesta verosaatavasta ¹⁾	-7	-1	-	-	-	-8
Laskennallinen verovelka, netto	13	2	-	-	-	15
Nettoverosaatava	114	-3	-1	0	-17	93

¹⁾ Laskennalliset verosaatavat ja -velat vähennetään toisistaan, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamisia vastaan.

Jos osingonjakoa lähitulevaisuudessa pidetään todennäköisenä, laskennallinen verovelka on kirjattu sellaisissa maissa sijaitsevien tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, joissa osingonjaosta aiheutuu veroseuraamus. Voittovaroja, joiden osalta verovelkaa ei ole kirjattu, oli 190 miljoonaa euroa 31.12.2014 ja 151 miljoonaa euroa 31.12.2015.

10 Yrityssostot

Metso ei tehnyt yrityshankintoja vuonna 2015. Metso ei tehnyt yrityshankintoja vuonna 2014, mutta maksoi tilikauden aikana vuonna 2013 tehdyn yrityshankinnan kauppahinnan osan 19 miljoonaa euroa sovittun maksuaikataulun mukaisesti.

11 Yritysmyyntit

13. huhtikuuta 2015 Metso saattoi päätökseen Tampereen valimon myynnin suomalaiselle TEVO Oy:lle. Myynti on käsitelty käyttöomaisuuden myyntinä eikä sillä ole merkittävää vaikutusta Metson tulokseen.

1. huhtikuuta 2015 Metso saattoi päätökseen Prosessiautomaatiojärjestelmät -liiketoiminnan (PAS) myynnin. PAS-liiketoiminta muodostui prosessiautomaatoratkaisuista massa-, paperi- ja voimantuotanto-teollisuudelle, mikä kattoi automaatio- ja laadunvalvontajärjestelmät, analysointit ja mittausjärjestelmät sekä niihin liittyvät palvelut. PAS-liiketoiminta kuului Metson Flow Control -segmenttiin.

Lopullinen kauppahinta oli 312 miljoonaa euroa. Luovutetut netto-varat olivat 55 miljoonaa euroa sekä transaktioon liittyvät kulut 6 miljoonaa euroa ja kertyneet muuntoerot 1 miljoonaa euroa positiiviset, jolloin Metso kirjasi myynnistä 252 miljoonan euron myyntivoiton.

1.4.2015 luovutetut tase-erät olivat seuraavat:

Milj. e	
Pitkäaikaiset varat	
Liikearvo	13
Muut aineettomat hyödykkeet	3
Aineelliset hyödykkeet	22
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	8
Laskennalliset verosaamiset	17
Muut pitkäaikaiset varat	0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	63
Lyhytaikaiset varat	
Vaihto-omaisuus	44
Myynti- ja muut saamiset	59
Osatuloutussaamiset	56
Muut lyhytaikaiset saamiset	1
Rahat ja pankkisaamiset	48
Lyhytaikaiset varat	208
Pitkäaikaiset velat	
Eläkeveloitteet	4
Varaukset	3
Laskennalliset verovelat	0
Muut pitkäaikaiset velat	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	7
Lyhytaikaiset velat	
Lyhytaikaiset lainat	65
Osto- ja muut velat	50
Varaukset	8
Saadut ennakot	70
Osatuloutusvelat	13
Muut lyhytaikaiset velat	3
Lyhytaikaiset velat, yhteensä	209
Luovutetut nettovarot	
	55
Rahana saatu kauppahinta	312
Luovutetut nettovarot	-55
Transaktiokulut	-6
Kertynyt muuntoero	1
Myyntivoitto	252
Rahana saatu kauppahinta	312
Transaktiokulut	-6
Luovutetut rahat ja pankkisaamiset	-48
Luovutukseen liittyvät verot	-10
Lainoista saadut suoritukset	57
Luovutuksen nettorahavirta	305

12 Tulos per osake

Tulos per osake on laskettu seuraavasti:

Laimentamaton

Laimentamaton tulos/osake on laskettu jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos liikkeeseen laskettuna olleiden osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla, poislukien konsernin hallussa olevat omat osakkeet.

	31.12. päättynyt tilikausi	
	2014	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. e	188	442
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (tuhatta)	149 884	149 965
Tulos/osake, laimentamaton, euroa	1,25	2,95

Laimennettu

Laimennettu tulos per osake -tunnusluvun laskennassa käsitellään tulevaisuudessa mahdollisesti liikkeelle laskettavia osakkeita ulkona olevina, mikäli niiden vaikutus on laimentava. Metso laskee hallussaan olevia omia osakkeitaan uudelleen liikkeelle avainhenkilöiden kannustinjärjestelmän puitteissa, jos kannustinjärjestelmään liittyvät tavoitteet saavutetaan. Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos per osake lasketaan lisäämällä liikkeeseen laskettuna olleiden osakkeiden määrän painotettua keskiarvoa niiden osakkeiden määrällä, jotka jaettaisiin edunsaajille saavutetun tulostason perusteella, jos ehdollinen ajanjakso päättyisi tilikauden lopussa. Metsolla oli hallussaan 363 718 omaa osaketta osakepalkkiojärjestelmää varten 31.12.2015.

	31.12. päättynyt tilikausi	
	2014	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. e	188	442
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (tuhatta)	149 884	149 965
Oikaisu mahdollisesti liikkeelle lasketuista osakkeista (tuhatta)	86	24
Laimennettujen osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (tuhatta)	149 970	149 989
Tulos/osake, laimennettu, euroa	1,25	2,95

13 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Milj. e	Liikearvo	Patentit ja lisenssit	Tieto-järjestelmät	Muut aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
2014					
Hankintameno 1.1.	456	26	93	113	688
Kurssierot	4	0	1	3	8
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Yritysmyyntit	-	-	-	-	-
Investoinnit	-	3	1	4	8
Siirrot erien välillä	-	0	1	-2	-1
Muut muutokset	1	0	-1	1	1
Hankintameno 31.12.	461	29	95	119	704
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-20	-51	-48	-119
Kurssierot	-	0	-1	-1	-2
Yritysmyyntit	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	0	1	1	2
Arvonalentumistappio	-	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-	-2	-9	-8	-19
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-22	-60	-56	-138
Tasearvo 31.12.	461	7	35	63	566
2015					
Hankintameno 1.1.	461	29	95	119	704
Kurssierot	4	0	0	3	7
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Yritysmyyntit	-13	-3	-3	-5	-24
Investoinnit	-	2	1	4	7
Siirrot erien välillä	-	0	2	-2	0
Muut muutokset	0	0	-4	0	-4
Hankintameno 31.12.	452	28	91	119	690
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-22	-60	-56	-138
Kurssierot	-	0	0	-1	-1
Yritysmyyntit	-	2	3	3	8
Muut muutokset	-	0	4	5	9
Arvonalentumistappio	-	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-	-2	-9	-7	-18
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-22	-62	-56	-140
Tasearvo 31.12.	452	6	29	63	550

Aineelliset hyödykkeet

Milj. e	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Keskeneräinen käyttöomaisuus	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
2014					
Hankintameno 1.1.	50	272	626	22	970
Kurssierot	2	8	16	3	29
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Yritysmyyntit	-	-	-	-	-
Investoinnit	1	4	28	33	66
Siirrot erien välillä	0	13	13	-25	1
Muut muutokset	-1	-2	-36	-3	-42
Hankintameno 31.12.	52	295	647	30	1 024
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-141	-453	-	-594
Kurssierot	-	-3	-9	-	-12
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Yritysmyyntit	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	4	34	-	38
Arvonalentumistappio	-	0	-2	-	-2
Tilikauden poisto	-	-11	-45	-	-56
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-151	-475	-	-626
Tasearvo 31.12.	52	144	172	30	398
2015					
Hankintameno 1.1.	52	295	647	30	1 024
Kurssierot	1	4	-14	0	-9
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Yritysmyyntit	-2	-36	-21	-	-59
Investoinnit	-	4	26	9	39
Siirrot erien välillä	0	4	13	-17	0
Muut muutokset	-2	-17	-87	-12	-118
Hankintameno 31.12.	49	254	564	10	877
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-151	-475	-	-626
Kurssierot	-	-1	13	-	12
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Yritysmyyntit	-	20	17	-	37
Muut muutokset	-	14	80	-	94
Arvonalentumistappio	0	0	0	-	0
Tilikauden poisto	-	-13	-38	-	-51
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-131	-403	-	-534
Tasearvo 31.12.	49	123	161	10	343

Lisätietoja annetuista vakuuksista on esitetty liitetiedossa 29.

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia hyödykkeitä, brändejä, 16 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 16 miljoonaa euroa vuonna 2015. Ne kuuluvat Minerals segmenttiin ja ovat muodostuneet yrityshankintojen yhteydessä. Brändeille ei ole mahdollista määrittää taloudellista vaikutusaikaa, ja johto on luokitellut ne taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomiksi hyödykkeiksi perustuen niiden liiketoiminnalle antamaan jatkuvaan kilpailuhyötyyn. Brändejä käytetään aktiivisesti tuotteiden myynnin

edistämisessä ja niiden arvoa testataan vuosittain liikearvon testausprosessin yhteydessä.

Yritysostojen seurauksena muodostuneen aineettoman käyttöomaisuuden poistot olivat 5 miljoonaa euroa vuonna 2015. Vastaavien poistojen arvioidaan olevan tulevana vuosina seuraavat: 5 miljoonaa euroa vuodelta 2016, 5 miljoonaa euroa vuodelta 2017, 4 miljoonaa euroa vuodelta 2018, 3 miljoonaa euroa vuodelta 2019 ja 1 miljoonaa euroa vuodelta 2020.

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

Milj. e	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
2014			
Hankintameno 31.12.	0	1	1
Kertyneet poistot 31.12.	0	-1	-1
Tasearvo 31.12.	0	0	0
2015			
Hankintameno 31.12.	0	1	1
Kertyneet poistot 31.12.	0	-1	-1
Tasearvo 31.12.	0	0	0

Liikearvo ja arvonalentumistestaukset

Metso konsernin liikearvon määrä vuoden 2015 lopussa oli 452 miljoonaa euroa eli 31 prosenttia omasta pääomasta. Vertailukauden 2014 taseen liikearvo oli 461 miljoonaa euroa eli 37 prosenttia omasta pääomasta vuoden lopussa.

Yrityshankinnoista syntyvä liikearvo kohdistetaan hankintahetkellä niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden ennustetaan hyötyvän yhdistymisen tuomista synergioista siitä riippumatta, siirretäänkö ostetun yrityksen muita varoja ja velkoja näille yksiköille. Metso ei tehnyt yrityshankintoja vuonna 2015.

Mikäli Metson raportointirakennetta organisoidaan uudelleen muuttamalla yhden tai useamman liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavan yksikön rakennetta, liikearvo kohdistetaan järjestelyn kohteina oleville yksiköille niiden käypien arvojen suhteessa, jotka lasketaan uudelleenorganisointihetkellä rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevien rahavirtojen nykyarvojen perusteella. Vuonna 2015 rahavirtaa tuottavien yksiköiden välillä ei tehty liiketoimintasiirtoja.

Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat joko raportointisegmenttejä, kuten Minerals ja Flow Control, tai raportointisegmenttien alla olevia liiketoiminta-alueita. Testausaikana vuoden 2015 syyskuussa Metsolla oli kaksi rahavirtaa tuottavaa yksikköä, joilla oli liikearvoa: Minerals ja Flow Control.

Metso tarkistaa vuosittain tai useammin arvonalentumisriskin varalta, ettei liikearvon tasearvo ylitä sen käypää arvoa. Testauksessa käytetään tulevien rahavirtojen diskonttausmenetelmää. Testaustasona toimii rahavirtaa tuottava yksikkö, jolle on kohdistettu liikearvoa. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvo perustuu laskelmiin sen käyttöarvosta. Rahavirtojen diskonttausmenetelmää käytettäessä Metso diskonttaa

toimintasuunnitelmissa ennustetun tulevaisuuden rahavirrat nykyarvoonsa.

Tulevaisuuden rahavirrat ennustetaan neljän vuoden ajanjaksolta vuotuisen strategiaproessin yhteydessä. Metson johto tarkistaa ja hallitus hyväksyy toimintasuunnitelmat. Ennustejaksoon lisätään yksi vuosi ekstrapoloimalla se ennustejakson tuloksen perusteella ja huomioiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden kausivaihtelut. Testattavien liiketoimintojen pitkäaikaista kannattavuuskehitystä heijastavaksi kasvuprosentiksi arvioitiin 1,7 prosenttia vuosina 2014 ja 2015. Ennustettu liikevaihto ja tuotantoaste on määritetty jokaisen rahavirtaa tuottavan yksikön tämänhetkisen rakenteen ja tuotantokapasiteetin mukaan. Eniten johdon harkintaa vaativat oletukset liittyvät markkina- ja tuotteiden menekinäkymiin. Oletukset heijastelevat aikaisempaa kokemusta näiden kehityksestä. Kasvua, kysyntää ja hintojen kehitystä ennustettaessa käytetään hyväksi eri tutkimuslaitosten tarjoamaa tietoa.

Testeissä käytettävät diskonttokorot ovat verrokkiteollisuudenalojen beta-kertoimien, pääomarakenteiden ja veroprosenttien avulla johdetut pääoman painotetut keskikustannukset. Laskelmissa käytetään diskonttokorkoja ennen veroja.

Syyskuun 2015 vuotuisessa testissä testattujen yksiköiden keskimääräiset EBITDA:t (tulos ennen rahoituseriä, veroja sekä aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja) ennustejaksolle 2015-2019 olivat: Minerals 15,3 prosenttia ja Flow Control 20,9 prosenttia liikevaihdosta.

Vuotuisten arvonalennustestien johdosta arvonalennustappioita ei ole kirjattu vuosien 2014 ja 2015 aikana.

Yhteenvedo oletuksista ja herkkyyksianalyysin vaikutukset käypiin arvoihin:

	Johdettu painotetun keskiarvon mukainen korkokanta	Herkkyyksianalyysi Käypien arvojen pieneneminen *)	
		Terminaalivuoden kasvuprosentti 1,2 %	2 prosenttiyksikön lisäys diskonttokorossa, terminaalivuoden kasvuprosentti 1,2 %
2014			
Minerals	14,2 %	4 %	21 %
Flow Control	11,9 %	5 %	26 %
Konserni yhteensä	11,9%–4,2 %	5 %	23 %
2015			
Minerals	12,7 %	5 %	23 %
Flow Control	12,0 %	5 %	25 %
Konserni yhteensä	12,0%–12,7 %	5 %	25 %

*) Herkkyyksiluvut edustavat painotettua keskimääräistä vaikutusta segmentteihin ja summarivi kaikkien liikearvoa sisältävien segmenttien kokonaisvaikutusta yhteensä.

Jokaisen rahavirtaa tuottavan yksikön herkkyyttä arvonalentumiselle testataan muuttamalla sekä diskonttokorkoa että pitkäaikaista kannattavuuskehitystä heijastavaa kasvuprosenttia. Diskonttokorkoa nostetaan 2 prosenttiyksiköllä ja pitkäaikaista kannattavuuskehitystä heijastavaa kasvuprosenttia lasketaan 1,7 prosentista 1,2 prosenttiin. Vuoden 2015 herkkyyksianalyysin pohjalta ei havaittu arvonalentumisriskiä.

Johto uskoo, ettei mikään kohtuullisesti todennäköinen muutos tärkeimmissä käytetyissä oletuksissa johtaisi siihen, että rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittäisi sen käyvän arvon.

Ajoittain herkkyyksianalyysiin sisällytetään useampia rahavirtaennusteita perustuen kohtuullisiin muutosolettamuksiin yksikön tulevassa toiminnassa. Vaikutus laskettuun käypään arvoon on kuitenkin rajallinen niin kauan, kun terminaalivuoden vaikuttavaa olennaista huonontumista ei ole ennustettavissa. Näiden laskelmien pohjalta ei ole havaittu arvonalentumistarvetta.

Metson liikearvon kehitys ja jakaantuminen:

Milj. e	Tasearvo 1.1.	Kurssierot ja muut muutokset	Yrityssostot	Luovutukset	Tasearvo 31.12.	Prosenttia kokonaisliikearvosta
2014						
Minerals	423	-19	-	-	404	88 %
Flow Control	33	24	-	-	57	12 %
Konserni yhteensä	456	5	-	-	461	100 %
2015						
Minerals	404	3	-	-	407	90 %
Flow Control	57	1	-	-13	45	10 %
Konserni yhteensä	461	4	-	-13	452	100 %

Prosessiautomaatiojärjestelmät-liiketoiminta myytiin 1.4.2015 Valmet Oyj:lle. Liikearvoa siirtyi kaupassa 13 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 aikana segmenttien välillä ei tehty liiketoimintasiirtoja. Muiden taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden määrä on epäolennainen, ja niiden kirja-arvo testataan osana vuotuista liikearvon testausta.

14 Osakkuusyhtiöt

31.12. päättynyt tilikausi		
Milj. e	2014	2015
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin		
Hankintameno 1.1.	4	5
Kurssierot	0	0
Lisäykset	1	1
Myynnit ja muut vähennykset	0	-4
Hankintameno 31.12.	5	2
Osakkuusyhtiö- ja yhteisyrityssijoitusten oman pääoman oikaisu		
Osuus omasta pääomasta 1.1.	2	3
Osuus tuloksista	1	-1
Kurssierot	0	0
Osinkotuotot	0	-
Myynnit ja muut muutokset	0	-3
Osuus omasta pääomasta 31.12.	3	-1
Tasearvo 31.12.	8	1

31.12. päättynyt tilikausi				
	2014		2015	
Milj. e	Omistus- osuus	Tase- arvo	Omistus- osuus	Tase- arvo
Nanjing SAC Metso Control Systems Co. Ltd	33,0 %	6	-	-
Liugong Metso Construction Equipment (Shanghai) Co. Ltd	50,0 %	2	50,0 %	1
Muut		-		0
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin yhteensä		8		1

Alla olevassa taulukossa esitetään konsernin omistuosuutta vastaavat osuudet osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten varoista ja veloista sekä liikevaihdosta ja tuloksesta, jotka on laskettu pääomaosuusmenetelmää käyttäen:

31.12. päättynyt tilikausi		
Milj. e	2014	2015
Varat	30	3
Velat	22	2
Liikevaihto	15	1
Tilikauden tulos	1	-1

Liiketoimet lähipiirin kanssa

Metson ja sen osakkuusyhtiöiden sekä yhteisyritysten välillä on ollut liiketapahtumia ja niistä syntyneitä tase-eriä seuraavasti:

31.12. päättynyt tilikausi		
Milj. e	2014	2015
Myynti	12	0
Ostot	0	0
Saatavat	2	2
Velat	0	-

15 Myytävissä olevat osakesijoitukset

Myytävissä olevat osakesijoitukset sisältävät teollisuusyritysten, kiinteistö- ja muiden yhtiöiden osakkeita, joilla ei ole julkisesti noteerattua markkina-arvoa, ja ne on arvostettu hankintahintaansa.

Myytävissä olevien osakesijoitusten muutokset:

Milj. e	2014	2015
Tasearvo 1.1.	2	2
Lisäykset	0	0
Käyvän arvon muutokset	0	0
Myyntit ja muut muutokset	0	-1
Tasearvo 31.12.	2	1

16 Vaihto-omaisuus

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Aineet ja tarvikkeet	131	103
Keskeneräiset tuotteet	206	160
Valmiit tuotteet	505	452
Vaihto-omaisuus yhteensä	842	715

Kuluksi kirjatun vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo oli 2 535 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 2 020 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Vaihto-omaisuuden arvonalentumisvaraus on muuttunut seuraavasti:

Milj. e	2014	2015
Tasearvo 1.1.	63	65
Valuuttakurssien vaikutus	2	1
Tilikauden kulu	13	12
Lisäys yritysostoista	-	-
Käytetty varaus	-5	-2
Vähennykset / muut lisäykset	-8	-12
Tasearvo 31.12.	65	64

17 Osatuloutuksen alaiset toimitusprojektit

Vuonna 2014 konsernin liikevaihdosta 566 miljoonaa euroa, eli 16 prosenttia, on tuloutettu osatuloutusperiaatteen mukaisesti ja vuonna 2015 vastaavasti 265 miljoonaa euroa, eli 9 prosenttia liikevaihdosta. Suurin osa osatuloutettavista projekteista kuuluu Minerals -segmenttiin, jossa liikevaihdosta on osatuloutettu 19 prosenttia vuonna 2014 ja 11 prosenttia vuonna 2015.

Luovuttamattomien projektien tase-erät tilinpäätöshetkellä:

Milj. e	Keskeneräisten projektien kulut ja bruttovoitto	Ennakko-laskutus	Netto
2014			
Projektit, joiden valmistusasteen mukainen arvo ylittää laskutetut ennakat	1 007	790	217
Projektit, joissa laskutetut ennakat ylittävät valmistusasteen mukaisen arvon	489	577	88
2015			
Projektit, joiden valmistusasteen mukainen arvo ylittää laskutetut ennakat	716	626	90
Projektit, joissa laskutetut ennakat ylittävät valmistusasteen mukaisen arvon	362	416	54

18 Nettokäyttöpääoman muutos

Nettokäyttöpääoman muutos ilman yrityshankintojen ja -myyntien vaikutusta:

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Omaisuserien lisäykset (-) / vähennykset (+) ja velkojen lisäykset (+) / vähennykset (-):		
Vaihto-omaisuus	105	76
Myynti- ja muut saamiset	-3	122
Keskeneräisten projektien nettosaamiset ja -velat	-47	50
Osto- ja muut velat	-130	-184
Yhteensä	-75	64

19 Korolliset ja korottomat saamiset

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014			2015		
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Yhteensä	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Yhteensä
Korolliset saamiset						
Lainasaamiset	10	0	10	11	1	12
Kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit	-	13	13	-	67	67
Myyntisaamiset	-	-	-	-	0	0
Yhteensä	10	13	23	11	68	79
Korottomat saamiset						
Lainasaamiset	0	-	0	0	-	0
Myyntisaamiset	1	643	644	-	483	483
Siirtosaamiset	-	54	54	-	43	43
Muut saamiset	39	163	202	39	106	145
Yhteensä	40	860	900	39	632	671

Metso hallinnoi aktiivisesti kassavarojaan sijoittamalla niitä maturiteeteiltaan eripituisiin rahoitusinstrumentteihin. Instrumentit, joiden maturiteetti on yli 3 kuukautta, luokitellaan myytävissä oleviin sijoituksiin tai kaupan kohteena oleviin rahoitusinstrumentteihin.

Muihin korottomiin saamisiin 31.12.2014 sisältyi 25 miljoonaa euroa brasilialaisten tytäryhtiöiden verohyvityksiä, jotka syntyivät hyödykkeiden kuljetuksista ja palveluiden toimituksista (ICMS). Näistä 4 miljoonaa oli kirjattu pitkäaikaisiin saamisiin. 31.12.2015 brasilialaiset verohyvitykset olivat 18 miljoonaa euroa, joista 1 miljoonaa euroa oli pitkäaikaista.

Arvon alentumisvaraus on muuttunut seuraavasti:

Milj. e	2014	2015
Tasearvo 1.1.	29	34
Valuuttakurssien vaikutus	0	-2
Tilikauden kulu	18	14
Lisäys yritysostoista	-	-
Käytetty varaus	-15	-13
Vähennykset / muut lisäykset	2	0
Tasearvo 31.12.	34	33

Korottomien myyntisaamisten ikäjakauma:

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Erääntymättömät myyntisaamiset	432	315
1–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	99	75
31–60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	46	31
61–90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	27	21
91–180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	26	21
Yli 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	14	20
Yhteensä	644	483

20 Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat jaettuna arvostusryhmittäin 31.12:

Milj. e	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	Suojauslaskennassa käytetyt johdannaiset	Lainat ja saamiset	Myytäväissä olevat rahoitusvarat	Tasearvo	Käypä arvo
2014						
Pitkäaikaiset varat						
Myytäväissä olevat osakesijoitukset	-	-	-	2	2	2
Lainasaamiset	-	-	10	-	10	10
Kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit	-	-	-	-	-	-
Myyntisaamiset	-	-	1	-	1	1
Johdannaiset	-	7	-	-	7	7
Muut saamiset	-	-	23	-	23	23
Yhteensä	-	7	34	2	43	43
Lyhytaikaiset varat						
Lainasaamiset	-	-	0	-	0	0
Kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit	13	-	-	-	13	13
Myyntisaamiset	-	-	644	-	644	644
Johdannaiset	5	4	-	-	9	9
Muut saamiset	-	-	216	-	216	216
Yhteensä	18	4	860	-	882	882

Milj. e	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennassa käytetyt johdannaiset	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Tasearvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset velat					
Joukkovelkakirjalainat	207	-	371	578	593
Lainat rahoituslaitoksilta	177	-	36	213	248
Eläkelainat	-	-	-	-	-
Rahoitusleasing-velat	-	-	0	0	0
Muut pitkäaikaiset lainat	-	-	0	0	0
Johdannaiset	-	6	-	6	6
Muut velat	-	-	3	3	3
Yhteensä	384	6	410	800	850
Lyhytaikaiset velat					
Pitkäaikaisten lainojen lyhennyserät	-	-	1	1	1
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	71	71	71
Ostovelat	-	-	330	330	330
Johdannaiset	17	5	-	22	22
Muut velat	-	-	300	300	300
Yhteensä	17	5	702	724	724

Milj. e	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	Suojaus- laskennassa käytetyt johdannaiset	Lainat ja saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Tasearvo	Käypä arvo
2015						
Pitkäaikaiset varat						
Myytavissä olevat osakesijoitukset	-	-	-	1	1	1
Lainasaamiset	-	-	11	-	11	11
Kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit	-	-	-	-	-	-
Myyntisaamiset	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset	-	10	-	-	10	10
Muut saamiset	-	-	18	-	18	18
Yhteensä	-	10	29	1	40	40
Lyhytaikaiset varat						
Lainasaamiset	-	-	1	-	1	1
Kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit	67	-	-	-	67	67
Myyntisaamiset	-	-	483	-	483	483
Johdannaiset	4	2	-	-	6	6
Muut saamiset	-	-	149	-	149	149
Yhteensä	71	2	633	-	706	706

Milj. e	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat	Suojaus- laskennassa käytetyt johdannaiset	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvelat	Tasearvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset velat					
Joukkovelkakirjalainat	206	-	372	578	589
Lainat rahoituslaitoksilta	187	-	0	187	212
Eläkelainat	-	-	-	-	-
Rahoitusleasing-velat	-	-	0	0	0
Muut pitkäaikaiset lainat	-	-	0	0	0
Johdannaiset	-	7	-	7	7
Muut velat	-	-	2	2	2
Yhteensä	393	7	374	774	810
Lyhytaikaiset velat					
Pitkäaikaisten lainojen lyhennyserät	-	-	27	27	27
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	30	30	30
Ostovelat	-	-	249	249	249
Johdannaiset	5	4	-	9	9
Muut velat	-	-	220	220	220
Yhteensä	5	4	526	535	535

Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen kuin liitetieto 2:n käyvän arvon hierarkiataulukossa esitettyjen osalta kirjanpitoarvot eivät oleellisesti eroa käyvistä arvoista. Velkojen käyvät arvot edustavat lainojen nykyarvoja.

Lisätietoja johdannaisista on esitetty liitetiedossa 31.

21 Rahat ja pankkisaamiset

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Rahat ja pankkitilit	215	418
Yritystodistukset ja muut sijoitukset	64	172
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	279	590

22 Oma pääoma

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Metso Oyj:n täysin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli vuosien 2014 ja 2015 lopussa 140 982 843,80 euroa.

	2014	2015
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 1.1.	149 864 619	149 889 268
Emoyhtiön omien osakkeiden osto	-	-
Osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä myönnetty osakkeet	24 649	95 270
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 31.12.	149 889 268	149 984 538
Emoyhtiön hallussa olevat osakkeet	458 988	363 718
Osakkeiden lukumäärä yhteensä 31.12.	150 348 256	150 348 256

Vuoden 2015 lopussa Metso Oyj:n hallussa olevien yhteensä 363 718 oman osakkeen hankintameno, 8 312 138,40 euroa, on kirjattu omien osakkeiden rahastoon.

Osingot

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella jaetaan osinkona 1,05 euroa osakkeelta, ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Tästä aiheutuva yhteensä 157 miljoonan euron osingonjakovelkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

Arvonmuutos- ja muut rahastot

Suojausrahasto sisältää rahavirran suojauksessa käytettyjen instrumenttien käyvän arvon muutokset.

Arvonmuutosrahasto sisältää myytävissä oleviksi luokiteltujen sijoitusten käyvän arvon muutoksen. Osakepalkkiot on esitetty arvonmuutosrahastossa.

Vararahasto koostuu jakokelvottomista varoista, jotka on siirretty sinne jakokelpoisista varoista yhtiöjärjestyksen tai paikallisen lainsäädännön vaatimuksesta tai osakkeenomistajien päätöksellä.

Muut rahastot muodostuvat emoyhtiön voitonjakokelpoisesta rahastosta ja sijoitetun vapaan omaan pääoman rahastosta.

Muutokset arvomuutos- ja muissa rahastoissa:

Milj. e	Omien osakkeiden rahasto	Suojausrahasto	Arvomuu- tos- rahasto	Vara- rahasto	Muut rahastot	Yhteensä
31.12.2013	-10	-1	6	20	290	305
Rahavirran suojaus						
Voitot (+) / tappiot (-) käypään arvoon arvostamisesta verovaikutus huomioituna	-	-2	-	-	-	-2
Siirretty tuloslaskelmaan verovaikutus huomioituna						
Liikevaihto	-	2	-	-	-	2
Hankinnan ja valmistuksen kulut / hallinnon kulut	-	-1	-	-	-	-1
Korkotuotot / -kulut	-	-2	-	-	-	-2
Myytäviksi olevat sijoitukset						
Voitot (+) / tappiot (-) käypään arvoon arvostamisesta verovaikutus huomioituna	-	-	2	-	-	2
Siirretty tuloslaskelmaan verovaikutus huomioituna	-	-	-2	-	-	-2
Omien osakkeiden osto	0	-	-	-	-	0
Osakeperusteiset maksut verovaikutus huomioituna	0	-	0	-	-	0
Muut	-	-	0	-1	1	0
31.12.2014	-10	-4	6	19	291	302
Rahavirran suojaus						
Voitot (+) / tappiot (-) käypään arvoon arvostamisesta verovaikutus huomioituna	-	4	-	-	-	4
Siirretty tuloslaskelmaan verovaikutus huomioituna						
Liikevaihto	-	2	-	-	-	2
Hankinnan ja valmistuksen kulut / hallinnon kulut	-	0	-	-	-	0
Korkotuotot / -kulut	-	-4	-	-	-	-4
Myytäviksi olevat sijoitukset ja osakepalkitseminen						
Voitot (+) / tappiot (-) käypään arvoon arvostamisesta verovaikutus huomioituna	-	-	0	-	-	0
Siirretty tuloslaskelmaan verovaikutus huomioituna	-	-	0	-	-	0
Omien osakkeiden osto	-	-	-	-	-	0
Osakeperusteiset maksut verovaikutus huomioituna	1	-	-2	-	-	-1
Muut	-	-	-	-3	2	-1
31.12.2015	-9	-2	4	16	293	302

Omaan pääomaan sisältyvät muuntoerot:

Milj. e	2014	2015
Muuntoerot 1.1.	-85	-52
Tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten muuntoerot	33	-19
Ulkomaanrahanmääräisiin omiin pääomiin kohdistetut suojaukset	-	-
Muuntoerot 31.12.	-52	-71

23 Osakeperusteiset maksut

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä 2012–2014

Joulukuussa 2011 Metson hallitus päätti uudesta johdon osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Yhtiön hallitus päätti järjestelmän ansaintakriteerit, niille asetettavat tavoitteet ja osallistujat kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmästä kultakin ansaintajaksolta maksettava palkkio voi olla enintään 120 prosenttia henkilön vuosipalkasta. Kultakin ansaintajaksolta maksettiin palkkio Metson osakkeina ja osin rahana. Rahaosuus oli tarkoitettu palkkiosta aiheutuvien verojen ja veronluonteisten maksujen suorittamiseen.

Ansaintajakson 2012 ansaintaperusteet olivat palveluliiketoiminnan kasvu, sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja ja osakekohtainen tulos (EPS). Palkkio maksettiin maaliskuussa 2015 Metson osakkeina ja osin rahana. Kannustinjärjestelmän omana pääomana maksettava osuus jaksotettiin vaadituille palveluvuosille 2012 alusta helmikuun loppuun 2015 perustuen myöntämispäivän Metson osakkeen keskimurssiin 33,89 euroa. Hallituksen päätöksen mukaisesti palkkiona maksettavien osakkeiden enimmäismäärää korotettiin ottaen huomioon jakautumisen vaikutus Metson osakkeen arvoon.

Ansaintajakson 2013 ansaintaperusteet perustuivat samoihin sääntöihin kuin ansaintajaksolla 2012. Kannustinjärjestelmälle asetettuja ansaintaperusteiden tavoitearvoja ei saavutettu, eikä ansaintajaksolta tulla maksamaan palkkiota.

Ansaintajakson 2014 piiriin kuului tilikauden lopussa 54 Metson johtoon kuuluvaa avainhenkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat enintään noin 311 676 osaketta. Vuoden 2014 ansaintajakson ansaintaperusteet perustuivat samoihin sääntöihin kuin ansaintajaksolla 2012. Kannustinjärjestelmän omana pääomana maksettava osuus jaksotetaan vaadituille palveluvuosille 2014 alusta helmikuun loppuun 2017 perustuen myöntämispäivän Metson osakkeen keskimurssiin 29,08 euroa.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Joulukuussa 2014 Metson hallitus päätti uudesta johdolle suunnatusta pitkän aikavälin suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (PSP). Järjestelmä koostuu vuosittain alkavista osakepalkkio-ohjelmista, joissa kaikissa on kolmen vuoden pituinen ansaintajakso.

Ensimmäisen ohjelman (PSP 2015–2017) ansaintakriteeri on Metson osakkeen kokonaisuoton kehitys (TSR) vuosien 2015–2017 aikana. PSP 2015–2017 ohjelmaan kuului tilikauden lopussa 95 Metson johtoon kuuluvaa henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat enintään 355 800 Metson osaketta. Kannustinjärjestelmän omana pääomana maksettava osuus jaksotetaan vaadituille palveluvuosille 2015 alusta helmikuun loppuun 2018 perustuen myöntämispäivän Metson osakkeen keskimurssiin 27,41 euroa.

Joulukuussa 2015 Metson hallitus päätti jatkaa vuotta aiemmin hyväksytyä kannustinjärjestelmää. Ohjelman PSP 2016–2018 ansaintakriteeri on Metson osakkeen kokonaistuoton kehitys (TSR) vuosien 2016–2018 aikana. Ohjelma kattaa noin 100 Metson johtoon kuuluvaa henkilöä ja järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat enintään 460 000 Metson osaketta.

Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulut

Osakkeiden myöntämiseen liittyvät kulut, jotka käsitellään omana pääomana maksettavina, kirjataan henkilöstökuluihin ja vastaavasti omaan pääomaan. Omana pääomana maksettavan osuuden kulut jaksotetaan vaadituille palveluvuosille ja ne perustuvat Metson osakkeen markkinahintaan myöntämispäivänä. Osakkeen käypää arvoa laskettaessa on huomioitu Metson kurssin historiallinen kehitys ja odotettavissa olevat osingot. Rahana maksettava palkkio kirjataan henkilöstökuluihin ja vastaavasti muihin lyhytaikaisiin velkoihin. Rahana maksettava osuus arvostetaan osakkeen käypään arvoon tilinpäätöksen yhteydessä ja jaksotetaan rahaosuuden maksupäivään asti.

Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän edunsaajat ja myönnetyt osakkeet 31.12.2015:

	Metson johtoryhmä	Osakkeet	Muut edunsaajat	Osakkeet	Edunsaajat yhteensä	Osakkeet yhteensä
2011–2013 ohjelma						
Myönnetyt	6	8 966	33	15 683	39	24 649
2012–2014 ohjelma						
Myönnetyt	6	24 370	50	70 900	56	95 270

Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulut:

Milj. e	2011–2013 ohjelma	2012–2014 ohjelma	2014–2016 ohjelma	PSP 2015–2017 ohjelma	Yhteensä
2014					
Metson johtoryhmä	-67	-374	-137	-	-578
Muut edunsaajat	79	-1 078	-350	-	-1 349
Yhteensä	12	-1 452	-487	-	-1 927
2015					
Metson johtoryhmä		-162	15	-350	-497
Muut edunsaajat		-238	61	-827	-1 004
Yhteensä		-400	76	-1 177	-1 501

Vuosien 2014–2016 ohjelman rahoituksesta oli tilinpäätöshetkellä kirjattu siirtovelkoihin 168 tuhatta euroa ja PSP 2015–2017 ohjelman rahoituksesta 483 tuhatta euroa.

24 Pitkäaikaiset lainat

Milj. e	31.12. päättynyt tilikausi			
	Tasearvot		Käyvät arvot	
	2014	2015	2014	2015
Joukkovelkakirjalainat	578	578	593	589
Lainat rahoituslaitoksilta	213	214	248	239
Rahoitusleasing-velat	1	0	1	0
Muut pitkäaikaiset lainat	0	0	0	0
	792	792	842	828
Lyhennyserät seuraavana vuonna	1	27	1	27
Yhteensä	791	765	841	801

Pitkäaikaisten lainojen käyvät arvot on laskettu niiden tulevien kassavirtojen nykyarvona.

Joukkovelkakirjalainat:

Milj. e	Nimellinen korkokanta 31.12.2015	Efektiivinen korkokanta 31.12.2015	Alkuperäinen lainan määrä	Lainan tasearvo 31.12.	
				2014	2015
Julkinen velkakirjalaina 2012-2019	2,75 %	2,91 %	400	405	406
Suunnatut velkakirjalainat, erääntyvät 2018-2022		1,04 % -4,7 %	170	173	172
Joukkovelkakirjalainat yhteensä				578	578
Lyhennyserät seuraavana vuonna				0	0
Joukkovelkakirjalainat, pitkäaikainen osuus				578	578

Metson 1,5 miljardin euron Euro Medium Term Note -ohjelman (EMTN) puiteissa liikkeeseen laskettujen lainojen ulkona olevan määrän tasearvo vuosien 2014 ja 2015 lopussa oli 578 miljoonaa euroa. Tästä määrästä 406 miljoonaa euroa oli julkisia joukkovelkakirjalainoja ja 172 miljoonaa euroa suunnattuja lainoja.

Lainat rahoituslaitoksilta koostuvat sekä kiinteä- että muuttuvakorkoisista rahoituslaitosten myöntämistä lainoista. Valtaosa lainoista on euromääräisiä. Lainojen korot vaihtelevat 2,757 prosentista 5,5 prosenttiin. Lainat erääntyvät vuosien 2016 ja 2018 välillä.

Metsolla on vuonna 2014 uusittu viisivuotinen syndikoitu 500 miljoonan euron suuruinen valmiusluottosopimus, joka on solmittu 10 pankin muodostaman ryhmän kanssa. Valmiusluotto oli käyttämättä sekä vuoden 2014 että vuoden 2015 lopussa.

Korollisten lainojen lainasopimuksiin perustuvien lyhennysten ja rahoituskulujen kassavirrat ovat seuraavat 31.12.2015:

Milj. e	Joukkovelkakirja-lainat	Lainat rahoituslaitoksilta	Yhteensä
Lyhennykset	-	27	27
Rahoituskulut	19	1	20
Yhteensä 2016	19	28	47
Lyhennykset	-	0	0
Rahoituskulut	19	0	19
Yhteensä 2017	19	0	19
Lyhennykset	72	211	283
Rahoituskulut	17	0	17
Yhteensä 2018	89	211	300
Lyhennykset	398	-	398
Rahoituskulut	12	-	12
Yhteensä 2019	410	-	410
Lyhennykset	-	-	-
Rahoituskulut	4	-	4
Yhteensä 2020	4	-	4
Lyhennykset	100	-	100
Rahoituskulut	8	-	8
Vuoden 2020 jälkeen	108	-	108

Johdannaisinstrumenttien erääntyminen esitetään liitetiedossa 31.

25 Varaukset

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014			2015		
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Yhteensä	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Yhteensä
Takuukustannukset	2	54	56	0	39	39
Uudelleenjärjestelykulut	2	22	24	2	18	20
Ympäristö- ja tuotevastuut	0	2	2	0	1	1
Muut	18	26	44	25	10	35
Yhteensä	22	104	126	27	68	95

Varaukset, sisältäen sekä lyhyt- että pitkäaikaiset, ovat muuttuneet tilikauden 2015 aikana seuraavasti:

Milj. e	Uudelleenjärjestelykulut	Ympäristö- ja tuotevastuut	Yhteensä
Tasearvo 1.1.	24	2	26
Valuuttakurssien vaikutus	-1	0	-1
Tilikauden kulu	16	0	16
Käytetty varaus	-17	0	-17
Varausten purku / muut muutokset	-2	-1	-3
Tasearvo 31.12.	20	1	21

Varaukset, joihin liittyvien kassatapahtumien odotetaan toteutuvan yli vuoden kuluttua kirjausajankohdastaan, diskontataan nykyarvoonsa. Nykyarvo päivitetään aina tilinpäätöshetkellä.

Uudelleenjärjestelykulut

Varaus sisältää uudelleenjärjestelykuluja, jotka ovat syntyneet johdon hyväksymän suunnitelman seurauksena tai jotka liittyvät sitoumuk-

seen, josta ei ole enää odotettavissa taloudellista hyötyä tai tällaisen sopimuksen peruuttamiseen.

Ympäristö- ja tuotevastuut

Ympäristövelvoitteista aiheutuvista tappioista tehdään varaus, kun kustannusten toteutuminen on todennäköistä ja niiden määrä voidaan arvioida luotettavasti. Varauksen määrää voidaan myöhemmin korjata

tietojen tarkentuessa tai olosuhteiden muuttuessa. Vuoden 2015 lopussa ympäristövastuut olivat 1 miljoonaa euroa.

Metsoa vastaan nostetaan ajoittain tuotevastuuseen liittyviä kanteita. Tuotevastuusiin liittyvät varaukset olivat yhteensä 1 miljoonaa euroa 31.12.2015.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät muun muassa henkilöstöön, projekteihin ja oikeudenkäynteihin liittyviä varauksia.

Takuuvaraukset

Metso myöntää erilaisia tuotetakuita, joissa yleensä taataan tietty suoritustaso, toimitetun tuotteen toiminta takuuajana sekä tietyllä ajanjaksolla suoritettavat huoltopalvelut. Jaksotettavien takuukustannusten määrä lasketaan aikaisemmin toimitettujen standardituotteiden ja -palveluiden toteutuneiden takuukustannusten perusteella. Takuu-aika on yleensä 12 kuukautta toimituksen vastaanotosta. Laajempien projektitoimitusten keskimääräinen takuu-aika on kaksi vuotta. Vaativampien toimitussopimusten, mukaan lukien pitkäaikaiset projektit, takuuvaraus lasketaan kullekin sopimukselle erikseen ja sen riittävyttä tarkistetaan säännöllisesti.

Jaksotetut takuukustannukset ovat muuttuneet seuraavasti:

Milj. e	2014	2015
Tasearvo 1.1.	60	56
Valuuttakurssien vaikutus	3	2
Lisäys tilikauden toimituksista	21	26
Lisäys edellisten tilikausien toimituksista	2	5
Lisäys yritysostoista	-	-
Käytetty varaus	-17	-28
Varausten purku / muut muutokset	-13	-22
Tasearvo 31.12.	56	39

26 Lyhytaikaiset lainat

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	71	30
Kotimainen yritystodistusrahoitus	-	-
Yhteensä	71	30

Lyhytaikaisten lainojen painotettu keskiporkko oli 5,9 prosenttia vuoden 2014 lopussa ja 4,6 prosenttia vuoden 2015 lopussa. Vuonna 2016 maksetaan yllä mainittujen lyhytaikaisten lainojen korkoja 0,9 miljoonaa euroa yhdessä pääomalyhennysten kanssa.

Metsolla on kotimainen yritystodistusohjelma, jonka kokonaissumma on 500 miljoonaa euroa. Kotimaista yritystodistusrahoitusta ei ollut käytössä vuosien 2014 tai 2015 lopussa.

27 Osto- ja muut velat

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Ostovelat	330	248
Korkokulut	7	7
Henkilöstökulut	103	79
Projektitkustannukset	61	37
Muut	129	98
Yhteensä	630	469

Velkojen erääntyminen ylittää harvoin 6 kuukautta. Ostovelkojen erääntyminen määräytyy pääasiallisesti paikallisten kauppataipojen ja Metson ja sen tavarantoimittajien välisten yksilöllisten sopimusten pohjalta. Projektitkustannusten maksu saattaa siirtyä yli 6 kuukauden johtuen kolmannen osapuolen työsuorituksesta saatavasta laskusta.

Henkilöstökulut, sisältäen vuosilomakorvaukset, maksetaan paikallisten lakien ja määräysten mukaisesti.

28 Eläkevelvoitteet

Metsolla on useita etuuspohjaisia eläke- ja muita pitkäaikaisia työsuhde-etuusjärjestelyjä perustuen niiden maiden lakeihin, käytäntöihin ja työehtosopimuksiin, missä Metso toimii. Suurin osa Metson etuuspohjaisista eläkevelvoitteista liittyy järjestelyihin, joissa maksut suoritetaan joko vakuutusyhtiöille tai itsenäisesti hallinnoiduille rahastoille vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisten laskelmien perusteella. Muut järjestelyt ovat rahastoimattomia, jolloin Metso maksaa etuudet suoraan niiden erääntyessä. Kaikkia järjestelyjä säätelevät paikalliset verolait ja muu lainsäädäntö.

Metson etuuspohjaiset eläkejärjestelyt Yhdysvalloissa, Kanadassa, Iso-Britanniassa ja Ruotsissa edustavat 74 prosenttia Metson etuuspohjaisista eläkevelvoitteista ja 83 prosenttia järjestelyihin kuuluvista varoista. Nämä järjestelyt antavat eläketuloa, jonka määrä perustuu olennaisilta osin palkkaan ja palveluihin henkilön eläköitymishetkellä tai lähellä sitä. Yhdysvaltojen ja Kanadan osalta arvioidaan vuosittain, onko järjestelyyn suoritettava lisämaksuja paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Iso-Britanniassa Metson etuuspohjainen eläkejärjestely on suljettu. Järjestelyyn kuuluvat varat on sijoitettu erilliseen eläkerahastoon, jota hallinnoi luottamushenkilöistä koostuva hallitus. Rahastotuksen suorittamisvelvollisuus määritellään kolmesti vuodessa paikallisen rahastoimislainsäädännön mukaisesti niin, että maksuna

suoritettava määrä sovitaan luottamushenkilöistä koostuvan eläkerahaston hallituksen ja Metson välillä. Ruotsissa etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä tarjotaan kollektiivisten työehtosopimusten mukaisesti, ja ne ovat rahastoimattomia.

Metson taseeseen kirjattu velvoite ja maksusuoritukset rahastoi-tuihin järjestelyihin ovat herkkiä suhteessa velvoitteiden määrittelemisessä käytettyihin oletuksiin, toteuman ja tehtyjen oletusten välisen eron suuruuteen sekä järjestelyihin kuuluvien varojen tuottoon. Tästä syystä Metso on altis riskille siitä, että taseen velvoite ja/tai rahasuoritukset kasvavat edellä mainittujen tekijöiden muutoksista johtuen. Metson rahastoi-tuihin eläkejärjestelyihin kuuluvia varoja hallitaan ulkopuolisten rahastojen kautta. Varojen allokaatiota tarkastellaan säännöllisin väliajoin Metson eläkejärjestelyistä vastaavien tahojen toimesta paikallisen lainsäädännön, asiantuntijoiden neuvojen ja Metson konsultoinnin perusteella sekä hyväksyttävissä olevan riskin määrän mukaisesti.

Vuonna 2016 suoritettavien maksujen odotettu määrä on 12 miljoonaa euroa. Vuonna 2015 Metso maksoi 18 miljoonaa euroa etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden maksuja.

Taseeseen 31.12. kirjatut erät:

Milj. e	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		Yhteensä 2014	Yhteensä 2015
	2014	2015	2014	2015		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	284	285	-	-	284	285
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-269	-284	-	-	-269	-284
	15	1	-	-	15	1
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	51	45	38	30	89	75
Kirjaamattomat varat	1	1	-	-	1	1
Velvoitteiden tasearvo	67	47	38	30	105	77
Erät taseessa:						
Velat	82	69	38	30	120	99
Varat	15	22	-	-	15	22
Velvoitteiden tasearvo	67	47	38	30	105	77

Taseessa oleva velvoite koostuu seuraavista eristä:

Milj. e	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	
	2014	2015
Velvoitteiden tasearvo 1.1.	89	105
Muut velvoitteiden tasearvoon kohdistuvat oikaisut	-	2
Nettomääräinen tuloslaskelmaan kirjattu kustannus	-1	1
Työnantajan maksusuoritukset	-14	-18
Laajan tuloksen eriin kirjatut voitot (+) ja tappiot (-)	27	-14
Kurssierot	4	1
Velvoitteiden tasearvo 31.12.	105	77

Tuloslaskelmaan kirjatut erät:

31.12. päättynyt tilikausi

Mij. e	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	
	2014	2015	2014	2015
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	3	2	1	1
Nettokorko	1	1	2	1
Velvoitteiden täyttäminen	-1	1	-	-1
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno/(tulo)	-2	0	-4	-5
Eläkejärjestelyiden hallinnollinen kulu	0	1	-	-
Tuloslaskelmaan kirjattu kulu (+) / tuotto (-)	1	5	-1	-4

Laajan tuloksen eriin kirjatut erät:

31.12. päättynyt tilikausi

Mij. e	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		Yhteensä 2014	Yhteensä 2015
	2014	2015	2014	2015		
Varojen vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+); ilman nettokorkoon sisällytettyjä määriä	-20	6	-	-	-20	6
Velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+); taloudellisten oletusten muutoksista aiheutuvat	29	-9	4	-1	33	-10
Velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+); demografisten oletusten muutoksista aiheutuvat	9	-6	2	-	11	-6
Velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+); kokemusperäiset muutokset	3	-1	-1	-3	2	-4
Voitto (-) / tappio (+) omaisuuserän ylijäämästä, joka ei ole käytettävissä	1	-	-	-	1	0
Laajan tuloksen eriin kirjatut voitot (-) ja tappiot (+)	22	-10	5	-4	27	-14

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet ovat muuttuneet seuraavasti:

Mij. e	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		Yhteensä 2014	Yhteensä 2015
	2014	2015	2014	2015		
Etuuspohjaiset velvoitteet 1.1.	308	335	34	38	342	373
Muut velvoitteiden tasearvoon kohdistuvat oikaisut	-27	35	-	-	-27	35
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	3	2	0	1	3	3
Korkomenot	11	10	2	2	13	12
Työntekijöiden maksusuoritukset	0	0	-	-	0	0
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	-2	0	-4	-5	-6	-5
Velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+); taloudellisten oletusten muutoksista aiheutuvat	28	-9	4	-1	32	-10
Velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+); demografisten oletusten muutoksista aiheutuvat	10	-6	2	-	12	-6
Velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+); kokemusperäiset muutokset	3	-1	-1	-3	2	-4
Velvoitteen täyttämistä johtuvat voitot (-) ja tappiot (+)	-3	-31	-	-1	-3	-32
Järjestelystä maksetut etuudet	-12	-17	-	-	-12	-17
Työnantajan suoraan maksamat etuudet	-5	-4	-2	-2	-7	-6
Kurssierot	21	16	3	2	24	18
Etuuspohjaiset velvoitteet 31.12.	335	330	38	31	373	361

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen varojen käypä arvo on kehittynyt vuoden aikana seuraavasti:

Milj. e	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet yhteensä	
	2014	2015
Käypä arvo 1.1.	253	269
Muut varojen tasearvoon kohdistuvat oikaisut	-27	33
Korkotulo	10	9
Varojen tuotto ilman nettokorkoon sisällytettyjä määriä	19	-4
Velvoitteen täyttäminen	-3	-32
Työnantajan maksusuoritukset	16	18
Työntekijöiden maksusuoritukset	0	0
Maksetut etuudet	-12	-16
Työnantajan suoraan maksamat etuudet	-7	-5
Eläkejärjestelyiden hallinnollinen kulu	0	-1
Kurssierot	20	13
Käypä arvo 31.12.	269	284

Varojen prosentuaalinen jakautuminen 31.12. omaisuusryhmittäin:

Milj. e	Noteerattu		Noteeraamaton		Yhteensä	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	36 %	33 %	0 %	0 %	36 %	33 %
Joukkovelkakirjat	36 %	23 %	2 %	2 %	38 %	25 %
Kiinteistöt	3 %	1 %	0 %	0 %	3 %	1 %
Käteisvarat	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %
Vakuutus sopimukset	0 %	0 %	2 %	13 %	2 %	13 %
Muut	4 %	4 %	16 %	23 %	20 %	27 %
	80 %	62 %	20 %	38 %	100 %	100 %

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 varoja ei ole sijoitettu tytäryhtiöihin tai kiinteistöihin, jossa konsernin yhtiöt toimivat.

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12. (painotettuja keskiarvoja):

	2014	2015
Eläkevelvoite: diskonttokorko	3,45 %	3,68 %
Eläkevelvoite: palkankorotusolettama	3,02 %	3,00 %
Eläkevelvoite: eläkkeiden korotusolettama	2,67 %	2,81 %
Tuloslaskelma: diskonttokorko	3,45 %	4,93 %
Tuloslaskelma: palkankorotusolettama	3,02 %	3,87 %
Tuloslaskelma: eläkkeiden korotusolettama	2,67 %	2,81 %

Etuuspohjaisten järjestelyiden piiriin kuuluvien henkilöiden laskettu elinikä perustuu säännöllisesti päivitettäviin paikallisiin kuolevuustaulukoihin. Suurimpien järjestelyiden käytössä olleet taulukot ovat:

Maa	Elinajanodote 65 vuoden iässä tällä hetkellä 65 vuotiaalle miehelle		Elinajanodote 65 vuoden iässä tällä hetkellä 45 vuotiaalle miehelle	
	2014	2015	2014	2015
Iso-Britannia	21,1	21,2	22,4	22,5
Yhdysvallat	21,7	21,3	23,4	23,0
Kanada	21,4	21,6	22,6	22,7

Elinajanodotteen käyttö etuuspohjaisen eläkevelvoitteen määrittelyssä on hyväksyttävää käyttäen laskennassa yleiseen kokemukseen perustuvia järjestely sijaintimaan paikallisia kuolevuustaulukoita, joissa on (useissa tapauksissa) huomioitu elinajanodotteen tuleva kasvu.

Alla olevassa taulukossa esitetty etuus pohjaisen veloitteen herkkyyshanalyysi kuvaa etuus pohjaisen veloitteen arvoa yhden muuttujan muuttuessa ja muiden pysyessä vakiona

	2014			2015		
	Eläke	Muut	Yhteensä	Eläke	Muut	Yhteensä
Diskonttokorko						
<i>Nousu 0,25 %</i>	(10,1)	(1,1)	(11,4)	(8,8)	(0,9)	(10,7)
<i>Lasku 0,25 %</i>	10,7	1,1	12,1	9,1	1,0	11,2
Palkankorotusolettamus						
<i>Nousu 0,25 %</i>	0,2	0,4	0,7	0,1	0,1	0,3
<i>Lasku 0,25 %</i>	(0,2)	(0,4)	(0,7)	(0,2)	(0,1)	(0,4)
Eläkkeiden korotusolettamus						
<i>Nousu 0,25 %</i>	3,1	n/a	4,0	2,6	n/a	3,3
<i>Lasku 0,25 %</i>	(3,0)	n/a	(3,8)	(2,3)	n/a	(2,9)
Sairauskulujen kasvu						
<i>Nousu 0,25 %</i>	n/a	3,1	3,1	n/a	1,6	1,6
<i>Lasku 0,25 %</i>	n/a	(2,6)	(2,6)	n/a	(1,4)	(1,4)
Elinajanodote						
<i>Nousu yhdellä vuodella</i>	8,8	0,7	9,8	12,0	0,6	15,0
<i>Lasku yhdellä vuodella</i>	(8,9)	(0,7)	(9,9)	(12,2)	(0,6)	(15,1)

Etuus pohjaisen eläkeveloitteen duraation painotettu keskiarvo vuosina maantieteellisen alueen mukaan

	2014			2015		
	Eläke	Muut	Yhteensä	Eläke	Muut	Yhteensä
31.12.	13,1	11,4	13,0	12,4	13,1	12,6

29 Vastuut

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Omien velkojen vakuudeksi		
Kiinnitykset	1	-
Muiden puolesta		
Takaukset	1	1
Muut sitoumukset		
Takaisinostositoumukset	1	2
Muut vastuusitoumukset	4	3
Yhteensä	7	6

Omien sitoumusten vakuudeksi on annettu kiinnityksiä teollisuuskiinteistöihin. Omien velkojen vakuudeksi annettujen kiinnitysten määränä on ilmoitettu niitä vastaavien velkojen määrä. Annettujen kiinnitysten nimellisarvo 31.12.2014 oli sama kuin vastaavan velan määrä. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 ei ollut ulkona olevia kiinnityksiä.

Takaisinostosopimuksilla tarkoitetaan sitoumuksia, joilla Metso sitoutuu ostamaan takaisin asiakkaalle myymänsä tuotteen. Takaisinostovelvollisuuteen johtavat ehdot määritellään sopimuskohtaisesti. Jokaisen takaisinostosopimuksen arvo sisältyy yllä olevaan taulukkoon täysimääräisesti.

Metso Oyj on antanut takauksia tytäryhtiöidensä puolesta niiden normaaliin liiketoimintaan liittyvien sitoumusten vakuudeksi 487 miljoonaa euroa 31.12.2014 ja 350 miljoonaa euroa 31.12.2015.

30 Leasing- ja vuokrasitoumukset

Konserni on vuokrannut käyttöönsä toimisto-, tehdas- ja varastorakennuksia erilaisilla vuokrasopimuksilla, jotka eivät ole irtisanottavissa. Osa sopimuksista voidaan uusia eripituisiksi ajanjaksoiksi.

Vähimmäisvuokrat 31.12. voimassaolevista leasing-sopimuksista ovat seuraavat:

Milj. e	Käyttöleasing		Rahoitusleasing	
	2014	2015	2014	2015
Enintään vuoden kuluttua	43	37	0	0
Yli vuoden ja enintään 2 vuoden kuluttua	31	28	0	0
Yli 2 vuoden ja enintään 3 vuoden kuluttua	24	23	0	0
Yli 3 vuoden ja enintään 4 vuoden kuluttua	19	18	-	-
Yli 4 vuoden ja enintään 5 vuoden kuluttua	13	11	-	-
Yli 5 vuoden kuluttua	29	25	-	-
Yhteensä	159	142	0	0
Tulevat rahoituskulut			0	0
Rahoitusleasing-maksujen nykyarvo yhteensä			0	0

Vuokratkulut olivat 48 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 46 miljoonaa euroa vuonna 2015.

31 Johdannaiset

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot 31.12. olivat:

Milj. e	Nimellisarvo	Käypä arvo, saamiset	Käypä arvo, velat	Käypä arvo, netto
2014				
Valuuttatermiinisopimukset ¹⁾	1 040	9	22	-13
Koronvaihtosopimukset	285	9	3	6
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	244	-2	0	-2
Optiosopimukset				
Ostetut	-	-	-	-
Myydyt	20	0	2	-2
Sähkötermiinisopimukset ²⁾	112	0	1	-1
Nikkelinvaihtosopimukset ³⁾	342	-	0	0
Yhteensä		16	28	-12
2015				
Valuuttatermiinisopimukset ¹⁾	1 009	6	7	-1
Koronvaihtosopimukset	265	8	2	6
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	244	1	2	-1
Optiosopimukset				
Ostetut	-	-	-	-
Myydyt	20	0	2	-2
Sähkötermiinisopimukset ²⁾	69	0	1	-1
Nikkelinvaihtosopimukset ³⁾	324	-	1	-1
Yhteensä		15	15	0

1) Vuoden 2014 lopussa noin 26 prosenttia ja vuoden 2015 lopussa noin 19 prosenttia nimellisarvosta kuului rahavirran suojauslaskennan piiriin.

2) Nimellismäärä GWh

3) Nimellismäärä tonnia

Nimellisarvot kuvaavat johdannaisten käyttöä, ne eivät mittaa ao. riskien suuruutta

Johdannaisten tasearvot tilinpäätöshetkellä:

Milj. e	2014		2015	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Koronvaihtosopimukset - rahavirran suojaus	-	-	-	-
Koronvaihtosopimukset - käyvän arvon suojaus	9	-	9	0
Koronvaihtosopimukset - suojauslaskennan ulkopuoliset	0	3	0	3
	9	3	9	3
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset - rahavirran suojaus	-2	0	-	2
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset - käyvän arvon suojaus	0	0	1	-
	-2	-	1	2
Valuuttatermiinisopimukset - rahavirran suojaus	4	5	2	2
Valuuttatermiinisopimukset - suojauslaskennan ulkopuoliset	5	17	4	5
	9	22	6	7
Sähkötermiinisopimukset - rahavirran suojaus	0	1	0	1
Nikkelinvaihtosopimukset - suojauslaskennan ulkopuoliset	0	0	0	1
Optiot - suojauslaskennan ulkopuoliset	-	2	-	2
Johdannaiset yhteensä	16	28	16	16

Vuoden 2015 aikana rahavirtasuojauksesta syntyi tulokseen tappiona kirjattavaa tehottomuutta 0,3 miljoonaa euroa (vuonna 2014 tappiota 0,4 miljoonaa euroa). Koronvaihtosopimusten kiinteä korko 31.12.2015 vaihteli 1,3 prosentista 3,9 prosenttiin.

Johdannaiset erääntyvät seuraavasti (määrät nimellisarvoina):

Milj. e	2016	2017	2018	2019	2020 and later
Valuuttatermiinisopimukset	997	13	-	-	-
Koronvaihtosopimukset	40	-	25	200	0
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	-	244	-	-
Optiosopimukset	-	-	-	-	20
Sähkötermiinisopimukset ¹⁾	34	21	14	0	-
Nikkelinvaihtosopimukset ²⁾	288	36	-	-	-

¹⁾ Nimellismäärä GWh

²⁾ Nimellismäärä tonneja

32 Tytäryhtiöt

Yhtiön nimi	Omistussuus, %
Suomi	
Metso Minerals Oy	100,0 %
Metso Flow Control Sales Oy	100,0 %
Metso Flow Control Oy	100,0 %
Metso Shared Services Oy	100,0 %
Kaukotalo Oy	100,0 %
Rauma Oy	100,0 %
Ruotsi	
Metso Sweden AB	100,0 %
Norja	
Metso Norway A/S	100,0 %
Tanska	
Metso Denmark A/S	100,0 %
Itävalta	
Metso Austria GmbH	100,0 %
Belgia	
Metso Minerals Belux NV	100,0 %
Metso Automation SA NV	100,0 %
Ranska	
Metso France SAS	100,0 %
Saksa	
Metso Germany GmbH	100,0 %
Metso Automation Mapag GmbH	100,0 %
Italia	
Metso Italy SpA	100,0 %
Metso Minerals (Italy) SpA	100,0 %
Alankomaat	
Metso Netherlands B.V.	100,0 %
Portugali	
Metso Minerals (Portugal) Lda	100,0 %
Metso Automation Portugal Lda	100,0 %
Espanja	
Metso Espana SA	100,0 %
Metso Spain Holding, S.L.U	100,0 %
Santa Ana de Bolueta Grinding Media, S.A.U	100,0 %
Forjas del Guadalquivir, S.L.U	100,0 %
Iso-Britannia	
Metso UK Ltd	100,0 %
Metso Captive Insurance Limited	100,0 %
Tšekin tasavalta	
Metso Czech Republic s.r.o.	100,0 %
Puola	
Metso Poland Sp zoo	100,0 %
Venäjä	
OOO Metso	100,0 %
Turkki	
Metso Minerals Anonim Sirketi	100,0 %
Ukraina	
LLC Metso Ukraine	100,0 %
Yhdysvallat	
Metso USA Inc.	100,0 %
Metso Minerals Industries Inc.	100,0 %
Neles-Jamesbury Inc.	100,0 %
Metso Automation USA Inc.	100,0 %
Kanada	
Metso Minerals Canada Inc.	100,0 %
Metso Automation Canada Ltd	100,0 %
Metso Shared Services Ltd	100,0 %

Yhtiön nimi	Omistussuus, %
Argentiina	
Metso Argentina SA	100,0 %
Brasilia	
Metso Brazil Indústria e Comércio Ltda	100,0 %
Chile	
Metso Chile SA	100,0 %
Meksiko	
Metso (Mexico) SA de CV	100,0 %
Metso SA de CV	100,0 %
Peru	
Metso Perú SA	100,0 %
Australia	
Metso Australia Ltd	100,0 %
Kiina	
Metso (China) Investment Co. Ltd	100,0 %
Metso Minerals (Tianjin) Co. Ltd	100,0 %
Metso Minerals (Tianjin) International Trade Co. Ltd	100,0 %
Metso Minerals (Quzhou) Co Ltd	100,0 %
Shaoguan City Shaorui Heavy Industries Co Ltd	75,0 %
Metso Automation (Shanghai) Co. Ltd	100,0 %
Intia	
Metso India Private Ltd	100,0 %
Indonesia	
PT Metso Minerals Indonesia Ltda	100,0 %
Japani	
Metso Japan Co. Ltd	100,0 %
Uusi-Seelanti	
Metso New Zealand Ltd	100,0 %
Singapore	
Metso Asia Pacific Pte Ltd	100,0 %
Etelä-Korea	
Metso Korea Ltd	100,0 %
Thaimaa	
Metso Automation Co. Ltd	100,0 %
Vietnam	
Metso Vietnam Co. Ltd	100,0 %
Kazakhstan	
Metso (Kazakhstan) LLP	100,0 %
Etelä-Afrikka	
Metso Minerals Investment Holdings (SA) (Pty) Ltd	100,0 %
Metso South Africa Pty Ltd	100,0 %
Metso Mining and Construction (South Africa) (Pty) Ltd	74,90 %
Metso Automation RSA (Pty) Ltd	100,0 %
Algeria	
Metso Algeria EURL	100,0 %
Ghana	
Metso Ghana Ltd	100,0 %
Libanon	
Metso Minerals (Lebanon) sarl	100,0 %
Sambia	
Metso Zambia Ltd	100,0 %
Zimbabwe	
Metso Minerals (Zimbabwe) PVT Ltd	100,0 %
Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	
Metso FZE (Dubai)	100,0 %
Metso Flow Control LLC*	90,0 %
Qatar	
Metso Flow Control Qatar LLC*	49,0 %

*yhdistellään konsernitilinpäätökseen 100 %:sti

33 Raportointisegmentit ja toiminnan maantieteellinen jakautuminen

Konsernirakenne

Metso on kestävien teknologioiden ja palveluiden kansainvälinen toimittaja kaivos-, kivenmurskaus-, kierrätys-, öljy- ja kaasu-, massa-, paperi- sekä prosessiteollisuudelle.

Metson ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi on todettu yhtiön hallitus, joka päättää strategiasta, avainhenkilöiden valinnasta, merkittävimmistä kehityshankinnoista, investoinneista, organisaatorakenteesta sekä rahoituksesta. Metson toimintasegmentit määräytyvät hallitukselle toimitettavien raporttien mukaan, joita käytetään operatiivisen päätöksenteon tukena. Segmenttiraportoinnissa sovellettavat kirjausperiaatteet ovat yhteneväiset konsernin tilinpäätösperiaatteiden kanssa.

Metson raportoi tuloksensa strategian ja raportointirakenteen mukaisesti. Raportointirakenteessa on kaksi segmenttiä: Minerals ja Flow Control. Minerals-segmentti sisältää kaivos-, maarakennus- ja kierrätysliiketoiminnat ja Flow Control -segmentti sisältää venttiili- ja pumppuliiketoiminnat. Prosessiautomaatiojärjestelmät olivat osa Flow Controlia 1.4.2015 tapahtuneeseen divestointiin asti.

Minerals-segmentti toimittaa teknologiaa, prosessiratkaisuja, laitteita sekä niihin liittyviä palveluja murskeen tuotantoon, maarakennukseen, kaivostoimintaan ja mineraalien prosessointiin. Segmentti on organisoitu kahteen liiketoiminta-alueeseen: Mineraalienkäsittely sekä Palvelut.

Flow Control -segmentti toimittaa prosessiteollisuuden virtauksen-säätöratkaisuja ja palveluita. Asiakkaat toimivat öljy- ja kaasu-, sekä massa- ja paperiteollisuuden aloilla. Segmentti on organisoitu kahteen osaan, jotka ovat Venttiilit ja Pumput.

Konsernihallinto ja muut käsittää emoyhtiön sekä palvelukeskukset ja useissa maissa sijaitsevia holding-yhtiöitä.

Konsernin sisäiset transaktiot hinnoitellaan markkinaehtoisesti.

Segmenttien taloudellista suorituskykyä mitataan liikevoiton ja EBITA:n avulla, sekä absoluuttisena tuloksena että suhteellisesti osuutena liikevaihdosta (EBITA = tulos ennen rahoituseriä, veroja ja aineettomien hyödykkeiden poistoja). Lisäksi tulosta seurataan EBITA ennen kertaluonteisia eriä tunnusluvulla. Kertaluonteisia ovat konsernin eri kausien tulosten vertailukelpoisuutta heikentävät erät, kuten kapasiteetin sopeuttamiskulut, immateriaalioikeuksiin liittyneiden oikeudenkäyntien lopputulemat, toimintojen luovutusvoitot ja -tappiot, yritystojen kartoitus- ja hankintakulut sekä muut epätavanomaiset erät. Segmenttitiedoissa esitetään kertaluontoisten erien nettovaikutus hankinnan ja valmistuksen kuluihin, myynnin ja hallinnon yleiskustannuksiin sekä liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Rahoitustuottoja ja -kuluja sekä tuloveroja ei jaeta segmenteille, vaan ne sisältyvät konsernihallinnon ja muiden tilikauden tulokseen. Metson konsernirahoitus koordinoi ja hallinnoi konsernin rahoitustoimintaa hyödyntäen konsernitiilijärjestelyistä, rahoitusriskien hallinnasta, neuvotteluvoimasta, kassavarojen hallinnasta ja muista toimenpiteistä saavutettavia kustannus- ja tehokkuusetuja. Verosuunnittelulla pyritään Metson kokonaisverokustannuksen minimointiin ja se perustuu juridiseen rakenteeseen sekä soveltuvin osin holding-yhtiörakenteiden hyödyntämiseen.

Segmenttien varoihin luetaan aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin, myytävissä olevat osakesijoitukset, vaihto-omaisuus sekä korottomat liiketoimintaan liittyvät saatavat. Segmenttien varoihin ei sisällytetä korollisia varoja, kuten likvidejä varoja ja pankkisaamisia eikä tuloverosaamisia tai laskennallisia verosaamisia, jotka esitetään osana konsernihallinnon ja muiden varoja.

Segmenttien velkoihin kuuluvat korottomat liiketoimintaan liittyvät velat. Tuloverovelat ja laskennalliset verovelat sisältyvät konsernihallinnon ja muiden velkoihin. Korollisia velkoja ei jaeta segmenteille, vaan ne esitetään konsernihallinnon ja muiden velkoina.

Rahavirtalaskelmaan vaikuttamattomat arvonalennukset sisältävät saatavien ja vaihto-omaisuuden, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muiden varojen arvonalennukset.

Bruttoinvestoinnit käsittävät investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, osakkuusyhtiöihin, yhteisyrityksiin ja myytävissä oleviin osakesijoituksiin sekä yrityshankinnat.

Seuraavissa taulukoissa annetaan segmenttikohtaiset tiedot vuosilta 2014 ja 2015.

Milj. e	Minerals	Flow Control	Konserni- hallinto ja muut	Eliminoinnit	Metso yhteensä
2014					
Konsernin ulkoinen liikevaihto	2 674	979	5	-	3 658
Konsernin sisäinen liikevaihto	2	3	0	-5	-
Liikevaihto yhteensä	2 676	982	5	-5	3 658
EBITA	257,1	142,1	-29,4	-	369,8
% liikevaihdosta	9,6	14,5	n/a	-	10,1
EBITA ennen kertaluonteisia eriä	337,8	148,2	-25,8	-	460,2
% liikevaihdosta	12,6	15,1	n/a	-	12,6
Liikevoitto (-tappio)	243,9	138,7	-31,8	-	350,8
% liikevaihdosta	9,1	14,1	n/a	-	9,6
Kertaluonteiset erät hankinnan ja valmistuksen kuluissa	-24,5	-0,2	-	-	-24,7
Kertaluonteiset erät myynnin ja hallinnon yleiskustannuksissa	-21,3	-5,9	-3,6	-	-30,8
Kertaluonteiset erät liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa, netto	-34,9	-	-	-	-34,9
Kertaluonteiset erät yhteensä	-80,7	-6,1	-3,6	-	-90,4
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-13	-3	-3	-	-19
Aineellisten hyödykkeiden poistot	-40	-15	-1	-	-56
Bruttoinvestoinnit (sisältäen yritysostot)	47	22	5	-	74
Rahavirtaan vaikuttamattomat arvonalennukset	-15	-3	0	-	-18
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	775	170	19	-	964
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	2	6	0	-	8
Myytavissä olevat osakesijoitukset	0	0	2	-	2
Vaihto-omaisuus ja muut korottomat varat	1 439	484	77	-	2 000
Korolliset varat	-	-	302	-	302
Laskennallinen verosaatava	-	-	127	-	127
Varat yhteensä	2 216	660	527	-	3 403
Korottomat velat	879	284	135	-	1 298
Korolliset velat	-	-	863	-	863
Laskennallinen verovelka	-	-	13	-	13
Velat yhteensä	879	284	1 011	-	2 174
Sitoutunut pääoma	1 337	376	379	-	2 092
Saadut tilaukset	2 361	1 051	-	-3	3 409
Tilaukanta	1 108	468	-	-1	1 575

Sitoutunut pääoma sisältää vain taseen ulkoiset erät.

Kertaluonteiset erät ja aineettomien hyödykkeiden poistot

Milj. e	Minerals	Flow Control	Konsernihallinto ja muut	2014 Metso yhteensä
EBITA ennen kertaluonteisia eriä	337,8	148,2	-25,8	460,2
% liikevaihdosta	12,6	15,1	-	12,6
Luottotappio Northlandin pitkäaikaisesta lainasaatavasta	-47,5	-	-	-47,5
Kapasiteetin sopeuttamiskustannukset	-33,2	-6,1	-0,4	-39,7
Jakautumisen kulut	-	-	-3,2	-3,2
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-13,2	-3,4	-2,4	-19,0
Liikevoitto (EBIT)	243,9	138,7	-31,8	350,8

Milj. e	Minerals	Flow Control	Konserni- hallinto ja muut	Eliminoinnit	Metso yhteensä
2015					
Konsernin ulkoinen liikevaihto	2 198	777	2	-	2 977
Konsernin sisäinen liikevaihto	0	1	0	-1	-
Liikevaihto yhteensä	2 198	778	2	-1	2 977
EBITA	220,5	113,0	239,9	-	573,4
% liikevaihdosta	10,0	14,5	n/a	-	19,3
EBITA ennen kertaluonteisia eriä	240,7	117,5	-11,0	-	347,2
% liikevaihdosta	11,0	15,1	n/a	-	11,7
Liikevoitto (-tappio)	213,2	110,4	231,7	-	555,3
% liikevaihdosta	9,7	14,2	n/a	-	18,7
Kertaluonteiset erät hankinnan ja valmistuksen kuluissa	-11,3	-0,4	-	-	-11,7
Kertaluonteiset erät myynnin ja hallinnon yleiskustannuksissa	-6,4	-0,8	-1,5	-	-8,7
Kertaluonteiset erät liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa, netto	-2,4	-3,3	252,3	-	246,6
Kertaluonteiset erät yhteensä	-20,1	-4,5	250,8	-	226,2
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-7	-3	-8	-	-18
Aineellisten hyödykkeiden poistot	-37	-14	0	-	-51
Bruttoinvestoinnit (sisältäen yritysostot)	29	12	5	-	46
Rahavirtaan vaikuttamattomat arvonalennukset	-9	-4	0	-	-13
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	722	132	39	-	893
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	1	-	0	-	1
Myytavissä olevat osakesijoitukset	0	0	1	-	1
Vaihto-omaisuus ja muut korottomat varat	1 137	319	81	-	1 537
Korolliset varat	-	-	669	-	669
Laskennallinen verosaatava	-	-	108	-	108
Varat yhteensä	1 860	451	898	-	3 209
Korottomat velat	696	130	102	-	928
Korolliset velat	-	-	822	-	822
Laskennallinen verovelka	-	-	15	-	15
Velat yhteensä	696	130	939	-	1 765
Sitoutunut pääoma	1 164	321	782	-	2 267
Saadut tilaukset	2 260	767	-	0	3 027
Tilaukset	1 006	262	-	0	1 268

Sitoutunut pääoma sisältää vain taseen ulkoiset erät

Kertaluonteiset erät ja aineettomien hyödykkeiden poistot

Milj. e	Minerals	Flow Control	Konsernihallinto ja muut	2015 Metso yhteensä
EBITA ennen kertaluonteisia eriä	240,7	117,5	-11,0	347,2
% liikevaihdosta	11,0	15,1	-	11,7
Myyntivoitto PAS-liiketoiminnan myynnistä	-	-	252,3	252,3
Kapasiteetin sopeuttamiskustannukset	-20,1	-1,2	-	-21,3
Muut kulut	-	-3,3	-1,5	-4,8
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-7,4	-2,6	-8,1	-18,1
Liikevoitto (EBIT)	213,2	110,4	231,7	555,3

Koko konsernia koskevat tiedot

Metsolla on toimintaa yli 50 maassa. Päämarkkina-alueita ovat Eurooppa ja Pohjois-Amerikka, jotka muodostavat yli 45 prosenttia liikevaihdosta. Myös Aasian ja Etelä-Amerikan merkitys kasvaa jatkuvasti. Metsolla on tuotantoa kaikilla mantereilla.

Liikevaihto markkina-alueittain:

Milj. e	Suomi	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Etelä- ja Väli-Amerikka	Aasia ja Tyynenmeren alue	Kiina	Afriikka ja Lähi-itä	Metso yhteensä
2014	163	907	685	731	529	287	356	3 658
2015	101	602	655	602	474	203	340	2 977

Vienti Suomesta mukaan lukien konsernin sisäinen liikevaihto:

Milj. e	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Etelä- ja Väli-Amerikka	Aasia ja Tyynenmeren alue	Kiina	Afriikka ja Lähi-itä	Metso yhteensä
2014	286	80	58	156	41	50	671
2015	233	68	28	141	22	40	532

Pitkäaikaiset varat maittain:

Milj. e	Suomi	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Etelä- ja Väli-Amerikka	Aasia ja Tyynenmeren alue	Kiina	Afriikka ja Lähi-itä	Kohdistamattomat erät	Metso yhteensä
2014	135	92	109	82	67	63	7	459	1 014
2015	94	91	111	64	69	61	6	437	933

Pitkäaikaiset varat koostuvat aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä, sijoituksista osakkuusyhtiöihin, myytävissä olevista osakesijoituksista ja muista korottomista pitkäaikaisista varoista. Kohdistamattomat erät sisältävät pääosin liikearvoa ja muita yrityshankintojen yhteydessä käypään arvoon arvosamisessa syntyneitä hyödykkeitä, joita ei ole viety tytäryhtiöiden kirjanpitoon.

Bruttoinvestointien (ilman yritysostoja) maantieteellinen jakautuminen:

Milj. e	Suomi	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Etelä- ja Väli-Amerikka	Aasia ja Tyynenmeren alue	Kiina	Afriikka ja Lähi-itä	Metso yhteensä
2014	10	9	17	19	12	5	2	74
2015	9	8	9	9	5	4	2	46

Liikevaihdon koostumus:

Milj. e	31.12. päättynyt tilikausi	
	2014	2015
Palveluiden myynti	2 007	1 869
Projektien, laitteiden ja tavaroiden myynti	1 651	1 108
Yhteensä	3 658	2 977

Tärkeimmät asiakkaat

Metso-konsernilla ei vuosina 2014 ja 2015 ollut yksittäistä asiakasta, jonka tuotot olisivat olleet yli 10 % konsernin liikevaihdosta.

34 Tilintarkastuspalkkiot

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Tilintarkastus	-1,8	-1,9
Veroneuvonta	-0,5	-0,5
Muut palvelut	-0,6	-0,6
Yhteensä	-2,9	-3,0

35 Oikeudenkäynnit ja vaateet

Metso vastaan on vireillä eri puolella maailmaa lukuisia eri perusteilla nostettuja oikeudenkäyntejä, oikeudellisia vaatimuksia ja erimielisyyksiä liittyen muun muassa Metson tuotteisiin, projekteihin ja muihin toimintoihin, asiakasmaksuihin ja konkurssimenettelyihin.

Metson johto arvioi kuitenkin tämänhetkisen parhaan ymmärryksensä mukaan, että näiden oikeudenkäyntien, oikeudellisten vaatimusten ja erimielisyyksien lopputuloksella ei tulisi olemaan olennaista haitallista vaikutusta Metson asemaan, kun otetaan huomioon niiden tueksi esitetyt perusteet, tehdyt varaukset, voimassaolevat vakuutukset ja Metson koko liiketoiminnan laajuus.

Asbestikanteet

Metso vastaan oli 31.12.2015 vireillä Yhdysvalloissa 374 asbestin aiheuttamiin haittoihin liittyvää kannetta, joissa Metson yksikkö on nimetty yhdeksi vastaajista. Metson johdon tämän hetkisen arvio on, että Yhdysvalloissa vireillä olevien asbestikanteiden aiheuttamaa riskiä ei voida pitää olennaisena Metson koko liiketoiminnan laajuuteen nähden.

36 Uudet laskentastandardit

IFRS 15

Uusi IFRS 15 standardi 'Myyntituotot asiakassopimuksista' korvaa nykyiset tulouttamiseen liittyvät standardit, IAS 18 'Tuotot' ja IAS 11 'Pitkäaikaishankkeet'. Standardia sovelletaan kaikkiin asiakkaiden kanssa tehtyihin sopimuksiin, joilla on kaupallista arvoa ja osapuolet ovat velvoitettuja suorituksiin. Myynti tuloutetaan kun asiakas saa määräysvallan tavaraan tai palveluun. Yhtiöiden on sovellettava uutta ohjeistusta sen ratkaisemiseksi, tapahtuuko tuloutus vähitellen ajan kuluessa vai tietyn ajankohtana. Jatkossa arvioidaan muuttuvan vastikkeen vaikutus transaktiohintaan, johon huomioidaan myös rahan aika-arvo. Metso on seurannut standardin vaatimusten kehittymistä ja ottaa standardin käyttöön 1.1.2018 alkavalla tilikaudella. Metso jatkaa arviointia standardin käyttöönoton vaikutuksesta sen tilinpäätöksiin.

IFRS 9

IFRS 9 'Rahoitusinstrumentit' standardi korvaa nykyisen IAS 39 standardin 'Rahoitusinstrumentit: arvostus ja kirjaaminen'. Uusi standardi sisältää sekä rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista koskevat vaatimukset että odotettuihin luottotappioihin perustuvan arvonalennusmallin. Eri arvostusperusteet on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu määrämällä rahoitusvaroilta kaksi arvostusryhmää: jaksotettu hankintameno ja käypä arvo. Luokittelu riippuu yhteisön liiketoimintamallista ja rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen ominaispiirteistä. Suojausta koskeva osa standardista julkaistiin jo marraskuussa 2013. Suojauslaskentaa koskeva uusi ohjeistus tuo suojauslaskennan ja riskienhallinnan lähemmäs toisiaan. Lisäksi vaatimukset tehokkuustestaukselle ovat aiempaa lievemmat. Suojauskohteena voi jatkossa olla esim. hyödykkeisiin liittyvät riskikomponentit, yhdistelmäpositiot, useasta erästä koostuvat ryhmät valuuttariskiltä suojauduttaessa ja osakesijoitukset. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on sallittua. Metso tulee ottamaan standardin käyttöön 1.1.2018 alkaen. Metson alustavan arvion perusteella standardin käyttöönotolla ei tule olemaan oleellista vaikutusta tilinpäätöksiin.

IAS 1

The Amendments to IAS 1 Disclosure Initiative selvittää IAS 1 standardin tilinpäätöksen esittämisvaatimuksia joidenkin taseen, tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman erien osalta. Säännöstä on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen. Metso soveltaa muutoksia 1.1.2016 alkavalla tilikaudella eikä odota niiden aiheuttavan olennaisia muutoksia sen tilinpäätöksiin.

Annual Improvements 2012–2014 Cycle

Metso soveltaa vaadittuja vuosittaisia muutoksia liittyen standardeihin IFRS 5 Non-current assets Held for Sale and Discontinued Operations, IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures, IAS 19 Employee Benefits and IAS 34 Interim Financial Reporting 1.1.2016 alkavalla tilikaudella eikä odota niiden aiheuttavan olennaisia muutoksia sen tilinpäätöksiin.

Millään muulla jo julkaistulla, mutta ei vielä voimassa olevalla uudella standardilla, standardin muutoksella tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta konsernin raportointiin.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut 2011–2015

Milj. e	2011	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto	6 646	4 282	3 858	3 658	2 977
Liikevoitto	572	458	423	351	555
% liikevaihdosta	8,6	10,7	11,0	9,6	18,7
Tulos ennen veroja	507	400	369	282	516
% liikevaihdosta	7,6	9,3	9,6	7,7	17,3
Tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista	358	256	238	189	442
% liikevaihdosta	5,4	6,0	6,2	5,2	14,8
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista	356	256	238	188	442
Vienti Suomesta ja ulkomaantoiminnot	6 281	4 125	3 710	3 501	2 881
% liikevaihdosta	94,5	96,3	96,2	95,7	96,8
Aineettomien hyödykkeiden poistot	52	18	19	19	18
Aineellisten hyödykkeiden poistot	120	53	54	56	51
Poistot	172	71	73	75	69
% liikevaihdosta	2,6	1,7	1,9	2,1	2,3
EBITA	623	476	442	370	573
% liikevaihdosta	9,4	11,1	11,5	10,1	19,3
EBITDA	744	529	496	426	624
% liikevaihdosta	11,2	12,4	12,9	11,6	21,0
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	65	58	54	69	39
% liikevaihdosta	1,0	1,4	1,4	1,9	1,3
Korkokulut	75	55	48	38	28
% liikevaihdosta	1,1	1,3	1,2	1,0	0,9
Korkokate (EBITDA)	11.4x	9.1x	9.2x	6.2x	16x
Bruttoinvestoinnit (ilman yritysostoja)	166	93	95	74	46
% liikevaihdosta	2,5	2,2	2,5	2,0	1,5
Yritysosot, hankitut rahavarat vähennettynä	15	4	44	19	-
Nettoinvestoinnit (ilman yritysostoja ja -myyntejä)	156	91	80	66	31
% liikevaihdosta	2,3	2,1	2,1	1,8	1,0
Liiketoiminnan rahavirta	466	359	316	256	360
Vapaa kassavirta	375	257	251	204	341
Kassavirtasuhde, % ^{*)}	105	70	105	108	180
Tutkimus- ja tuotekehityskulut	124	61	63	60	41
% liikevaihdosta	1,9	1,4	1,6	1,6	1,4
Taseen loppusumma	6 618	3 923	3 678	3 403	3 209
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 115	1 326	1 173	1 221	1 436
Oma pääoma yhteensä	2 136	1 326	1 181	1 229	1 444
Korolliset velat	1 027	1 094	1 049	863	822
Korolliset nettovelat	260	377	490	561	153
Nettokäyttöpääoma (NWC)	281	452	651	709	598
% liikevaihdosta	4,2	10,6	16,9	19,4	20,1
Sitoutunut pääoma	3 164	2 420	2 230	2 092	2 267
Oman pääoman tuotto (ROE), %	17,8	19,8	19,0	15,7	33,1
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %	18,4	21,2	18,6	16,4	25,7
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) verojen jälkeen, %	13,8	14,7	12,9	12,1	22,4
Omavaraisuusaste, %	39,8	39,1	36,9	40,5	48,3
Nettovelkaantuneisuusaste, %	12,2	28,4	41,6	45,6	10,6
Velkaantuneisuusaste, %	32,5	45,2	47,0	41,2	36,3
Saadut tilaukset	7 961	4 215	3 709	3 409	3 027
Tilaukanta vuoden lopussa	5 310	2 324	1 927	1 575	1 268
Henkilöstö keskimäärin	29 590	16 457	16 687	16 091	13 872
Henkilöstö vuoden lopussa	30 324	16 612	16 425	15 644	12 375

*) Vuonna 2015 kassavirtasuhde on laskettu tuloksesta ilman PAS-liiketoiminnan myyntivoittoa.

Vuosien 2012–2013 luvut ovat jatkuvien toimintojen lukuja, ellei toisin mainittu. Vuoden 2012 tase on havainnollistamistarkoituksessa korjattu kuvaamaan jatkuvia toimintoja, ja vuoden 2012 taseen keskiarvojen laskennassa on käytetty vastaavasti vuoden 2011 korjattua tasetta. Vuoden 2012 tunnuslukujen laskenta perustuu siltä osin tilintarkastamattomiin lukuihin.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen laskentakaavat

EBITA:

Liikevoitto + aineettomien hyödykkeiden poistot + liikearvon arvonalentuminen

EBITDA:

Liikevoitto + poistot + liikearvon arvonalentuminen

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

$\frac{\text{Tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %:

$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) verojen jälkeen, %:

$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$

Nettovelkaantuneisuusaste, %:

$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$

Omavaraisuusaste, %:

$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$

Nettokäyttöpääoma (NWC):

Vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + muut korottomat saamiset - ostovelat - saadut ennakot - muut korottomat velat

Korolliset nettovelat:

Laina- ja muut saamiset (pitkä- ja lyhytaikaiset) + kaupan kohteena olevat rahoitusinstrumentit + rahat ja pankkisaamiset - pitkäaikaiset velat - pitkäaikaisen velkojen lyhennyserät - lyhytaikaiset velat

Sitoutunut pääoma:

Taseen loppusumma - korottomat velat

Vapaa kassavirta:

Liiketoiminnan rahavirta - käyttöomaisuuden ylläpitoinvestoinnit + käyttöomaisuuden myynnit

Kassavirtasuhde, %:

$\frac{\text{Vapaa kassavirta}}{\text{Tulos}} \times 100$

Velkaantuneisuusaste, %:

$\frac{\text{Korolliset velat}}{\text{Oma pääoma yhteensä + korolliset velat}} \times 100$

Korkokate (EBITDA):

EBITDA
Rahoitustuotot ja -kulut, netto

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos/osake, laimentamaton:

$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin kauden aikana}}$

Tulos/osake, laimennettu:

$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos}}{\text{Keskimääräinen osakemäärä kauden aikana laimennusvaikutus huomioituna}}$

Osinko/osake:

$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$

Osinko/tulos, %:

$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}} \times 100$

Osakkeen kokonaistuotto (TSR), %:

$\frac{\text{Osakkeen hinnan muutos + maksettu osinko kauden aikana}}{\text{Osakkeen hinta edellisen kauden lopussa}} \times 100$

Oma pääoma/osake:

$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$

Vapaa kassavirta/osake:

$\frac{\text{Vapaa kassavirta}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin vuoden aikana}}$

Efektiiivinen osinkotuotto, %:

$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Kurssi 31.12.}} \times 100$

P/E -luku:

$\frac{\text{Kurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$

Keskikurssi:

$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden lukumäärä}}$

Osakekannan markkina-arvo:

Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä x kaupantekokurssi 31.12.

Emoyhtiön tuloslaskelma, suomalaisen kirjanpitoikäytännön mukaan, FAS

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Liikevaihto	15	14
Liiketoiminnan muut tuotot	0	246
Henkilöstökulut	-13	-14
Poistot	-1	-1
Liiketoiminnan muut kulut	-23	-30
Liiketappio	-22	215
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	50	295
Tulos ennen satunnaisia eriä	28	510
Konserniavustukset	47	36
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	75	546
Tilikauden verot	0	-2
Edellisten tilikausien verot	-	-
Laskennallisten verojen muutos	-1	0
Tilikauden tulos	74	544

Emoyhtiön tase, FAS

Vastaavaa

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	0	1
Aineelliset hyödykkeet	19	1
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	666	623
Muut sijoitukset	615	591
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 300	1 216
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset	2	1
Lyhytaikaiset saamiset	430	475
Rahoitusarvopaperit	13	111
Rahat ja pankkisaamiset	103	315
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	548	902
Vastaavaa yhteensä	1 848	2 118

Vastattavaa

31.12. päättynyt tilikausi

Milj. e	2014	2015
Oma pääoma		
Osakepääoma	141	141
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	366	368
Kertyneet voittovarat	223	550
Oma pääoma yhteensä	730	1 059
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	781	789
Lyhytaikainen vieras pääoma	337	270
Vieras pääoma yhteensä	1 118	1 059
Vastattavaa yhteensä	1 848	2 118

Emoyhtiön oman pääoman erittely, FAS

Milj. e	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
31.12.2013	141	365	299	805
Osingot	-	-	-150	-150
Muut	-	1	-	1
Tilikauden tulos	-	-	74	74
31.12.2014	141	366	223	730
Osingot	-	-	-217	-217
Muut	-	2	0	2
Tilikauden tulos	-	-	544	544
31.12.2015	141	368	550	1 059

Käytetyt valuuttakurssit

		Keskikurssit		Vuoden lopun kurssit	
		2014	2015	2014	2015
USD	(Yhdysvaltain dollari)	1,3256	1,1130	1,2141	1,0887
SEK	(Ruotsin kruunu)	9,1004	9,3414	9,3930	9,1895
GBP	(Englannin punta)	0,8055	0,7284	0,7789	0,7340
CAD	(Kanadan dollari)	1,4639	1,4236	1,4063	1,5116
BRL	(Brasilian real)	3,1207	3,7024	3,2207	4,3117
CNY	(Kiinan juan)	8,1693	6,9924	7,5358	7,0608
AUD	(Australian dollari)	1,4777	1,4836	1,4829	1,4897

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

Metso Oyj:n täysin maksettu ja kauppakisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2015 oli 140 982 843,80 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 150 348 256 kappaletta. Metso Oyj omisti 31.12.2015 yhteensä 363 718 omaa osaketta, mikä vastaa 0,2 prosenttia Metson osakkeiden ja äänien kokonaismäärästä. Metsolla on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa sekä samansuuruiseen osinkoon. Metson osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Osakekaupankäynti

Metson osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (OMXH: MEO1V) 1.7.1999 alkaen. Metson osaketta vaihdetaan myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla BOAT, BATS Chi-X ja Turquoise.

Yhtiön ADS-osaketalletustodistuksilla käydään kauppaa Yhdysvalloissa International OTCQX -markkinapaikalla tunnuksella MXCY. Neljä ADS-todistusta vastaa yhtä osaketta.

The Bank of New York Mellon toimii Yhdysvalloissa noteerattujen ADS-osaketalletustodistusten säilytyspankkina. OTCQX on OTC (over-the-counter) -markkinoiden korkein taso, jossa listattavilta yrityksiltä vaaditaan muita kattavampaa taloudellista raportointia ja taloudellisten tietojen saatavuutta.

Markkina-arvo

Metson osakkeen kurssi laski NASDAQ OMX Helsingissä vuoden 2015 aikana 16 prosenttia 24,68 eurosta 20,70 euroon. Samanaikaisesti NASDAQ

OMX Helsingin portfolioindeksi, OMX Helsinki CAP, nousi 11 prosenttia. Metson osakkeen korkein noteeraus NASDAQ OMX Helsingissä oli vuoden aikana 29,55 euroa ja alin 17,31 euroa. Vuoden keskimääräinen kurssi oli 24,15 euroa. Yhtiön markkina-arvo oli vuoden lopussa 3 105 miljoonaa euroa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita.

ADS-todistuksen hinta OTCQX-markkinapaikalla oli vuoden lopussa 5,92 Yhdysvaltain dollaria. Vuoden 2015 aikana Metson ADS-osaketodistusten ylin päätöshinta Yhdysvalloissa oli 8,22 dollaria ja alin 4,88 dollaria.

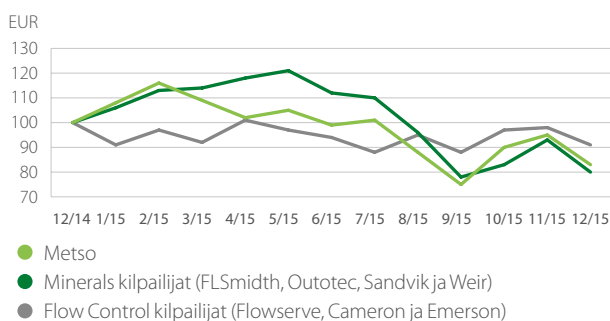
Osakkeiden vaihto

Vuoden 2015 aikana Metson osakkeita vaihdettiin NASDAQ OMX Helsingissä 150 739 847 kappaletta. Vaihdetujen osakkeiden arvo oli 3 640 miljoonaa euroa. Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto laski 12 prosenttia edellisvuodesta ja oli 600 557 osaketta. Suhteellinen vaihto vuoden aikana oli 101 prosenttia (114 %).

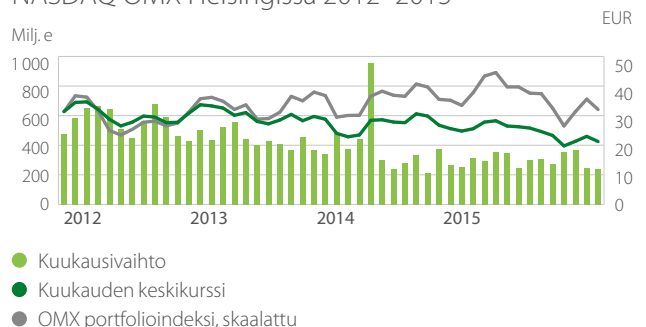
Osakkeenomistajat

Vuoden 2015 lopussa Metsolla oli arvo-osuusrekisterissä 52 020 osakkeenomistajaa, joista suurin oli Solidium Oy 14,7 prosenttia (11,7 %) omistuosuudella. Hallintarekisteröityjen sekä suorassa ulkomaisessa omistuksessa olevien osakkeiden osuus oli 49,5 prosenttia (47,8 %) osakekannasta. Suomalaisen instituutioiden, yritysten ja yhteisöjen omistuosuus oli 36,5 prosenttia (38,2 %) ja suomalaisten yksityishenkilöiden 14,0 prosenttia (14,0 %).

Metson ja kilpailijoiden osakehinnan kehitys

Metson osakkeen kuukausivaihto ja kurssikehitys NASDAQ OMX Helsingissä 2012–2015

Liputusilmoitukset

Arvopaperimarkkinalain mukaan osakkeenomistajan on ilmoitettava omistus- ja ääniosuutensa muutoksista kohdeyhtiölle ja Finanssivalvonnalle. Metson tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassaolevia sopimuksia.

Liputusilmoitukset vuonna 2015

Julkaisupäivä	Liputuspäivä	Osakkeenomistaja	Raja	Osakemäärä	% osakemäärästä
30.11.2015	26.11.2015	BlackRock Inc.	alle 5 %	-	-
16.11.2015	12.11.2015	BlackRock Inc.	yli 5 %	7 524 136	5,0
20.8.2015	19.8.2015	BlackRock Inc.	alle 5 %	-	-
23.6.2015	18.6.2015	BlackRock Inc.	yli 5 %	7 674 531	5,1
11.6.2015	11.6.2015	BlackRock Inc.	alle 5 %	-	-
27.3.2015	23.3.2015	BlackRock Inc.	yli 5 %	7 524 029	5,0
12.3.2015	11.3.2015	BlackRock Inc.	alle 5 %	-	-
12.3.2015	10.3.2015	BlackRock Inc.	yli 5 %	7 528 875	5,0
6.2.2015	6.2.2015	Cevian Capital Partners Ltd.*	yli 10 %	20 813 714	13,84
6.2.2015	6.2.2015	Cevian Capital II Masterfund*	alle 5 %	0	0

* Siirto rahastojen välillä. Kaupalla ei ollut vaikutusta Cevianin hallussa olevien osakkeiden kokonaismäärään.

Omien osakkeiden hankinta

Varsinainen yhtiökokous valtuutti 27.3.2015 Metson hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 10 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta. Omat osakkeet voidaan hankkia ja/tai ottaa pantiksi hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Yhtiölle hankitut omat osakkeet voidaan pitää yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen ja/tai pantiksi ottamiseen liittyvistä seikoista. Hankkimisvaltuutus on voimassa 30.6.2016 saakka, ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 26.3.2014 antaman valtuutuksen omien osakkeiden hankkimiseen.

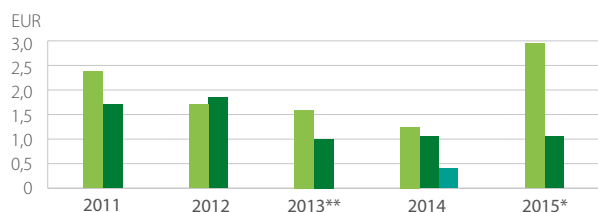
Kannustinjärjestelmät

Metson osakepohjaiset kannustinjärjestelmät ovat osa konsernin ja liiketoimintojen johdon palkitsemis- ja sitouttamisohjelmaa. Lisätietoja saa verkkosivustoltamme metso.com/sijoittajat sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 23, sivulla 44–45. Palkkioina mahdollisesti jaettavat osakkeet hankitaan julkisella kaupankäynnillä osakemarkkinoilta, joten kannustinjärjestelmillä ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta.

Hallituksen ja johdon osakkeenomistus

Metson hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja Matti Kähkönen ja varatoimitusjohtaja Harri Nikunen sekä heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2015 yhteensä 89 912 Metson osaketta. Osakkeiden osuus yhtiön osakkeiden ja äänien kokonaismäärästä oli 0,06 prosenttia.

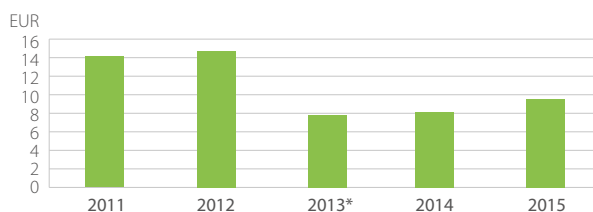
Tulos/osake ja osinko/osake

● Tulos/osake
● Varsinainen osinko/osake

* Hallituksen osinkoehdotus
** Tulos jatkuvista toiminnoista

Oma pääoma/osake

* Jakautumisen jälkeen

Osinkopolitiikka

Metson tavoitteena on jakaa osakkeenomistajilleen vuosittain osinkona vähintään 50 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Hallitus esittää 21.3.2016 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta

2015 maksetaan osinkoa 1,05 euroa osakkeelta. Ehdotettu 1,05 euron osinko (1,05 euroa ja 0.40 euron lisäosinko) vastaa 36 prosenttia (116 %) osakkeenomistajille kuuluvasta konsernin tilikauden voitosta, ja efektiivinen osinkotuotto on 5,1 prosenttia (5,8 %).

Osakepääoma ja osakekohtaiset tunnusluvut 2011–2015

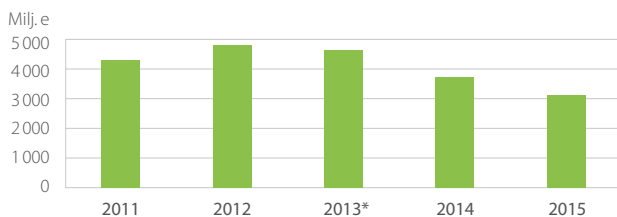
	2011	2012	2013	2014	2015
Osakepääoma 31.12, milj. e	241	241	141	141	141
Osakkeiden määrä 31.12, kpl					
Ulkona olevien osakkeiden määrä	149 629 196	149 756 034	149 864 619	149 889 268	149 984 538
Emoyhtiön hallussa olevien osakkeiden määrä	719 060	592 222	483 637	458 988	363 718
Osakkeiden lukumäärä yhteensä	150 348 256	150 348 256	150 348 256	150 348 256	150 348 256
Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen osakemäärä	149 629 690	149 715 383	149 826 119	149 884 338	149 964 701
Keskimääräinen osakemäärä laimennusvaikutus huomioituna	149 832 989	149 870 074	149 941 820	149 969 729	149 989 417
Osakevaihto NASDAQ OMX Helsinki, kpl	206 936 576	223 439 548	173 318 027	170 218 971	150 739 847
% osakkeiden määrästä ¹⁾	138,3	149,2	115,6	113,6	100,5
Tulos/osake jatkuvista toiminnoista, laimentamaton, euroa	2,38	1,71	1,59	1,25	2,95
Tulos/osake jatkuvista toiminnoista, laimennettu, euroa	2,38	1,71	1,59	1,25	2,95
Vapaa kassavirta/osake, euroa	2,50	1,72	1,68	1,36	2,27
Osinko/osake ²⁾ , euroa	1,70	1,85	1,00	1,45	1,05
Osingonjako ²⁾ , milj. e	254	277	150	217	157
Osinko/tulos ²⁾ , %	71	108	63	116	36
Efektiivinen osinkotuotto ²⁾ , %	5,9	5,8	3,2	5,8	5,1
P/E- luku	12,04	18,74	19,51	19,89	7,02
Oma pääoma/osake, euroa	14,13	14,74	7,83	8,15	9,58
Ylin kurssi, euroa	43,27	37,27	34,93	31,97	29,55
Alin kurssi, euroa	19,72	24,88	25,64	21,74	17,31
Keskikurssi, euroa	31,79	30,02	30,12	26,42	24,11
Kurssi 31.12, euroa	28,65	32,04	31,02	24,86	20,70
Osakekannan markkina-arvo 31.12 ³⁾ , milj. e	4 287	4 798	4 649	3 726	3 105

¹⁾ Julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista

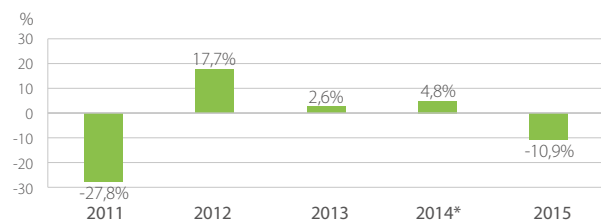
²⁾ 2015 hallituksen ehdotus

³⁾ Ilman emoyhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 64.

Osakekannan markkina-arvo

* Metson osakekannan markkina-arvo Valmet Oyj:n listautumisen jälkeen 2.1.2014 oli 3 656 miljoonaa euroa.

Osakkeen kokonaistuotto (TSR)

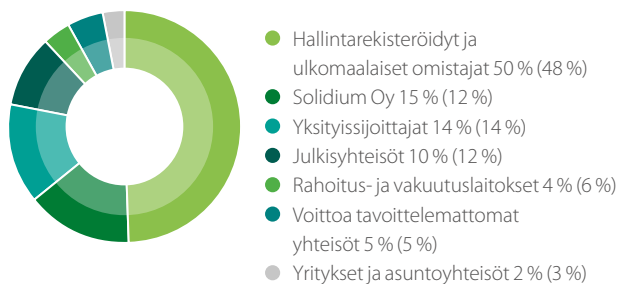
* Metson osakkeenomistajat saivat jakautumisvastikkeena yhden Valmetin osakkeen yhtä Metson osaketta kohden. Valmetin osakkeen arvo oli 6,65 euroa.

Metson suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

	Osakkeita ja ääniä	% osakekannasta ja äänimäärästä
1 Solidium Oy	22 110 709	14,7
2 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	6 048 465	4,0
3 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 302 126	2,2
4 Odin –rahastot	1 724 474	1,2
Odin Norden	1 279 726	0,9
Odin Finland	444 748	0,3
5 Valtion Eläkerahasto	1 620 000	1,1
6 Keva	1 527 810	1,0
7 Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	1 487 381	1,0
8 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	1 188 676	0,8
9 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo	1 077 000	0,7
10 Schweizerische Nationalbank	738 759	0,5
10 suurinta ryhmää yhteensä	40 825 400	27,2
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset omistajat *)	74 411 597	49,5
Muut osakkeenomistajat	34 738 621	23,1
Emoyhtiön hallussa olevat osakkeet	363 718	0,2
Yhteistilillä	8 920	0,0
Yhteensä	150 348 256	100,0

*) Osakkeenomistajalla on ilmoitusvelvollisuus omistusmäärän tai omistukseen oikeuttavien optioiden määrän ylittäessä tai alittaessa 5 prosenttia Metson osakekannasta.

Osakkeenomistajat omistajaryhmittäin 31.12.2015

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2015

Osakkeiden määrä	Omistajien määrä	%-osuus omistajista	Osake- ja äänimäärä kappaletta	%-osuus osakkekannasta ja äänimäärästä
1–100	22 108	42,5	1 159 103	0,8
101–1 000	25 129	48,3	9 059 888	6,0
1 001–10 000	4 422	8,5	11 344 016	7,6
10 001–100 000	301	0,6	7 687 280	5,1
yli 100 000	47	0,1	49 534 978	32,9
Yhteensä	52 007	100,0	78 785 265	52,4
Hallintarekisteröidyt osakkeet	12		71 190 353	47,4
Emoyhtiön hallussa olevat osakkeet	1		363 718	0,2
Yhteistilillä			8 920	0
Liikkeeseenlaskettu määrä			150 348 256	100,0

Osakkeiden määrän ja osakepääoman muutokset

	Osakkeiden määrä	Muutos osakkeiden määrässä	Osakepääoma, euroa	Muutos osakepääomassa, euroa	
2001	Valmet Oyj:ltä periytyneillä Metso 1994-optio-oikeuksilla vuoden aikana merkityt uudet osakkeet.	136 250 545	793 270	231 625 926,50	1 348 559,00
2005	Metso 2000A/B- ja 2001 A/B-optio-oikeuksilla vuoden aikana merkityt uudet osakkeet.	141 654 614	5 404 069	240 812 843,80	9 186 917,30
2006	Metso 2003A-optio-oikeuksilla vuoden aikana merkityt uudet osakkeet.	141 719 614	65 000	240 923 343,80	110 500,00
2007	Metso 2003A-optio-oikeuksilla vuoden aikana merkityt uudet osakkeet.	141 754 614	35 000	240 982 843,80	59 500,00
2008	Ei muutoksia osakkeiden määrässä tai osakepääomassa.	141 754 614	-	240 982 843,80	-
2009	Tamfelt-yrityshankinnan maksuna liikkeelle lasketut osakkeet.	150 348 256	8 593 642	240 982 843,80	-
2010–2012	Ei muutoksia osakkeiden määrässä tai osakepääomassa.	150 348 256	-	240 982 843,80	-
2013	Metson osakepääoma pieneni jakautumisen yhteydessä Valmet Oyj:n osakepääomaa vastaavalla määrällä	150 348 256	-	140 982 843,80	-100 000 000,00
2014	Ei muutoksia osakkeiden määrässä tai osakepääomassa.	150 348 256	-	140 982 843,80	
2015	Ei muutoksia osakkeiden määrässä tai osakepääomassa.	150 348 256	-	140 982 843,80	

Lue lisää

- Lisää osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä: metso.com/hallinnointi
- Metson suurimmat omistajat ja heidän omistusosuutensa: metso.com/osakkeenomistajat
- Ajantasainen tieto Metson ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä omistuksineen: metso.com/sisapiiri

Tilintarkastuskertomus

Metso Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Metso Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 3. helmikuuta 2016

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Roger Rejström
KHT

Vuosineljännestitiedot

Konsernin tuloslaskelma

Milj. e	1-3/14	4-6/14	7-9/14	10-12/14	2014	1-3/15	4-6/15	7-9/15	10-12/15	2015
Liikevaihto	817	962	861	1 018	3 658	787	756	680	754	2 977
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-582	-679	-599	-719	-2 579	-551	-521	-456	-534	-2 062
Bruttokate	235	283	262	299	1 079	236	235	224	220	915
Myynnin ja hallinnon yleiskustannukset	-161	-172	-161	-189	-683	-170	-147	-127	-149	-593
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto	2	-9	-29	-10	-46	-1	259	-21	-3	234
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0	0	0	1	1	0	0	0	-1	-1
Liikevoitto	76	102	72	101	351	65	347	76	67	555
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-13	-23	-16	-17	-69	-10	-9	-12	-8	-39
Tulos ennen veroja	63	79	56	84	282	55	338	64	59	516
Tuloverot	-21	-26	-18	-28	-93	-18	-28	-22	-6	-74
Tulos	42	53	38	56	189	37	310	42	53	442
Jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille	42	53	38	55	188	37	310	42	53	442
Määräysvallattomille omistajille	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	42	53	38	56	189	37	310	42	53	442
Tulos/osake										
Laimentamaton, euroa	0,28	0,35	0,26	0,36	1,25	0,25	2,06	0,29	0,35	2,95
Laimennettu, euroa	0,28	0,35	0,26	0,36	1,25	0,25	2,06	0,29	0,35	2,95
EBITA	80,9	106,7	76,7	105,5	369,8	70,3	351,1	79,9	72,1	573,4
% liikevaihdosta	9,9	11,1	8,9	10,4	10,1	8,9	46,4	11,8	9,6	19,3
Kertaluonteiset erät	-6,6	-24,5	-27,1	-32,2	-90,4	-	257,2	-12,4	-18,6	226,2
EBITA ennen kertaluonteisia eriä	87,5	131,2	103,8	137,7	460,2	70,3	93,9	92,3	90,7	347,2
% liikevaihdosta	10,7 %	13,6 %	12,1 %	13,5 %	12,6 %	8,9 %	12,4 %	13,6 %	12,0 %	11,7 %

Konsernin tase

	31.3.2014	30.6.2014	30.9.2014	31.12.2014	31.3.2015	30.6.2015	30.9.2015	31.12.2015
Pitkäaikaiset varat								
Aineettomat hyödykkeet	566	563	565	566	578	557	552	550
Aineelliset hyödykkeet	375	377	393	398	410	373	345	343
Rahoitus- ja muut pitkäaikaiset varat	241	229	203	194	219	190	183	170
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 182	1 169	1 161	1 158	1 207	1 120	1 080	1 063
Lyhytaikaiset varat								
Vaihto-omaisuus	941	913	925	842	871	784	752	715
Saamiset	1 075	1 122	1 201	1 124	1 093	997	897	841
Rahat ja pankkisaamiset	467	271	255	279	376	542	537	590
Lyhytaikaiset varat yhteensä	2 483	2 306	2 381	2 245	2 340	2 323	2 186	2 146
Varat yhteensä	3 665	3 475	3 542	3 403	3 547	3 443	3 266	3 209
Oma pääoma								
Osakepääoma	141	141	141	141	141	141	141	141
Muu oma pääoma	919	982	1 046	1 080	1 009	1 298	1 233	1 295
Määräysvallattomien omistajien osuus	7	7	8	8	9	9	8	8
Oma pääoma yhteensä	1 067	1 130	1 195	1 229	1 159	1 448	1 382	1 444
Velat								
Pitkäaikaiset velat	925	928	927	956	967	924	924	915
Lyhytaikaiset velat	1 673	1 417	1 420	1 218	1 421	1 071	960	850
Velat yhteensä	2 598	2 345	2 347	2 174	2 388	1 995	1 884	1 765
Oma pääoma ja velat yhteensä	3 665	3 475	3 542	3 403	3 547	3 443	3 266	3 209
Korollinen nettovelka								
Pitkäaikaiset korolliset velat	778	787	789	791	794	761	766	765
Lyhytaikaiset korolliset velat	245	161	105	72	81	67	60	57
Rahat ja pankkisaamiset	-467	-271	-255	-279	-376	-542	-537	-590
Muut korolliset varat	-98	-74	-47	-23	-19	-46	-82	-79
Yhteensä	458	603	592	561	480	240	207	153
Omavaraisuusaste, %	33,6	37,3	38,9	40,5	36,6	46,0	46,4	48,3
Nettovelkaantuneisuusaste, %	42,8	53,4	49,6	45,6	41,4	16,6	15,0	10,6

Liikevaihto raportointisegmenteittäin

Milj. e	1–3/14	4–6/14	7–9/14	10–12/14	2014	1–3/15	4–6/15	7–9/15	10–12/15	2015
Minerals	608	706	619	743	2 676	563	560	501	574	2 198
Flow Control	210	255	247	270	982	225	194	179	180	778
Konsernihallinto ja muut	-	-	-	5	5	-	1	1	0	2
Raportointisegmenttien välinen laskutus	-1	1	-5	0	-5	-1	1	-1	0	-1
Metso yhteensä	817	962	861	1 018	3 658	787	755	679	754	2 977

EBITA ennen kertaluonteisia eriä raportointisegmenteittäin

Milj. e	1–3/14	4–6/14	7–9/14	10–12/14	2014	1–3/15	4–6/15	7–9/15	10–12/15	2015
Minerals	68,6	95,7	73,5	100,0	337,8	55,4	60,2	55,9	69,2	240,7
Flow Control	23,3	40,9	41,8	42,2	148,2	20,8	36,1	37,0	23,6	117,5
Konsernihallinto ja muut	-4,4	-5,4	-11,5	-4,5	-25,8	-5,9	-2,4	-0,6	-2,1	-11,0
Metso yhteensä	87,5	131,2	103,8	137,7	460,2	70,3	93,9	92,3	90,7	347,2

EBITA ennen kertaluonteisia eriä, % liikevaihdosta raportointisegmenteittäin

%	1–3/14	4–6/14	7–9/14	10–12/14	2014	1–3/15	4–6/15	7–9/15	10–12/15	2015
Minerals	11,3	13,6	11,9	13,5	12,6	9,9	10,8	11,2	12,1	11,0
Flow Control	11,1	16,0	16,9	15,6	15,1	9,2	18,6	20,7	13,1	15,1
Konsernihallinto ja muut	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Metso yhteensä	10,7	13,6	12,1	13,5	12,6	8,9	12,4	13,6	12,0	11,7

Liikevoitto (-tappio) raportointisegmenteittäin

Milj. e	1–3/14	4–6/14	7–9/14	10–12/14	2014	1–3/15	4–6/15	7–9/15	10–12/15	2015
Minerals	60,2	68,1	48,2	67,4	243,9	53,8	58,3	50,9	50,2	213,2
Flow Control	22,2	39,6	36,2	40,7	138,7	19,4	36,1	33,0	21,9	110,4
Konsernihallinto ja muut	-6,1	-5,8	-12,4	-7,5	-31,8	-7,9	252,7	-8,4	-4,7	231,7
Metso yhteensä	76,3	101,9	72,0	100,6	350,8	65,3	347,1	75,5	67,4	555,3

Liikevoitto (-tappio), % liikevaihdosta raportointisegmenteittäin

%	1–3/14	4–6/14	7–9/14	10–12/14	2014	1–3/15	4–6/15	7–9/15	10–12/15	2015
Minerals	9,9	9,6	7,8	9,1	9,1	9,6	10,4	10,2	8,7	9,7
Flow Control	10,6	15,5	14,7	15,1	14,1	8,6	18,6	18,4	12,2	14,2
Konsernihallinto ja muut	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Metso yhteensä	9,3	10,6	8,4	9,9	9,6	8,3	45,9	11,1	8,9	18,7

Saadut tilaukset raportointisegmenteittäin

Milj. e	1–3/14	4–6/14	7–9/14	10–12/14	2014	1–3/15	4–6/15	7–9/15	10–12/15	2015
Minerals	597	662	558	544	2 361	558	642	475	585	2 260
Flow Control	279	286	230	256	1 051	241	181	172	173	767
Konsernihallinto ja muut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raportointisegmenttien väliset saadut tilaukset	-1	-1	-2	1	-3	0	0	0	0	0
Metso yhteensä	875	947	786	801	3 409	799	823	647	758	3 027

Tilaukanta raportointisegmenteittäin

Milj. e	31.3.2014	30.6.2014	30.9.2014	31.12.2014	31.3.2015	30.6.2015	30.9.2015	31.12.2015
Minerals	1 483	1 442	1 381	1 108	1 120	1 109	1 004	1 006
Flow Control	462	496	500	468	510	300	285	262
Konsernihallinto ja muut	-	-	-	-	-	-	1	-
Raportointisegmenttien välinen tilaukanta	-1	-	-9	-1	1	2	0	0
Metso yhteensä	1 944	1 938	1 872	1 575	1 631	1 411	1 290	1 268

Henkilöstö raportointisegmenteittäin

	31.3.2014	30.6.2014	30.9.2014	31.12.2014	31.3.2015	30.6.2015	30.9.2015	31.12.2015
Minerals	10 818	10 724	10 660	10 368	10 182	9 739	9 267	9 039
Flow Control	4 636	4 776	4 562	4 557	4 495	2 927	2 814	2 770
Konsernihallinto ja muut	744	748	717	719	673	658	583	566
Metso yhteensä	16 198	16 248	15 939	15 644	15 350	13 324	12 664	12 375

Riskit ja riskienhallinta

Riskienhallinnalla Metso tukee strategisten ja liiketoiminnallisten tavoitteidensa saavuttamista ja turvaa toimintansa jatkuvuuden muuttuvissa olosuhteissa. Uskomme, että kyky ottaa riskejä ja hallita niitä tehokkaasti on liiketoiminnan menestyksen ja omistaja-arvon luonnin kannalta keskeisessä asemassa.

Määrittelemme riskin epävarmuudeksi, joka toteutuessaan voi vaikuttaa joko myönteisesti tai kielteisesti tavoitteidemme saavuttamiseen. Riski on siis tavoitteidemme kannalta joko mahdollisuus tai uhka tai niiden yhdistelmä. Riskin merkittävyyttä arvioimme tapahtuman todennäköisyyden ja vaikutusten yhdistelmänä. Kokonaisvaltainen riskienhallintamallimme painottaa riskien ja tarvittavien toimenpiteiden ennakkointia. Pyrimme toteuttamaan mallia järjestelmällisesti, jäsennellysti ja oikea-aikaisesti. Riskienhallinta on osa päivittäistä toimintaamme. Riskienhallintamme perustuu ISO 31000 -standardin vaatimuksiin.

Riskienhallinnan painopistealueet vuonna 2015

Metson riskienhallinnan tärkeimpänä painopisteenä on varmistaa strategian toteuttamiseen vaadittava tuki. Maailman talouskasvuun liittynyt epävarmuus, levoton poliittinen tilanne mm. Itä-Euroopassa ja Venäjällä sekä Kiinan talouden epävarmana jatkunut tilanne lisäsivät toimintaympäristöömme liittyviä riskejä vuonna 2015. Taloudessa jatkunut epävarmuus, valuuttakurssivaihtelut ja kiristynyt rahoitusmarkkinasäätely lisäsivät saataviin liittyvää riskiä. Uudet kustannustehokkaat toimijat vaikuttivat yksittäisten liiketoimintojen kilpailutilanteeseen etenkin kehittyvillä markkinoilla

Jatkoimme toimitusketjun hallinnan aktiivista kehittämistä varmistaaksemme riskienhallintaan liittyvien näkökohtien riittävän huomioinnin. Ulkopuoliset toimittajat vastaavat noin 60 prosentista tuotannostamme, minkä vuoksi toimitusketjun hallinta on meille erittäin tärkeää. Globaali toimitusketju -organisaatio varmistaa yhdessä yritysvastuu-, laki- ja riskienhallintatoimintojen kanssa, että toimitusketjujen yritys vastuuseen ja määräystenmukaisuuteen liittyvistä seikoista sekä liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvistä riskeistä otetaan huolellisesti selvää, ne ratkotaan ja niitä seurataan jatkuvasti.

Kriisinhallintaan käytettävissä olevien resurssien proaktiivisuuteen, nopeuteen, laatuun ja helppoon saatavuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Tehokkaan kriisinhallinnan merkitys on kasvanut uudessa Metsossa, sillä yhtiön projektiportfolio koostuu yhä enenevässä määrin useista pienemmistä projekteista eri puolilla maailmaa.

Seurataksemme riskienhallinnan tasoa yksiköissämme maailmanlaajuisesti suoritamme riskienhallinnan arviointitarkastuksia. Niillä tuetaan yksiköiden parasta mahdollista riskienhallintaa ja parhaiden käytäntöjen jakamista koko yhtiössä. Vuoden 2015 tarkastusten tulosten perusteella Metson neljästä riskikategoriasta strategisten ja taloudellisten riskien hallinta on vahvimmalla tasolla ja tiettyjen toiminnallisten ja vahinkoriskien hallintaa on kehitettävä. Erityistä huomiota kiinnitetään liiketoiminnan keskeytysriskien ja tietoturvariskien hallinnan jatkuvaan parantamiseen.

Vuoden aikana suoritettiin yhteensä 6 riskienhallinnan arviointitarkastusta, 10 omaisuusvahinko- ja liiketoiminnan keskeytysriskien tarkastusta, 6 logistiikkatarkastusta sekä 23 työterveys- ja turvallisuus-tarkastusta. Yli puolessa tarkastetuista Metson yksiköistä on palvelutoiminto. Meillä on yhteensä yli 80 huoltopalvelukeskusta eri puolilla maailmaa, jotka aiheuttavat selviä haasteita riskienhallinnalle. Meidän on varmistettava, että jokainen keskus kiinnittää huomiota terveys-, turvallisuus- ja ympäristöasioihin ja on mukana asianmukaisissa tarkastusohjelmissa.

Olemme edelleen kehittäneet eri osapuolten suorittamien tarkastusten koordinoitua ja synergioita varmistaaksemme, että kaikissa yksiköissä ja kaikilla sektoreilla suoritetaan näiden riskienhallintaa parhaalla tavalla tukevia tarkastuksia.

Vuoden 2015 alusta lähtien olemme käyttäneet uuden vakuutusmeklarin palveluja. Yhdessä meklarimme kanssa olemme pyrkineet varmistamaan kaikkien globaalien vakuutusohjelmien riittävät vakuutusmäärät. Olemme myös arvioineet kyseisten ohjelmien vakuutusehtoja tavoitteenamme varmistaa niiden yksiselitteisyys kaikkien osapuolten kannalta.

Merkittävimmät uhat ja mahdollisuudet

Määrittelemme riskin epävarmuudeksi, joka voi olla liiketoimintamme ja strategian toteutuksen kannalta mahdollisuus tai uhka. Tarkastelemme vuosittaisessa riskien arvioinnissa järjestelmällisesti eri riskien merkittävyyttä ja kehitystä.

Strategiakauden 2016–2019 riskien arvioinnissa merkittävimpiä tekijöitä, jotka luovat Metsolle uhkia ja mahdollisuuksia, ovat:

1. Maailmanlaajuisen suhdanteiden vaikutus strategisten tavoitteidemme saavuttamiseen.
2. Yritysjärjestelymahdollisuudet ja kyky hyödyntää niitä.
3. Luottoriskien toteutuminen ja kyky hallita niitä.
4. Projektiliiketoiminnan kannattavuusriskien toteutuminen ja kyky hallita niitä.
5. Asiakasteollisuuksien suhdannevaihteluiden vaikutukset liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen.
6. Kyky hallita ja kehittää asiakasrajapintaa.
7. Kilpailuaseman ja markkinaosuuden säilyttäminen.
8. Tuotteidemme kysynnän ja asiakassuhteiden jatkuvuuden säilyttäminen.
9. Kyky ylläpitää ja vahvistaa brändiämme ja mainettamme toimialan johtavana yrityksenä.
10. Kyky varmistaa riittävät markkinointi- ja myyntivalmiudet.

Tavoitteet vuodelle 2016

Riskienhallinnalla tuemme strategisten ja liiketoiminnallisten tavoitteidemme saavuttamista ja turvaamme toimintamme jatkuvuuden muuttuvissa olosuhteissa. Erityistä huomiota kiinnitetään vuosittaisen riskienarvioinnin oleellisimpiin tuloksiin. Keskitymme jatkossakin ennakoiviin toimenpiteisiin ja toimintojen varmistamiseen sekä haitta-vaikutusten rajoittamiseen ja mahdollisuuksien hyödyntämiseen.

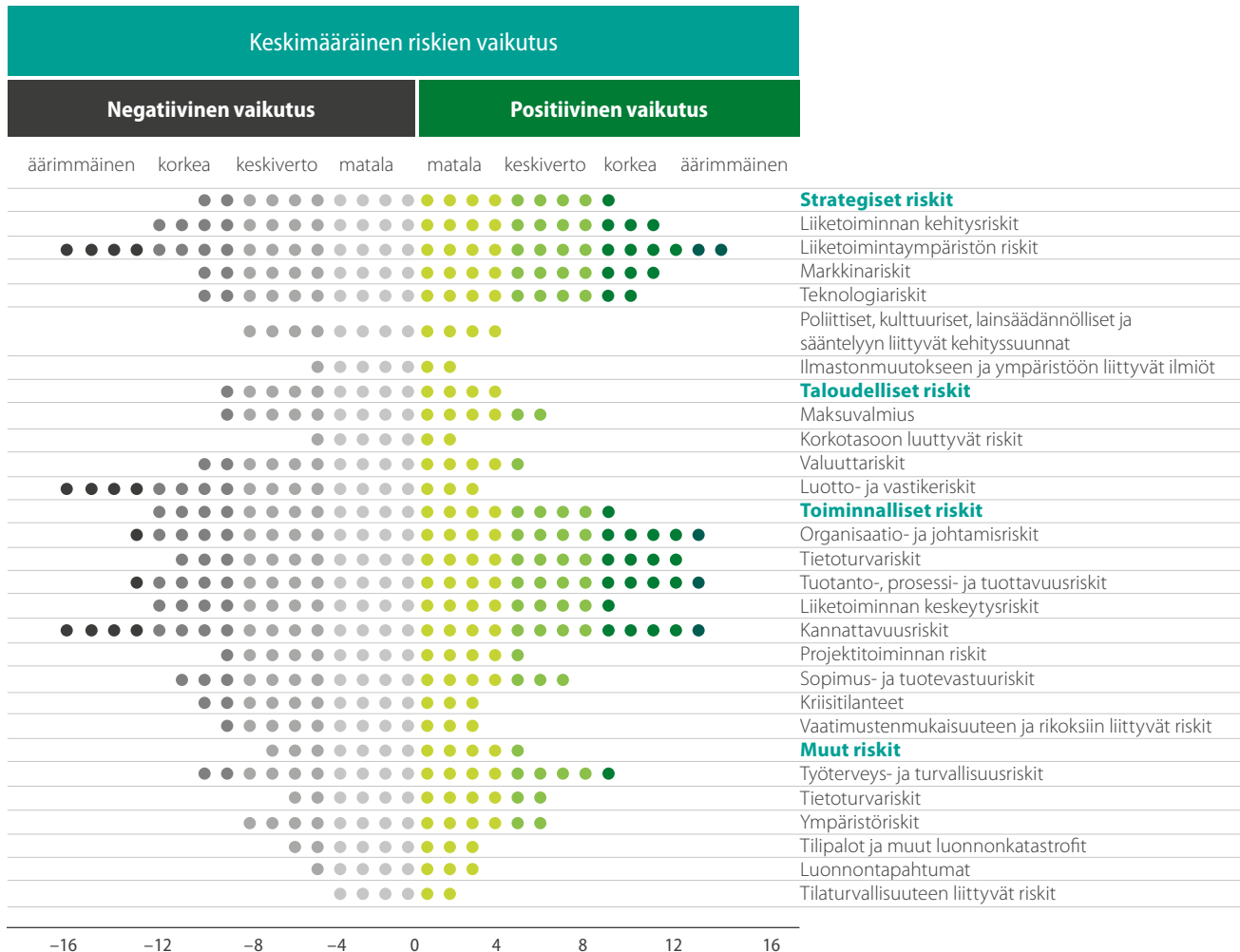
Vuoden 2016 riskienhallintatyön painopistealueita ovat:

- **Riskienhallintaprosessien arviointi**, millä varmistetaan, että prosessit tukevat strategisten tavoitteidemme saavuttamista.
- **Sisäinen viestintä riskienhallintaprosesseista**. Prosesseihin liittyvään sisäiseen viestintään on kiinnitettävä erityistä huomiota kahden

viime vuoden aikana tapahtuneiden lukuisten organisaatiomuutosten vuoksi.

- **Eri osapuolten suorittamien toimitusketju-, tietoturva- ja riskienhallintatarkastusten välisen koordinaation ja synergioiden jatkokehittäminen**. Meidän on varmistettava, että kaikissa yksiköissä ja kaikilla sektoreilla suoritetaan näiden riskienhallintaa parhaalla tavalla tukevia tarkastuksia. Erityistavoitteena on lisätä sisäisten tarkastusten synergioita.
- **Turvallisuuden liittyvien konsernitason toimintojen jatkuva kehittäminen**.
- **Vakuutusohjelmien ehtojen ja vakuutusmäärien asianmukaisuuden varmistaminen**.

Riskienhallinta

Osakkeenomistajille

Varsinainen yhtiökokous

Metso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 21.3.2016 klo 14.00 Finlandia-talossa, sisäänkäynnit M4/K4, Mannerheimintie 13 e, Helsinki.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 9.3.2016 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Kokous pidetään suomeksi, ja tarjolla on simultaanitulkkaus englanniksi.

Ilmoittautuminen

- 1) Osoitteessa: metso.com/yk
- 2) Puhelimitse: 010 808 300
(arkipäivisin klo 8.00–18.00)
- 3) Faksilla: 020 484 3170
- 4) Metso Oyj
Osakerekisteri/Ritva Tyventö-Saari
PL 1220
00101 Helsinki

Ilmoittautumiskirjeiden, -sähköpostien ja -faksien on saavuttava Metsoon ennen ilmoittautumisajan päättymistä 16.3.2016 klo 10.00. Valtakirjat, jotka oikeuttavat asiamiehen käyttämään osakkeenomistajan äänestys-oikeutta yhtiökokouksessa, on toimitettava Metsoon ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus/Y-tunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan, valtuutetun asiamiehen tai lakimääräisen edustajan nimi ja asiamiehen tai edustajan henkilötunnus.

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistaja, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, voidaan tilapäisesti merkitä osakasluetteloon 16.3.2016 klo 10.00 mennessä edellyttäen, että osakkeenomistajalla on näiden osakkeiden nojalla oikeus olla merkittynä Metson osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 9.3.2016. Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajia kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan osakasluetteloon rekisteröitymistä, valtakirjan antamista ja yhtiökokoukseen osallistumista koskevat ohjeet.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2015 maksetaan osinkoa 1,05 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 23.3.2016 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Tärkeitä päivämääriä yhtiökokoukseen liittyen

Yhtiökokoukseen osallistumisen täsmäytyspäivä	9.3.2016
Ilmoittautuminen päättyy	16.3.2016
Yhtiökokouspäivä	21.3.2016
Osingon irtoamispäivä	22.3.2016
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	23.3.2016
Osingon maksupäivä	1.4.2016

Metson osakkeiden vaihto

Metso Oyj:llä on yksi osakesarja. Metson osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, ja ne rekisteröidään Euroclear Finland Oy:n ylläpitämässä arvo-osuusjärjestelmässä. Yhdysvalloissa Metson osakkeet on noteerattu ADS-osaketodistuksina (American Depositary Shares), ja niillä käydään kauppaa OTCQX-markkinoilla. Neljä Metson ADS-osaketodistusta vastaa yhtä Metson osaketta. Bank of New York Mellon toimii Metson ADS-osaketodistusten hallinnointipankkina.

Taloudelliset julkaisut

Julkaisemme vuosiesitteen ja tilinpäätöstiedotteen painettuina versioina suomeksi ja englanniksi. Ne voi ladata myös pdf-tiedostona verkkosivustollamme osoitteessa metso.com.

Osavuosikatsaukset ja tiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi verkkosivuillamme.

Katsausten ja raporttien julkaisuajankohdat vuonna 2016

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2015	4.2.2016
Vuosikertomus vuodelta 2015	Viikko 8, 2016
Osavuosikatsaus, tammi–maaliskuu	22.4.2016
Osavuosikatsaus, tammi–kesäkuu	21.7.2016
Osavuosikatsaus, tammi–syyskuu	21.10.2016

Lue lisää

> Yhtiökokoukseen liittyvää lisätietoa on sivustollamme: metso.com/yk

Hallitus

31.12.2015

Mikael Lilius

Mikael Lilius

Hallituksen puheenjohtaja
s. 1949, Suomen kansalainen
Koulutus: Diplomiekonomi
Metson hallituksen puheenjohtaja 2013 alkaen. Metson hallituksen jäsen vuodesta 2013. Metson hallituksen palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja. Riippumaton yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
Päätoimi: Erinäisiä luottamustehtäviä

Lars Josefsson

Lars Josefsson

Hallituksen jäsen
s. 1953, Ruotsin kansalainen
Koulutus: Diplomi-insinööri
Metson hallituksen jäsen 2013 alkaen. Metson hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen. Riippumaton yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
Päätoimi: Itsenäinen konsultti

Christer Gardell

Christer Gardell

Hallituksen varapuheenjohtaja
s. 1960, Ruotsin kansalainen
Koulutus: MBA
Metson hallituksen varapuheenjohtaja 2013 alkaen. Metson hallituksen jäsen vuodesta 2006. Metson hallituksen palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan jäsen. Riippumaton yhtiöstä ja ei riippumaton merkittävästä osakkeenomistajasta.
Päätoimi: Toimitusjohtaja Cevian Capital

Nina Kopola

Nina Kopola

Hallituksen jäsen
s. 1960, Suomen kansalainen
Koulutus: Diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti
Metson hallituksen jäsen 2013 alkaen. Metson hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen. Riippumaton yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
Päätoimi: Toimitusjohtaja Suominen Oyj

Wilson Nélio Brumer

Wilson Nélio Brumer

Hallituksen jäsen
s. 1948, Brasilian kansalainen
Koulutus: Kauppatieteiden kandidaatti
Metson hallituksen jäsen 2013 alkaen. Riippumaton yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
Päätoimi: Johtaja B & P Investimentos e Participações -yhtiössä ja Vicenza Mineração e Participações S.A. -yhtiössä.

Eeva Sipilä

Eeva Sipilä

Hallituksen jäsen
s. 1973, Suomen kansalainen
Koulutus: KTM (laskentatoimi); CEFA
Metson hallituksen jäsen vuodesta 2012. Metson hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja. Riippumaton yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
Päätoimi: Talous- ja rahoitusjohtaja, Cargotec Oyj

Ozey K. Horton, Jr.

Ozey K. Horton, Jr.

Hallituksen jäsen
s. 1951, Yhdysvaltain kansalainen
Koulutus: MBA, BSE
Metson hallituksen jäsen vuodesta 2011. Metson hallituksen palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan jäsen. Riippumaton yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.
Päätoimi: Hallitusammattilainen, riippumaton neuvonantaja

Lue lisää

Tässä esitetyt ansioluettelot ovat tiivistelmiä.
Lue CV:t kokonaisuudessaan osoitteesta
metso.com/hallinointi

Johtoryhmä

31.12.2015

Matti Kähkönen

Matti Kähkönen

Toimitusjohtaja

s. 1956, Suomen kansalainen

Koulutus: Diplomi-insinööri

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Yrityksen palveluksessa vuodesta 1980.

Työkokemus: Toimitusjohtaja, Kaivos- ja maarakennusteknologia 2008–2011; Toimitusjohtaja, Metso Minerals 2006–2008; Toimitusjohtaja, Metso Automation 2001–2006.

John Quinlivan

John Quinlivan

Johtaja, Flow Control

s. 1961, Yhdysvaltojen kansalainen

Koulutus: B.S. Mechanical Engineering
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2015.

Yrityksen palveluksessa vuodesta 1989.
Työkokemus: Senior Vice President, Global Operations, Virtauksensäätö ja Automation 2012–2015; Metso Automation, Pohjois-Amerikan liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja 2004–2012.

Harri Nikunen

Harri Nikunen

Talous- ja rahoitusjohtaja, varatoimitusjohtaja

s. 1955, Suomen kansalainen

Koulutus: BA (taloushallinto)

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Yrityksen palveluksessa vuodesta 1986.

Työkokemus: Useita eri liikkeen- ja talousjohdon tehtäviä, Metso 1986–2011.

Merja Kamppari

Merja Kamppari

Henkilöstöjohtaja

s. 1958, Suomen kansalainen

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Yrityksen palveluksessa vuodesta 2009.

Työkokemus: Head of Operational Excellence, HR 2008–2009, Head of Global HR, Nokia Siemens Networks; Useita eri HR tehtäviä, Nokia Networks 1994–2007.

João Ney Colagrossi

João Ney Colagrossi

Johtaja, Minerals Capital

s. 1955, Brasilian kansalainen

Koulutus: MBA, insinööri

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013. Yrityksen palveluksessa vuodesta 1979.

Työkokemus: Johtaja, Mineraalienkäsitteily 2014; Kaivos ja maarakennus-segmentistä vastaava johtaja 2014; Johtaja, Palveluliiketoiminta 2009–2013, Maarakennus 2008–2009.

Simo Sääskilahti

Simo Sääskilahti

Strategiajohtaja

s. 1971, Suomen kansalainen

Koulutus: KTM, DI

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013. Yrityksen palveluksessa vuodesta 2011.

Työkokemus: Johtaja, liiketoiminnan kehitys, Metso Automation 2011–2013; Useita eri johtotehtäviä, Comptel Corporation Oyj 2001–2011.

Perttu Louhiluoto

Perttu Louhiluoto

Johtaja, Minerals Services

s. 1964, Suomen kansalainen

Koulutus: Oikeustieteen kandidaatti,

Kauppatieteiden maisteri

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2009, 2011–.

Yrityksen palveluksessa vuodesta 2008.

Työkokemus: Johtaja Virtauksensäätö 2014–2015; Automaatio-segmentistä vastaava johtaja 2012–2014, EMEA-markkina-alueesta vastaava johtaja, Kaivos- ja maarakennusteknologia 2009–2011.

Lue lisää

Tässä esitetyt johtoryhmän ansioluettelot ovat tiivistelmiä. Lue CV:t kokonaisuudessaan osoitteesta:

➤ metso.com/hallinointi

Sijoittajasuhteet

Tärkein tehtävämme Metson sijoittajasuhteissa on tukea Metson osakkeen oikeaa arvonmuodostusta välittämällä ajantasaista tietoa yhtiön toiminnasta, toimintaympäristöstä, strategiasta, tavoitteista sekä taloudellisesta tilanteesta.

Ajankohtaista ja luotettavaa tietoa Metsosta

Keräämme ja analysoimme säännöllisesti markkinatietoa sekä sijoittajien palautetta ylimmän johdon ja hallituksen käytettäväksi. Tavoitteemme on antaa oikeaa, riittävää ja ajankohtaista tietoa säännöllisesti ja puolueettomasti kaikille markkinaosapuolille. Työssämme pyrimme täsmällisyyteen, avoimuuteen ja erinomaiseen palveluun.

Tiivistä vuorovaikutusta sidosryhmiemme kanssa

Vastaamme sijoittajaviestinnän toteutuksesta ja päivittäisestä yhteydenpidosta pääomamarkkinoiden edustajiin ja talouslehdistöön. Sijoittajasuhteet organisoivat keskitetyksi kaikki sijoittajien ja osakeanalyttikoiden tapaamiset Metson johdon tai sijoittajasuhteiden edustajan kanssa. Sijoittajaviestintämme koostuu muun muassa osavuosiraporteista, ajantasaisista verkkopalveluista sekä sijoittajatapaamisista ja seminaareista, joihin ylin johto osallistuu aktiivisesti. Järjestämme vuosittain myös pääomamarkkinapäivän (Capital Markets Day).

Uudistunut sijoittajasivusto

Metson verkkosivu-uudistuksen myötä myös sijoittajasivusto uudistettiin vuonna 2015. Uudistuksen tavoitteena oli luoda fokuksidumpi ja käyttäjäystävällisempi sivusto sidosryhmiämme varten. Uudistuneen sivuston perustuu pudotusvalikkoon, joka mahdollistaa suoran navigoinnin halutulle sivulle. Tutustu tarkemmin osoitteessa metso.com/sijoittajat.

Hiljainen jakso

Kolme viikkoa ennen vuosituloksen ja osavuosikatsausten julkistamista pidämme ns. hiljaisen jakson, jonka aikana emme tapaa pääomamarkkinoiden edustajia. Muina aikoina vastaamme analyttikoiden ja sijoittajien kysymyksiin puhelimitse ja järjestämällä sijoittajatapaamisia.

Sijoittajasuhdetoiminta vuonna 2015

Vuonna 2015 Sijoittajasuhteet isännöi 200 sijoittajatapaamista ja järjesti 25 ennalta sovittua puhelinkokousta. Vuoden aikana järjestimme roadshow-tapahtumia Lontoossa, Oslolla, Tukholmassa, Kööpenhaminassa, Edinburghissa, Pariisissa, New Yorkissa, Bostonissa ja Frankfurtissa. Lisäksi pidettiin kolme esitystä yksityissijoittajille (Pörssi-ilta ja Helsingin Osakesäästäjät) ja neljä tuloslounasta suomalaisille analyttikoille ja sijoittajille. Metso myös isännöi tehdaskäyntejä Shanghaissa (Kiina), Soulessa (Korea) ja Hakkilassa (Suomi) sekä järjesti Pääomamarkkinapäivän Lontoossa 29.9.2015. Vuoden aikana Sijoittajasuhte-tiimi ja johto tapasi tai keskusteli yli 400 eri sijoittajan ja analyttikon kanssa.

Lue lisää

- > metso.com
- > metso.com/sijoittajat

Juha Rouhiainen

Seija Fabritius

Viktor Kockberg

Sijoittajasuhteiden yhteystiedot

Juha Rouhiainen

Sijoittajasuhdejohtaja
Puh. 020 484 3253

Seija Fabritius

Sijoittajasuhdekoordinaattori
Puh. 020 484 3117

Viktor Kockberg

Sijoittajasuhdeasiantuntija
Puh. 020 484 3209

Sähköposti:

etunimi.sukunimi:
etunimi.sukunimi@metso.com
Sijoittajasuhteet:
metso.ir@metso.com

Kysymyksiä ja vastauksia vuodelta 2015

Kaikki tässä osiossa mainittu informaatio on aiemmin julkaistu vuosikertomuksessa, osavuositarkastuksissa, tilinpäätöksissä, pääomamarkkinapäivän esityksissä ja muissa sijoittajaesityksissä.

Q

Vuosi 2015 lyhyesti

Metso on suoriutunut hyvin haastavassa markkinatilanteessa. Marginaalit ovat säilyivät kasvun puutteesta ja ja kaivoslaitteiden matalasta kysynnästä huolimatta. Taloudelliset tavoitteemme (markkinoiden kasvua ylittävä liikevaihdon kasvu, 15 prosentin liikevoittomarginaali [EBITA-%] sekä 30 prosentin sitoutuneen pääoman tuotto [ROCE]) ovat edelleen voimassa, vaikka on selvää, että tavoitteiden saavuttaminen näissä markkinaolosuhteissa on vaikeaa.

Vuoden aikana tilanne asiakasteollisuussissamme muuttui haastavammaksi, kun kaivosteollisuuden ja maarakennusalan laitteiden sekä öljy- ja kaasuventtiilien kysyntä heikkeni. Myös kaivosteollisuuden ja maarakennusalan palveluliiketoiminnan kysyntä laski joillakin markkinoilla. Toisaalta paperi- ja selluventtiilien, pumppujen ja Flow Controlin palveluliiketoiminnan kysyntä kasvoi.

Metso jatkoi strategiansa toteuttamista myymällä Prosessiautomaatiojärjestelmät-liiketoiminnan (PAS) Valmetille. Myynti oli looginen askel korkeampien marginaalien saavuttamiseksi ja tuloksen volatiliiteetin vähentämiseksi.

Q

Miten kaivoslaitteiden heikko kysyntä vaikutti Metsoon vuonna 2015?

Hyödykkeiden laskevat hinnat ovat alentaneet asiakkaidemme investointihalukkuutta, minkä johdosta uusien projektien määrä on pieni. Vanhaa laitteistoa korvataan edelleen uudella, mutta myös ylläpitoon liittyviä investointeja lykätään vallitsevassa markkinatilanteessa. Liiketoimintamallin uudistuksen, kustannuskurin ja uudelleenjärjestelyiden ansiosta Metso on onnistunut sopeuttamaan liiketoimintansa nykyiseen markkinatilanteeseen. Nämä toimet ovat auttaneet meitä säilyttämään kilpailukykyämme ja markkinaosuutemme varsin haastavissa markkinaolosuhteissa. Uudistukset on tehty pitkällä tähtäimellä – kevyempi ja joustavampi liiketoimintamalli mahdollistaa paremman suorituksen myös markkinatilanteen tervehdyttyä.

Q

Hyödykehintojen vaikutus kaivospalveluihin?

Hyödykkeiden hintamuutoksien vaikutus palveluliiketoimintaamme on pienempi kuin laiteliiketoimintaan. Huolto ja ylläpito on välttämätöntä niin kauan kun kaivokset ja tuotantolaitokset ovat toiminnassa. Pitkä matalasuhdanne vaikuttaa kuitenkin palveluliiketoimintaamme asiakkaidemme säästötoimenpiteistä johtuen. Metso pyrkii määrätietoisesti tarjoamaan lisäarvopalvelujaan, joiden avulla voidaan parantaa asiakkaan tuotannon tehokkuutta ja muun muassa pienentää tuotantokustannuksia.

Q

Paraneeko maarakennusalan laitteiden ja palveluiden kysyntä?

Maarakennus on alana riippuvainen julkisista investoinneista ja rakennushankkeista. Liiketoiminta on hyvin globaalia ja sen tasainen maantieteellinen jakauma rajoittaa yksittäisten markkina-alueiden syklisiä vaikutusta. Vuonna 2015 kehittyvien markkinoiden kasvu hidastui etenkin Kiinassa ja Brasiliassa ja vaikutti negatiivisesti laitteiden ja palveluiden kysyntään. Yhdysvaltain ja osin Euroopan talouskasvu kompensoi osittain tätä negatiivista kehitystä. Kaupungistumisen jatkumisen ja energiatehokkaan teknologian kysynnän kasvun johdosta arvioimme, että maarakennusalan laitteiden kysyntä kuitenkin kasvaa pitkällä aikavälillä.

Q

Öljyn hinnan vaikutus Flow Control -segmenttiin?

Metso tarjoaa venttiilejä öljy- ja kaasualan downstreamalueelle, eli muun muassa öljynjalostamoille ja petrokemian laitoksille. Öljy- ja kaasualan osuus on noin puolet Flow Controlin liikevaihdosta. Öljyn hinta on laskenut merkittävästi kesäkuusta 2014 lähtien, mikä on yleisesti johtanut projektien viivästymisiin ja lakkauttamisiin. Matala hinta vähentää uusien öljyesiintymien etsintää ja öljytuotantoa (upstream), kun taas öljyn hinnan muutoksien vaikutus kuljetus- ja jalostustoimintoihin (midstream ja downstream) on pienempi. Jotkut kuljetus- ja jalostusprojektit ovat kuitenkin viivästyneet tai ne on lakkautettu öljy-yhtiöiden kustannuksien leikkauksista johtuen. Tämä vaikutti negatiivisesti Metson saamien öljy- ja kaasuprojektien tilauksien määrään vuonna 2015.

Q

Mitä muita asiakastoimialoja Flow Control palvelee?

Metso palvelee useita eri toimialoja pumppu- ja venttiilitarjonnallaan. Pumput ja niihin liittyvät palvelut myydään kaivosteollisuuteen, jossa Metso kasvatti markkinaosuuttaan viime vuonna. Arvioimme pystyvämme kasvattamaan tätä liiketoimintaa sekä orgaanisesti että mahdollisten yritysostojen avulla. Öljy- ja kaasualan lisäksi Metso tarjoaa venttiilejä ja palveluita paperi- ja sellualalle sekä useille muille prosessiteollisuusaloille. Metson on maailman suurin paperi- ja selluventtiilien tuottaja ja arvioimme näiden venttiilien kysynnän säilyvän hyvänä uusien sellutehdasinvestointien myötä.

Metson investoinnit ja T&K?

Metsolla on tarvittavat varat ja resurssit kasvattaakseen liiketoimintansa emmekä näe tarvetta suuriin investointeihin tulevina vuosina. Vuosittaisten investointien odotetaan pysyvän arvonalentumisia ja poistoja matalampina.

Tutkimus- ja tuotekehitystoimintamme (T&K) verkostoon kuuluu maailmanlaajuisesti noin 20 yksikköä. Kehitämme ja suojaamme aktiivisesti uusia teknologioita, prosesseja ja palveluratkaisuja. Vuoden aikana T&K-verkostomme teki 93 (141) keksintöilmoitusta, jotka johtivat 21 (33) kantapatenttihakemukseen. Vuoden 2015 lopussa patenttisuojan piirissä oli 293 (428) Metson keksintöä. Vuoden 2015 T&K-kulut olivat 40 miljoonaa euroa eli 1,3 prosenttia konsernin liikevaihdosta (59 milj. e ja 1,6 %). Lasku edellisvuodesta johtui PAS-liiketoiminnan myynnistä. Teollisoikeuksista aiheutuneet kulut vuonna 2015 olivat 2 miljoonaa euroa (3 milj. e).

Käytettävissä olevan pääoman käyttökohteet?

Metson tavoitteena on pysyä luotettavana ja ennustettavana osingonmaksajana, jonka osingonjako on vähintään 50 prosenttia vuosittaisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Investment grade -luottoluokituksen säilyttäminen takaa mahdollisen lainarahoituksen kilpailukykyisin ehdoin ja hinnoin. Edellä mainittujen ehtojen täytyessä Metson strateginen tavoite on kasvattaa liiketoimintansa nykyisien toimintojensa kehittämisellä ja/tai yritysostoin.

15 prosentin EBITA-marginaalin (ennen kertaluonteisia eriä) saavuttaminen?

Heinäkuussa 2014 asetetun tavoitteen saavuttamiseksi Metson liiketoiminnan on kasvettava. Nykyisessä markkinatilanteessa Metso on onnistunut säilyttämään EBITA-marginaalinsa hyvällä tasolla kustannuskurin ja rakennejärjestelyiden ansiosta.

30 prosentin sitoutuneen pääoman tuottotavoitteen saavuttaminen?

ROCE-tavoitteen saavuttamisen lähtökohtana on EBITA-marginaalitavoitteen saavuttaminen. Lisäksi pääoman kierto on oltava yli 2. Yhtiössä on viime vuosina tehty paljon töitä nettokäyttöpääoman tehostamiseksi, kevyemmän liiketoimintamallin kehittämiseksi ja kassanhallinnan uudistamiseksi. Strategian toteuttamisen kannalta nämä ovat tärkeitä myös jatkossa.

> metso.com

Vuosikatsaus

Tilinpäätös

Vastuullisuus

Metson vuosikertomus 2015

Metson vuosikertomus vuodelta 2015 koostuu kolmesta raportista; painetusta vuosikatsauksesta ja tilinpäätöksestä, jotka ovat molemmat saatavilla suomeksi ja englanniksi, sekä varmennetusta vastuullisuusraportista, jonka voi ladata englanninkielisenä PDF-tiedostona. Kaikki raportit ovat katsottavissa ja tilattavissa verkossa osoitteessa annualreportmetso.com. Vuoden 2015 raportti esittelee Metson toimintatapaa, jossa keskiössä ovat asiakkaamme, strategiamme ja liiketoimintamme. Raportissa käsitellään myös vastuullisuuttamme. Raporttisivuiltamme löydät myös toimitusjohtajamme, Matti Kähkösen, videohaastattelun.

Tervetuloa tutustumaan lisää osoitteessa > annualreportmetso.com

Metso kuuluu alallaan maailman johtaviin teollisuusyrityksiin. Palvelemme kaivos-, kivenmurskaus-, kierrätys-, öljy-, kaasu-, massa-, paperi- ja prosessiteollisuuksia. Autamme asiakkaitamme parantamaan toimintansa tehokkuutta, vähentämään riskejä ja lisäämään kannattavuutta ainutlaatuisen tietotaitomme, kokeneiden asiantuntijoidemme ja innovatiivisten ratkaisujemme avulla. Rakennamme yhdessä uutta, kestävää kasvua.

Metso Oyj

Fabianinkatu 9 A
PL 1220, 00101 Helsinki
puhelin 020 484 100 | faksi 020 484 101
metso.com

Tietoa tästä raportista

Konsepti, graafinen suunnittelu ja tuotanto: Millton Oy
Paperi: Multi Design Original White 300 g/m²
ja 115 g/m², Curious Translucents Clear 140 g/m²
Paino: Libris Oy